

ang

PAGTOO-PAHULAY

nga **KINABUHI**

(Visayan Version)

R. B. THIEME, JR.

Sa taliwala sa mga problema sa kinabuhi ang Kristohanong sundalo nagabarog diha sa malig-ong sukaranan sa Pulong sa Dios. Siya nagpahulay, sa bug-os nasiguro og unsay gisaad sa Dios, Siya sa kanunay makahimo sa pagtuman.

“Pabilin sa pagbarog, ug bantayi ang pagtubus sa Ginoo.” (Exodo 14:13a)

“Ang away mao ang sa Ginoo.” (1 Samuel 17:47b)

ANG PAGTOO-PAHULAY NGA KINABUHI

R. B. THIEME, JR.

R. B. THIEME, JR., BIBLE MINISTRIES
HOUSTON, TEXAS

PALISIYA SA PINANSIYAL

Wala gayuy bayad para sa bisan unsa nga materyal gikan sa R. B. Thieme, Jr., Bible Ministries. Si bisan kinsa nga nagtinguha og pagtudlo sa Bibliya makaangkon sa among mga publikasyon, DVDs, ug MP3 CDs nga walay obligasyon. Ang Dios mao ang naghatag sa doktrina sa Bibliya. Tinguha namo sa pagpakita sa Iyang grasya.

R. B. Thieme, Jr., Bible Ministries maoy usa ka ministeryo sa grasya ug naglihok sa kinatibuk-an sa boluntaryong mga kontribusyong. Walay listahan sa presyo para sa bisan unsa sa among materyales. Walay salapi nga gipangayo. Kun ang pagkamapasalamaton para sa Pulong sa Dios maoy naghatag og kagana sa usa ka magtotoo aron mohatag, siya adunay pribilihiyo sa paghatag og kontribusyong para sa pagpakaylap sa doktrina sa Bibliya.

Orihinal nga naimprinta isip *THE FAITH-REST LIFE* niadtong tuig 1961, 1999 ug 2004 ni R. B. Thieme, Jr. Ang unang edisyon napatik niadtong 1961. Ang ikatulong edisyon napatik niadtong 2004. Ang ikatulong impresyon niadtong 2015.

Kini nga basahon napatik gikan sa mga pagtulon-an ug mga wala maimprinta nga mga sinulat ni R. B. Thieme, Jr.

Aron sa pag-order niini nga libro sa English, kontak: R. B. Thieme, Jr., Bible Ministries
P.O. Box 460829, Houston, Texas 77056-8829
www.rbthieme.org

Walay kabahin niining publikasyon nga ipasanay o ipadala sa bisan unsang porma o sa bisan unsang pamaagi, elektroniko o mekanikal, lakip na ang seroks, rekord, o sa bisan unsang sistema sa pagtipig ug pag-abli sa impormasyon, nga walay nakasulat nga pagtugot gikan sa tigmantala.

Ang Kasulatan gikuha gikan sa *THE FAITH-REST LIFE* nga libro mismo og gihubad sa Binisaya.

Napatik sa Tagbilaran City, Bohol, Philippines, 2016.

Hinubad ngadto sa Binisaya nga pinulongan ni Raflyn H. Salutan.
Gitan-aw pagbalik nila ni Amado D. Carejo, David Vicoy ug Jerome L. Salutan.
Gipatik nga may pagtugot sa R. B. Thieme, Jr., Bible Ministries.

Mga Sulud

Pasiuna	vi
Ang Prinsipyo sa Pagtoo-Pahulay nga Kinabuhi	1
Ang Unang <i>Meribah</i> nga Hitabo	3
Exodo 17	3
Exodo 17:1	6
Exodo 17:2	9
Exodo 17:3	10
Exodo 17:4-5	11
Exodo 17:6	12
Ang Ikaduhang <i>Meribah</i> nga Hitabo	13
Numeros 20	13
Numeros 20:1	13
Numeros 20:2-3	16
Numeros 20:4-5	17
Numeros 20:6	20
Numeros 20:7-8	20
Numeros 20:9-10	21
Numeros 20:11	21
Numeros 20:12	22
Numeros 20:13	22
Ang Bag-ong Kasulatan nga Aplikasyon sa <i>Meribah</i>	23
Mga Hebreohanon 3:7-15	23
Mga Hebreohanon 3:7b-9	24
Mga Hebreohanon 3:10	25
Mga Hebreohanon 3:11	26

Mga Hebreohanon 3:12	26
Mga Hebreohanon 3:13-15	27
Ang Kahubitan sa Pagtoo-Pahulay nga Kinabuhi	28
Mga Hebreohanon 4:1	28
Mga Hebreohanon 4:1	31
Ang Panglihok sa Pagtoo-Pahulay nga Paagi	32
Mga Hebreohanon 4:2-3	32
Mga Hebreohanon 4:2	32
Mga Hebreohanon 4:3	32
Ang Kasaysayan sa Pagtoo-Pahulay nga Kinabuhi	43
Mga Hebreohanon 4:4-9	43
Mga Hebreohanon 4:4	43
Mga Hebreohanon 4:5b-6	46
Mga Hebreohanon 4:7	47
Mga Hebreohanon 4:8	47
Mga Hebreohanon 4:9	48
Ang mga Karakteristik sa Pagtoo-Pahulay nga Kinabuhi	49
Mga Hebreohanon 4:10-16	49
Ang Karakteristik sa Pagtoo	49
Mga Hebreohanon 4:10	51
Ang Karakteristik sa Kakugi	52
Mga Hebreohanon 4:11	52
Ang Karakteristik sa Paghibalo sa Pulong sa Dios	54
Mga Hebreohanon 4:12	54
Ang Karakteristik sa Divine nga Inspeksiyon	61
Mga Hebreohanon 4:13	62
Ang Karakteristik sa Pagsaksi	62
Mga Hebreohanon 4:14	63
Ang Karakteristik sa Pagsulay	63
Mga Hebreohanon 4:15	65
Ang Karakteristik sa Pag-ampo	65
Mga Hebreohanon 4:16	65
Ang Dynamics sa Paghulat	67
Isaias 40	67
Isaias 40:13	78

Isaias 40:14	78
Isaias 40:15	80
Isaias 40:16	80
Isaias 40:17	81
Isaias 40:18	81
Isaias 40:19	81
Isaias 40:20	82
Isaias 40:25-26	87
Pakapin sa Basahon: Mga Saad sa Bibliya.....	89
Timan-anan sa Balaang Kasulatan	95

Pasiuna

Sa dili pa ikaw magsugod sa pagtoon sa Bibliya, kon ikaw usa ka magtotoo diha kang Ginoong Jesu-Kristo, siguroha nga imo nang gihinganlan ang imong mga sala sa pribadong pamaagi ngadto sa Dios nga Amahan.

Kon isugid ta ang atong [nahibaloan] mga sala, Siya matinumanon ug matarong sa pagpasaylo kanato sa atong [nahibaloan] mga sala ug sa paghinlo kanato gikan sa tanang [wala-mahibalo-i, o nahikalimtan na nga mga sala] dili-pagkamatarong. (1 Juan 1:9)

Ikaw anaa na dayon sulud sa fellowship uban sa Dios, napuno diha sa Balaang Espiritu, ug andam na sa pagkat-on sa doktrina sa Bibliya nga gikan sa Pulong sa Dios.

“Ang Dios espiritu, ug kinsa kadtong nagasimba Kaniya kinahanglan magasimba diha sa [ang pagpuno sa] espiritu ug [biblikal] kamatuuran.” (Juan 4:24)

Kon ikaw wala pa sa kinaugalingon nga mitoo diha ni Ginoong Jesu-Kristo isip imong Manluluwas, ang isyu dili ang pagsugid sa imong mga sala. Ang isyu mao ang pagtoo lamang diha ni Kristo lamang.

“Siya kinsa nagtoo sa Anak may kinabuhi nga walay katapusan; apan siya kinsa wala mosunud [ang sugo sa pagtoo] sa Anak dili makakita sa kinabuhi, hinoon ang kaligutgut sa Dios magapabilin diha kaniya.” (Juan 3:36)

A NG PULONG SA DIOS buhi ug labing gamhanan, mas hait pa kay sa bisan unsang duhay-sulab nga espada, naglagbas bisan pa ngadto sa nagpahimulag sa kalag ug sa espiritu, ug sa mga lutahan ug sa kinauyokan, ug maoy usa ka kritiko sa mga panghunahuna ug mga tinguha sa kasingkasing. (Mga Hebreohanon 4:12)

Ang tibuuk nga Kasulatan sa Dios-gipaginhawa, ug maganansyahon alang sa doktrina, alang sa pagbadlong, alang sa koreksiyon, alang sa pagpanudlo ngadto sa pagkamatarong; aron ang tawo sa Dios basin ra mahimong hamtong, sa hingpit gisangkapan ngadto sa tanang maayong mga buhat. (2 Timoteo 3:16-17)

Pagtoon aron pagpakita sa imong kaugalingon nga aprobado ngadto sa Dios, usa ka magbubuhat nga dili kinahanglan nga maulaw, sa husto nga nagbahinbahin sa pulong sa kamatuuran. (2 Timoteo 2:15)

ANG PRINSIPYO SA PAGTOO-PAHULAY NGA KINABUHI

SAMAKAUSANG HIGAYON KINI GIHUNAHUNA nga imposible sa paglupad nga mas paspas pa kaysa gikusgon sa tingog. Ang syentipikong pag-uswag mihimo niini nga posible. Ang tawo nakabuntog sa babag sa tingog; siya nakalambo labaw pa sa punto nga sa iyang pagtoo siya dili makaabut. Apan adunay laing babag nga nagdala sa usa ka problema alang sa magtotoo, ug ako gustong motawag niini og ang *babag sa pagtoo*. Kini nagkinahanglan sa usa ka dako kaayong gikusgon aron sa pagbuntog sa babag sa tingog, apan sa pagbuntog sa babag sa pagtoo nagkinahanglan, dili hilabihang kakusog, apan yanong magpabilin sa pagbarog. Wala gayuy buhat, walay paglihok nga malambigit gayud—pagtoo lamang, o pagsalig sa Ginoo, ug human niana, magpabilin nga magasalig ug magahuwat diha Kaniya. Kini maoy usa ka kahibulungang pamaagi nga gihatag kasinatianon para sa matag magtotoo.

Kita kinahanglan na nga mahibalo nga adunay kahibulungang lugar nga nahibutang para sa matag magtotoo, para sa matag usa nga anaa “diha ni Kristo.”

Aduna tungud niini karon walay paghukom ngadto kanila nga anaa diha ni Kristo Jesus. (Mga Taga-Roma 8:1a)¹

Kita nahibalo nga kita maoy bag-ong mga binuhat diha ni Kristo. Kita bukog sa Iyang bukog ug unud sa Iyang unud (Genesis 2:23; cf. Mga Taga-Efeso 5:29-30). Kita maoy mga nakig-ambit sa divine nga kinaaya. Kita nakaambit sa kinabuhi ni Kristo nga maoy kinabuhing waykatapusan. Kita nakaambit sa pagkamatarong ni Kristo nga mao ang hingpit nga pagkamatarong. Kita nakaambit sa Iyang dadangatan. Kita nakaambit sa Iyang pagkamanunod. Kita nakaambit sa Iyang pagkaanak. Kita nakaambit sa Iyang pagkapinili. Kita nakaambit sa Iyang pagkapari ug daghan pang laing mga butang. Kita nahibalo nga kita adunay hingpit nga posisyon diha ni Jesu-Kristo. Apan ako nahibulong kon kita nakaamgo ba sa tanan nga gihatag sa Dios para kanato kasinatianon?

Kita nagkapuliki sa pagpangita og kalipay, kita okupado sa pagkapuliki og sa pagpaningkamot sa pagpangita og usa ka butang nga makahatag og pagtagbaw, diin kita wala manumbaling sa usa sa pinakaimportanteng butang diha sa Pulong sa Dios—usa ka lugar sa hingpit nga kalinaw! Usa ka lugar sa kalipay o kalipay sa sulud! Usa ka lugar sa kusog! Usa ka lugar sa kalig-on! Usa ka lugar sa gahum! Usa ka lugar sa kabisog! Bisan unsa pay mahitabo, bisan unsa pa kalisud ang mga kahimtang, bisan unsa kadako ang kapit-os, mga kalisdanan, o mga problema sa kinabuhi, kita makaangkon niining “kalinaw sa Dios, nga molapas pa sa tanang kahibalo”

1. Gawas kon sa laing paagi gisulat, ang tanang Kasulatan niini nga libro gikan sa King James Version (KJV). Kadtong gimarkahan og NASB mao ang gikutlo gikan sa New American Standard Bible; kadtong gimarkahan og gikorihang paghubad maoy mga paghubad sa tagsulat sa Hebrew ug Greek. Ang kinorsetihan nga komentaryo nagpadayag sa pagpalapad nga gitudlo sa Bibliyanhong mga panudlo (anaa sa MP3 CD gikan sa R. B. Thieme, Jr., Bible Ministries, Houston, Texas).

(Mga Taga-Filipos 4:7). O, sumala sa gisulti sa usa ka tawo, “Ang kalinaw sa Dios nga molapas pa sa tanang walay pagsabtanay.” Busa, adunay usa ka lugar sa hingpit nga kalinaw, usa ka lugar sa gahum, usa ka lugar diin ang atong mga kinabuhi makwenta Kaniya. Panagsa, ang Kasulatan nagpasabut niini isip ang “igpapahulay”—dili ang ikapitong adlaw, dili ang tuig-igpapahulay, apan ang takna-sa-takna nga igpapahulay, usa ka *pagtoo-pahulay*, sa taliwala sa dakong mga kalisdanan sa kinabuhi. Kini maghimong posible sa hingpit nga sulud nga kalinaw diha sa presensiya sa gawasnong kasakitan. Kini gihulagway para kanato diha sa upat ka mga teksto nga atong pagasusihon niining pagtulon-an: Exodo 17, Numeros 20, ug Mga Hebreohanon 3 ug 4. Ang unang tulo ka mga teksto magahulagway sa mga prinsipyo sa pagtoo-pahulay, samtang ang Mga Hebreohanon 4 magatuki sa panglihok.

ANG UNANG *MERIBAH* NGA HITABO

Exodo 17

Sa Exodo, kapitulo 17, kita moabut sa usa ka kapit-os diha sa kasaysayan sa mga katawhan sa Israel. Sila giluwag gikan sa pagkaulipon sa Ehipto pinaagi sa dugo nga gibubu sa nating karnero sa Pasko sa mga Ebreyo nga nagtimaan daan sa pagpuling espirituhanong kamatayon ni Kristo didto sa krus.² Sila nakalabang gikan sa Pulang Dagat pinaagi sa kahibulungang grasya sa Dios ug karon nag-atubang sa mahinungdanong isyu nga ang matag magtotoo kinahanglan atubangon sa iyang kinabuhi. “Kon ako isip magtotoo, isip usa nga misalig ni Kristo ug natawo pag-usab, misalig ni Kristo para

2. R. B. Thieme, Jr., *The Blood of Christ* (Houston: R. B. Thieme, Jr., Bible Ministries, 2002). Sa umaabut, ang mga panimaan sa akong mga libro mokutlo lamang sa tagsulat, titulo, petsa sa publikasyon (diha sa unang panimaan), ug panid (mga panid).

sa dagkong butang, nga mao ang kaluwasan, pwede ba nako Siya masaligan para sa mga kinahanglanon, mga problema, ug mga kalisdanan nga nagsing-abut sa adlaw-adlaw nga kinabuhi? Ako misalig Kaniya para sa pinakadakong pagpakita sa iyang grasya. Pwede ba nako Siya masaligan para maloloy-ong moatubang sa mga problema, mga kalisdanan, ug mga sitwasyon nga mahitabo matag adlaw sa akong kinabuhi? Ang Ginoo ba adunay mga tubag niining mga pangutanaha?”

Panahon sa lakaw sa usa ka semana ang pastor makadungog sa mga tawo nga mosugid ngadto kaniya sa mga lainlaing mga dagway sa mao nga gitawag nato og dili maayong balita. Karon ang usa ka tawo dili makapuyo sa ministeryo gawas kon siya adunay mga tubag para sa tanan niining dili maayong mga balita. Kon wala gayuy tinuud nga mga tubag para sa tanang mga sakit sa kasingkasing, mga problema, mga kakulian, mga kapakyasan, mga kalisud, ug mga kasamok, walay pastor nga makaagwanta niini sa hataas nga panahon. Kon ang tanang butang padulong sa husto, ang mga tawo dili moanha sa pastor. Sa panahon lamang nga ang mga tawo mangita sa pastor kon sila malipayon mao kon sila gusto na maminyo. Busa, ang usa ka pastor makadungog og gamay lamang kaayo nga maayong mga balita gikan sa iyang kongregasyon. Apan, kon siya usa ka ministro nga nagtoon sa Pulong, siya nakahibalo nga adunay binatid nga paagi nga naghatag og mga tubag para sa matag problema, kalisud, ug sukwahi nga sitwasyon sa kinabuhi. Kini mao ang iyang kalipay, kini mao ang iyang panalangin ug dakong kabulahan, nga bisan unsa ang sitwasyon, siya adunay mga tubag nga may kalabutan sa doktrina sa Bibliya.

Apan, ang sayup nga mahimo sa daghan kaayong mga magtotoo mao nga sila gusto og eksaktong oo o dili nga tubag sa ilang tagsa ka problema. Gusto nila ang pastor nga mosulti kanila og unsaon pag-ambak—pagsulti og, “Tuyok og nobenta ka ang-ang sa toong kilid sa sakayan ug tulo ka ang-ang sa walang kilid sa barko, ug ang imong problema masulbad.”

Apan kini panagsa ra nga ang pastor makalaraw og pihong dayagram nga nag-ingon, “buhata ni ug buhata na.” Usa pa adunay dayagram nga naglaraw sa usa ka butang sa usa ka paagi, aduna usay prinsipyo nga kinahanglan pagasundon. Kini nga prinsipyo mao ang solusyon sa *bisan unsang* problema nga bisan kinsang magtotoo ang makaatubang. Hinumdumi, samtang ikaw nag-atubang sa imong mga problema, ang pinakadakong problema sa imong kinabuhi nasulbad na. Kini nasulbad sa krus sa Kalbaryo.

Siya [Dios nga Amahan] mihimo Kaniya [Jesu-Kristo] kinsa nasayod nga walay sala *aron mahimong* sala para sa atong katungud, aron kita basin ra mamahimong pagkamatarong sa Dios diha Kaniya. (2 Mga Taga-Corinto 5:21, NASB)

Gipas-an ni Jesu-Kristo ang matag sala sukad nga imong nahimo, gisulbad ang problema sa sala sa hingpit. Didto sa krus ang Iyang puling sakripisyo (1 Pedro 2:24) mitangtang sa sala ug ang silot sa sala isip babag tali nimo ug sa Dios (Mga Taga-Efeso 1:7; Mga Taga-Colosas 2:14).³ Sa dihang ikaw misalig sa Anak sa Dios, ang imong mga miaging mga sala napasaylo na ug ikaw misulud ngadto sa usa ka relasyon uban sa Dios hangtod sa kahangturan og bisan pa sa panahon. Ug, samtang ikaw nakasabut sa mga sangputanan sa imong waykatapusang relasyon, kini usab importante sa paghibalo sa mga sangputanan sa imong temporaryong relasyon uban Kaniya. Adunay pila ka mga kasinatian nga nahisakup kanimo. Kini mao ang rebound (1 Juan 1:9) nga naghinlo kanimo gikan sa mga sala ug kasaypanan nga imong nabuhat human ka naluwas.⁴ Adunay fellowship nga maangkon nimo uban ang

3. Thieme, *The Barrier* (2003).

4. Thieme, *Rebound and Keep Moving!* (1993).

Ginoo diri sa panahon, sa imong adlaw-adlaw nga kinabuhi. Adunay paagi diin ikaw makahimaya Kaniya ug makarepresentar Kaniya. Adunay paagi diin imong kinabuhi mahatagan og kwenta para Kaniya. Kini dili maghimo og kalainan kinsa ka o unsa ka. Bisan og ikaw wala nay kadasig, samtang ikaw buhi pa, ang Dios adunay katuyoan para sa imong kinabuhi. Ang Dios adunay hinungdan para sa imong pagpadayon diri sa kalibutan. Gusto Niya nga ang imong paghimaya Kaniya, ug Siya gusto nga imong matuman ang imong responsibilidad isip usa ka embahador para kang Kristo (2 Mga Taga-Corinto 5:20). Ikaw ug ako nag-atubang sa eksaktong pariho nga isyu nga ang mga anak sa Israel miatubang pipila na ka libo nga katugian ang milabay. Ang ilang problema mitugkad sa matag usa kanila sa personal nga paagi. Ang Balaang Espiritu nakakita sa eksakto sa pagrekord para kanato, pinaagi sa pagsulat ni Moses, unsa para kanila nga usa ka dili mabangbang nga sitwasyon. Sa tinuud tungud sa ilang dakong kagawasan gikan sa Ehipto, kini dili gayud usa ka problema.

Exodo 17:1. “Ug ang tanan nga katilingban sa mga anak sa Israel mipanaw gikan sa kamingawan sa Sala, human sa ilang mga biyahe, sumala sa sugo sa GINOO.” Matngona nga ang Ginoo *midala* kanila niining lugara; sila diha sa kabubut-on sa Ginoo sa dihang sila miabut didto, “sumala sa sugo sa GINOO.” Nalingla ka na ba nianang ebanghelistang tingog? “Dawata si Kristo, ug ikaw wala na gayuy kasamok!” Wala na gayuy mas layo pa kaysa kamatuuran. Sa tinuud, ang sukwahi maoy kasagarang kaso. Si Kristo miingon,

“Kining mga butanga Akong nasulti kaninyo, nga diha kanako kamo makaangkon unta og kalinaw. Dinhi sa kalibutan kamo makaangkon og kalisdanan: apan kamo maglipay; Ako nakabantog na sa kalibutan.” (Juan 16:33)

Sa dihang ikaw midawat ni Kristo, bisan ikaw nakaangkon og kinabuhing waykatapusan ug mopuyo diha sa presensiya sa Dios hangtod sa kahangturan diha sa imong lawas nga binanhaw, ikaw *makabaton* sa kasamok sa takna. Apan ikaw makaangkon usab sa pamaagi sa paglig-on ug pag-atubang sa matag problema ug matag kalisud nga adunay kalinaw. Ikaw wala makapuyo isip usa ka Kristohanon hangtod nga ikaw makaadto sa usa ka lugar diin ikaw waymahimo, diin ang sapa naughan na (1 Mga Hari 17:7), diin walay tawhanong solusyon, diin walay gayuy bisan unsa nga imong mabuhat o masulti, diin ikaw pirti nang paminhod gikan sa hapak sa kapit-os nga ikaw dili gani makaampo! Ikaw wala makakinabuhi hangtod nga ikaw nakaanha na nianang lugara. Kay sa kadugayan ang Dios magadala sa matag magtotoo sa naughang sapa. Ug ang matag magtotoo kinahanglan mag-atubang sa usa ka han-ay nga mga kahimtang diin ang sitwasyon ngitngit ug waypaglaum, diin wala gayuy tawhanong solusyon. Kadto maoy eksakto nga gibuhat sa Dios sa mga anak sa Israel.

Siya miluwas kanila gikan sa pagkaulipon sa Ehipto, Siya midala kanila gikan sa mga tubig sa Pulang Dagat, ug sila karon nakabalhin na sa lugar nga gitawag og Rephidim. Dinhi sa kamingawan “wala gayuy tubig para sa mga tawo nga imnon” (bersikulo 1*b*). Usa ka bagang duut sa katawhan—tingali sama gidaghanon sa duha ka milyon ka mga hamtong, dugang pa ang tanan nilang mga anak—ug wala gayuy bisan usa ka tulo sa tubig! Ang Hebreohanon nga pulong “kamingawan” o “disyerto” mao ang (*midbar*). Kahilitan. Uga nga balas. Gidala sa Dios sa usa ka uga nga disyertong lugar, sila miatubang sa usa ka malisud nga problema sa tubig. Sa wala madugay sila nagsugod sa pag-antos. Ang Dios mitugot niini para sa usa ka katuyoan. Ang Dios miingon niadto nga kaliwatan, sama nga Siya misulti kanato isip mga magtotoo karon, “Mosalig ba kamo Kanako?”

Ikaw misalig Kaniya para sa kaluwasan. Ikaw mitoo ni Jesu-Kristo ug midawat Kaniya isip imong Ginoo ug Manluluwas.

Siya nga wala miiway sa iyang kaugalingong Anak, apan mihatag kaniya para kanatong tanan, unsaon man niya nga uban Kaniya dili gawasnong mohatag usab kanato sa tanang mga butang? (Mga Taga-Roma 8:32)

Kini mao ang labing dako nga butang nga iyang nahimo gayud para kanimo. Kini naggugol Kaniya sa labaw pa sa waykinutuban sa pagdala sa iyang Anak ngadto sa krus aron mahukman para sa imong mga sala kay sa bisan unsa pa nga iyang nahimo. Kon Siya mihimo sa labing dako para kanimo didto sa krus, Siya ba karon mohimo sa minus ra para kanimo isip usa ka magtotoo? Kon Siya mihimo sa labing dako para kanimo sa dihang ikaw lya pa nga kaaway—ug kitang tanan iyang mga kaaway sa dihang si Kristo nagpakamatay para kanato (Mga Taga-Roma 5:10)—unsa man ang iyang himoon para kanimo karon nga ikaw iyang anak (Juan 1:12)? Makahimo ba Siya og minus kay sa iyang nahimo kaniadto? Matin-aw nga dili! Siya maghimo og labaw pa. Apan adunay usa lamang ka butang nga ang Dios mimando para kanila sa pagsulud ngadto niining takna-sa-takna nga igpapahulay, ang lugar sa hingpit nga kalinaw ug kalig-on. Pagtoo! Siya miingon, “Mosalig ka ba Kanako?” Para niining pinaka katuyoan siya mihatag kanato og sinulat nga mga saad—mga saad nga atong makuha pinaagi sa pagtoo ug magamit ug matoohan, mga saad nga maglig-on sa matag usa kanato.

Sa sinulat atubangan kanato, adunay usa ka higayon para sa katawhan diha sa usa ka desperado nga kahimtang sa pagpahimulus sa ilang kaugalingon sa kasangkapan sa Dios, sa pagsulud ngadto sa iyang hingpit nga kapahulayan. Ako nagtinguha nga ako makabasa diha sa bersikulo 2 og mga pulong susama niini: “Busa ang mga katawhan silang tanan miluhud ug miingon, ‘Salamat Ginoo sa paghatag kanamo niining kahibulungang higayon sa pagsalig Kanimo. Ug, samtang ang talan-awon waypaglaum, kami magahulat sa

Imong kahimuut dinhi niining dapita. Kami nagasalig Kanimong para sa tubig, ug kami yanong nagahulat karon sa pagtan-aw sa Imong pagbuhat. Kami nahinumdom sa gisulti ni Moses sa laing bahin sa Pulang Dagat, “Tindog ayaw paglihok ug tan-awa ang kaluwasan sa Ginoo,” ug kami mitindog didto ug mitan-aw. Karon kami nagtindog nga wala naglihok na usab aron sa pagtan-aw sa Imong pagbuhat.”

Sa paggamit sa pagtoo-pahulay susama niini maoy kahibulungan. Apan, ako wala nay daghan pang wali kon kadto tinuud pa. Hinoon, kapila man kita mohapak sa tuplokan sa kataranta kon ang mga butang padulong sa dili maayo? Kapila man kita mipabilin sa sayup nga bahin sa babag sa pagtoo? Kapila man kita mahiubus sa buut, mapukan, ug dili mahimutang? Apan, kon aduna may bisan kinsa nga katawhan dinhi sa kalibutan nga dapat magpabiling malinawon ug banggiitan, nagpakita og kalinaw uban sa kalipay, kaisog ug impak taliwala sa kalisud, kini mao gayud ang matag tawo nga nakaila ni Jesu-Kristo isip Ginoo ug Manluluwas.

Exodo 17:2. Apan hinoon kita makabasa, “Nan ang katawhan nagbagulbul.” Sanglit ang paghulad sa sinulat maoy gigamit sa kadaghanan niining mga sinulat, ako mag-usab sa pulong “bagulbul” ngadto sa iyang Hebreohanon nga pulong, (*meribah*). Busa, ang katawhan “*meribahed*.” Karong panahona ang pulong bagulbul dili na kaayo gigamit. Sa mga adlaw ni Shakespeare ug Haring Santiago, kini nga pulong maoy kapareha sa atong modernong Ingles nga pulong “bagutbut,” “mulo,” o “saway.” Apan kita maggamit sa pulong *meribah* para sa mga hinungdan nga imong masabtan unya.

Ang katawhan “*meribahed*” batok ni Moses. Sila misaway kaniya, sila mimulo ngadto kaniya, sila mihapak sa tuplokan sa kataranta diha sa iyang atubangan. Sila misinggit, “Hatagi mi og tubig aron kami moinum!” Karon unsa kini ka talagsaong hangyo kang Moses. Unsa man diay ilang hunahuna nga

pagabuhaton ni Moses? Sila ba naghunahuna nga siya mowarawara og panyo sa hangin ug mag-ingon, “Lipatlipat, asa ang panyo mahagbong kita magkubkub og atabay”? Sila ba nagtoo nga si Moses adunay pipila ka labaw sa kinaiyahan nga gahum? Ang kaluwasan maoy gikan sa Ginoo, ug si Moses sa kanunay miingon. Sa dihang maayo ang dagan sa kahimtang, si Moses wala gayud nakadawat og bisan unsang pasidungog. Sa dihang dili maayo ang dagan sa kahimtang, si Moses maoy kanunay gibasol. Kini nagasunud sa sundanan sa kinaiyang makasasala. Ang tawhanong kinaiya kinahanglan adunay usa ka kapasanginlan, ug ang pasanginlan mao kanunay ang lider. Si Moses mao karon nagsugod sa pag-agwanta niadtong talagsaon nga kalisud nga iyaha tanang pagadalhon sa iyang kinabuhi, ang dako kaayo nga kalisud sa pagkalider. Dinhi atong makita si Moses nga adunay dakong gipas-an sa iyang mga abaga.

“Ug si Moses miingon ngadto kanila, Nganong nagbagulbul kamo ngadto kanako? [Nganong nag*meribah* kamo batok kanako?] nan kamo nagtintal sa GINOO [nga mao, nagtintal sa Ginoo sa pagtangtang kaninyo gikan niini nga kinabuhi?]” (bersikulo 2b). Ang Ginoo ba gamay ra para kanato? Dili ba makatagbaw ang Ginoo sa atong mga kinahanglan? Kinsa man kadto ang nagluwas kanato gikan sa waypaglaum nga pagkaulipon sa Ehipto? Kon ang Ginoo nakahimo sa labing dako para kanato didto, sa imong hunahuna ang Ginoo, kinsa nagapugong pabalik sa mga tubig sa Pulang Dagat, makatagbaw ugaling sa atong panginahanglan sa tubig?

Exodo 17:3. “Ang katawhan giuhaw didto para sa tubig.” Kini maoy usa ka labing tinuud nga butang, usa ka labing tinuud nga problema. Ang katawhan “*meribahed*” batok ni Moses ug miingon, “Nan *mao* ba kini *nga* ikaw midala namo gawas sa Ehipto, sa pagpatay kanamo ug sa among mga anak ug sa among mga kabakahan sa kauhaw?” Sa panahon sa kapit-

os aduna gayuy katawhan kinsa magmulo. Apan, ang Dios wala gayud motinguha para sa bisan kinsa nga magtotoo sa pagmulo sa panahon sa kapit-os. Ang Dios mitinguha para sa matag magtotoo sa pagsalig Kaniya, sa pag-uban sa mga saad sa Dios uban sa pagtoo, sa paghagsa sa babag sa pagtoo! Kon kita magmulo ug kon kita magsaway sa panahon sa kapit-os ug kalisud, kita nagpakita na usab sa atong waypagtoo, atong kapakyasan sa pagsalig Kaniya.

Matag butang nga nagsunud dinhi niining sinulat hugtanong mao ang usa ka butang sa *grasya*. Pipila sa mga magtotoo wala gayud makakita sa mga kasangkapan sa *grasya* sa Dios, bisan pa nga sila nagtagana niini pinaagi sa pagtoo lamang ni Kristo lamang sa kaluwasan. Kini maoy katingalahan nga ang Dios sa kanunay naghatag kanato sa dili nato angay, sa dili nato maangkon! Ang Dios magahatag og tubig niining mga katawhan, bisan pa nga sila walay gihimo sa paghitakus o pag-agum niini. Sila mihimo sa tanang butang para dili mahitakus niini. Samtang ang matag usa naghatag kang Moses, atong maingon nga, “estatik,” unsa may gibuhad niining alagad sa Ginoo?

Exodo 17:4-5. “Si Moses misinggit ngadto sa GINOO.” Dinhi adunay usa ka hulagway sa usa ka bantugan nga tawo. Si Moses wala misulud ngadto sa pakiglalis. Si Moses wala misulud ngadto sa pakiglantugi. Si Moses wala gayud misuway sa paghitarong sa iyang kaugalingon. Siya misinggit og tabang ngadto sa Ginoo nga nag-ingon, “Unsa may akong pagabuhaton niining mga tawhana? Sila andam na sa pagbuno kanako.”

“Ug ang GINOO miingon ngadto kang Moses, Lakaw atubangan sa katawhan.” Kini maoy usa ka labawng makapaikag nga tubag. Ang katawhan andam na sa pagbuno ni Moses, apan ang Ginoo miingon, “Adto atubangan kanila diin ikaw mahimong usa ka maayong target.” Karon si Moses kinahanglan nga mosunud sa Ginoo ug miadto atubangan

niining katawhan kinsa nagpuno sa ilang mga kamut sa mga bato, apan unsaon man niya paghimo niini? Siya ba moadto didto pinaagi sa kaisog sa iyang kaugalingong kusog? Dili, siya moadto sa paglakaw didto susama ni David atubangan sa higante. Si Moses mitoo sa Ginoo diha sa kalisud! Mao kini nga si Moses mao ang lider. Ang uban mahimong mosaway, momulo, ug mosinggit sa ilang mga tunglo, apan sila wala niadtong kalma, malig-on, maisog, malungtaron nga gawi nga diha kang Moses. Siya misalig sa Ginoo sa matag takna. Si Moses mitoo niini sa dihang Siya miingon, “Ang GINOO makig-away para kanimo” (Exodo 14:14a, NASB) o sa pagsulti ni David niini, “Ang away *mao* ang sa GINOO” (1 Samuel 17:47b). Busa, si Moses misunud sa iyang hepe-komandante ug miadto atubangan sa masuk-anong panon. Unya midugang og ingon ang Ginoo, “Ug ikuyog uban kanimo ang mga punoan sa Israel.” Sa laing mga pulong, “Moses, sanglit adunay uban kinsa mosalmot sa responsibilidad sa pagkalider, ug kinsa nagkinahanglan sa pagkat-on sa pagsalig Kanako, kuhaa sila didto para sila usab mahimong target para sa mga bato sa katawhan.”

“Ug imong sungkod, pinaagi sa imong paghapak sa suba, kuhaa sa imong kamut, ug lakaw.” Kini mao ang usa ka espesyal nga sungkod. Kini mao ang sungkod sa paghukum.

Exodo 17:6. Karon mosunud ang saad gikan sa Ginoo: “Tan-awa, Ako motindog atubangan kaninyo diha nianang bato.” Kini nga Hebreohanon nga pulong para sa bato, (*tsur*), nagpasabut sa usa ka hait, gunsungon nga bato. Dinhi atong makita ang pagtoon sa mga tipo, apil na ang usa ka dokumento sa masaysayon nga kamatuuran. Dinhi adunay usa ka hulagway ni Kristo nga Bato, binunalan para kanato didto sa krus (1 Mga Taga-Corinto 10:4). Kay sama ni Moses nga mikuha sa sungkod diha sa iyang kamut ug mihapak sa gunsungon nga bato, sa ingon niana ang Dios nga Amahan mihapak sa Dios nga Anak didto sa krus para kanimo ug kanato. Tungud niana,

gikan sa kamatayon ni Kristo miawas ang tubig sa kaluwasan.

“Tan-awa, Ako motindog didto atubangan kanimo diha sa bato sa Horeb; ug ikaw mohampak sa bato, ug didto moagas ang tubig gikan niini, nga ang katawhan mahimong moinum.” Karon panid-i ang pagkamasinugtanon sa pagtoo: si Moses mibuhat sa eksakto sumala sa gisugo sa Ginoong kaniya. “Si Moses mibuhat niini diha sa panan-aw sa mga punoan sa Israel. Ug siya mitawag sa ngalan sa lugar nga Massah, ug Meribah.” Palihug hinumdumi ang *Meribah*? Kon ako mosulti kaninyo Texans, “Hinumdumi ang Alamo” kamo kahibalo sa eksakto unsa akong gipasabut. Karon ako mosulti kanimo isip usa ka magtotoo diha ni Ginoong Jesu-Kristo, “Hinumdumi ang *Meribah*!” Hinumdumi ang pahimangno sa waypagtotoo, sa kapakyasan sa pagbuak sa babag sa pagtoo!

ANG IKADUHANG *MERIBAH* NGA HITABO

Numeros 20

Human sa kwarenta ka katuigan sa paglibudlibod, human nangamatay ang kaliwatan sa Exodo, usa ka bag-ong kaliwatan sa mga anak sa Israel ang mibalik sa pariho nga lugar diin ilang mga amahan gisulayan nga walay tubig. Sila ba makahinumdum sa *Meribah*?

Numeros 20:1. “Unya miabut ang mga anak sa Israel, bisan pa ang tibuuk kongregasyon, ngadto sa kamingawan sa Zin diha sa unang bulan . . . Ug walay tubig para sa kongregasyon” (mga bersikulo 1-2a). Unsa may nahitabo niadtong kwarenta ka katuigan? Ang mga anak sa Israel adunay daghang mga kalisud, mga problema, ug mga kinahanglanon. Sa tanan niadtong panahona ang Dios maloloy-on ug matinumanon nga mihatag sa matag lohistikal nga gikinahanglan sa mga Hudियो

para sa ilang panaw sa kamingawan. Kon sila nanginahanglan og mga sapatos, ug sila nanginahanglan, Siya misangkap kanila. Kon sila nanginahanglan og tubig, ug sila nanginahanglan, Siya misangkap niini. Kon sila nanginahanglan og kahibalo sa gubatnong syensya sa pagpildi sa ilang mga kaaway, Siya misangkap niini. Kon sila nanginahanglan og pagkaon, ug sila nanginahanlan, Siya misangkap niini. Siya usab misangkap sa doktrina nga gikinahanglan sa pagtubo espirituhanon. Siya mitagbaw sa matag kinahanglanon nila sa kwarenta ka katuigan. Sa kwarenta ka katuigan ang mga anak sa Israel walay nakita apan ang pagkamatinumanon ug grasya sa Dios!

Ako gusto nga kini nga pagsaysay mahimong mapuslanon kanimo, bisan pa nga kini nahitabo daghan na nga mga siglo ang milabay. Pulihi para sa “walay tubig” og bisan unsa nga imong mga problema nga anaa nimo karon. Walay unsa? Walay kwarta? Walay mga amigo? Walay kalipay? Walay bana? Walay asawa? Unsa man kini? Adunay *walay usa ka butang* sa matag usa ka kinabuhi, apan kini adunay usa ka katuyoan. Ang Dios adunay rason para niini, ug Siya misulti kanimo pinaagi nianang *walay usa ka butang* nga ikaw nagtoo nga wala nimo, “Ikaw ba mosalig Kanako? Ako nagahatag kanimo og usa ka butang nga Ako wala mihatag niadtong kaliwatan didto sa kamingawan. Ako nagahatag kanimo og lapas sa pito ka libo ka mga saad para sa panahon—ug sa pagsulat.” Kon ang Dios misulti niini, kana misulbad niini.

Pinaagi sa Pulong sa Dios, nga magpadayon ug magpabilin hangtod sa kahangturan. (1 Pedro 1:23b)

Isip waykatapusan nga Dios, isip Hataas nga Magmamando, isip dili-mokunhod nga pagka Dios, isip makagagahum sa tanan ug waykausaban, ang Dios walay abilidad sa pagbawi sa Iyang Pulong. Ikaw ba nakahunahuna niini? Siya dili makabawi sa Iyang Pulong! Bisan pa, kining pito ka libo nga mga saad

magamit lamang sa panahon. Ikaw dili magkinahanglan niini sa eternidad. Bisan pa, adunay daghan kaayong mga saad bahin sa eternidad.

Kay ang atong panagsulti anaa sa langit; gikan diin usab kita mangita sa Manluluwas, ang Ginoong Jesu-Kristo: Kinsa moilis sa atong daotang lawas, nga kini mahulma susama sa iyang mahimayaong lawas, sama sa pagbuhat diin siya usab makahimo sa pagbuntog sa tanang mga butang ngadto sa iyang kaugalingon. (Mga Taga-Filipos 3:20-21)

Ug wala na gayud ang kamatayon, ni kasubo, ni paghilak, ug wala na usab ang bisan unsang kasakit: kay ang nauna nga mga butang milabay na. (Pinadayag 21:4b)

Adunay saad usab didto sa langit sa usa ka mansiyon (Juan 14:2), ug mahimo nga “sa iyang pinuy-anan [atbangay] uban sa Ginoo” (2 Mga Taga-Corinto 5:8, NASB).

Apan kita naghigot sa panahon, sa ‘walay tubig’ nga problema, sa kahimtang nga ikaw nag-atubang karon. Ang matag usa kanato adunay problema. Ang matag usa kanato nag-atubang og pipila ka malisud nga kahimtang. Kon ikaw nagtoo nga ikaw walay mga problema, sigurado, ikaw *magkaproblema* sa dili madugay. Bisan pa nga ikaw anaa sa usa ka lugar sa kauswagan karon, mas maayo para kanimo sa pagpamati sa pahimangno sa Dios. Ang kauswagan usab adunay iyang mga problema. Kon hapsay ang dagan sa mga butang, kini sa kasagaran mas lisud pa sa pagtutok sa imong mga mata ngadto sa Ginoo kay sa kalisud. Usab, kita kinahanglan maghinumdum nga ang kauswagan dili sa kanunay molungtad. Ang kalisud moabut gayud sa usa ka panahon diha sa imong kinabuhi. Apan bisan pa sa pag-antos ug kapit-os, kini posible sa paghuput sa parihong kalipay, kalinaw ug panalangin diin

ikaw aduna diha sa kauswagan. Kini mao ang kalig-on nga nahimo sa walay hunong nga pagtoo, bisan unsa pa ang mga kalabutan. Ang pagtoo pagasulayan pinaagi sa kapit-os para kita mahimong hamtong ug para kita makat-on sa pagsalig diha Kaniya. Ikaw ug Ako anaa diha sa kasulatan ang tanan nga kinahanglan nato sa paglampos sa pagsulay. Kita sa yano mag-angkon niini pinaagi sa pagtoo. Ang mga anak sa Israel dihay higayon sa pagbuntog sa babag sa pagtoo, paglampos sa pagsulay sa pagtoo diha sa Numeros 20, sa samang lugar diin ang unang kaliwatan napakyas.

Numeros 20:2-3. “Ug walay tubig para sa kongregasyon: ug sila mitapok sa ilang mga kaugalingon nga naghiusa batok ni Moses ug batok ni Aaron. Ug ang katawhan nagbagulbul [*meribahed*] batok ni Moses, ug misulti, nag-ingon, ‘Tinguha sa Dios nga kita mangamatay diin atong kaigsoonan nangamatay atubangan sa GINOO!’”

Kini maoy usa ka kasagaran nga reklamo. Ako nakadungog na niini kadaghan nga mga beses ug sa kadaghan nga mga paagi. “Oh, gusto ko nang mamatay. Lisud kaayo ang kinabuhi! Patya na ko, Ginoo. Walay bisan usa nga naglisud sama kanako.” Ako usahay naghunahuna nga kon naay paagi sa paghadlok niining mga tawhana sa paghunahuna nga sila mamatay sa usa ka minuto, sila mag-usab dayon sa ilang panghunahuna. Makapahinam ang pagpaniid nga ang mga tawo kinsa sa kasagaran mosulti niini, mosulti niini ngadto sa usa ka tawo kinsa adunay mas labaw pa nga kalisud kaysa nila. Karon, paminawa ang katilingban sa kamingawan, “Tinguha sa Dios nga kita mangamatay diin atong kaigsoonan nangamatay.”

Sila dili gayud gusto nga mamatay kanus-a diin ilang kaigsoonan nangamatay. Ngano man? Ang ilang kaigsoonan nangamatay sa makamatay nga sala—mga magtotoo nga nangamatay tungud kay ilang napakyas ang Ginoo sa kanunay ug sa hataas nga panahon kinsa ang Ginoo mitangtang kanila dinhi sa kalibutan. Kini susama sa usa ka pinakasikat

nga quarterback nga nagsulti sa iyang kaugalingon, “Oh, ako nangandoy nga ang tigpabansay unta motangtang kanako sa dula!” Siya dili gayud gusto nga matangtang sa dula. Kon siya napakyas, siya gusto mopadayon ug motul-id sa iyang mga sayup. Kinsa may nakadungog og usa ka magdudula sa putbol nga gusto niya ang tigpabansay nga siya tangtangan sa dula tungud lamang kay aduna siyay sayup? Siya gusto mopadayon; siya gusto mopadayon sa pagdula. Ako wala makahibalo nganong ing-ani kini, apan ang mga magtotoo sa kasagaran moabut sa punto sa pagkawaypaglaum ug unya mosulti, “Gusto ko nang mamatay.”

Numeros 20:4-5. Kini nga mga katawhan nahagbong sa susamang sundanan, ug sila miingon, “Ngano man nga imong gidala ang kongregasyon sa GINOO dinhi sa lugar sa kamingawan, diin kami ug ang among kabakahan mamatay didto? Ug unsay hinungdan nga imo kaming gipagawas sa Ehipto, sa pagdala kanamo sa daotang lugar?”

Karon sila misulti nga si Moses ang mihimo kanila sa pagbiya sa Ehipto! Pipila ka beses isip usa ka magtotoo nga ikaw nakasinati sa imong kinabuhi ug miingon, “Kini makalilisang. Wala gayud ako makasinati susama niini isip dimagtotoo. Sa dili pa ako Kristohanon, ang tanang butang maayo ang dangan.” Mao kini ang eksakto nga giingon sa mga Hudiyo. Hinumdumi, kini mao ang ikaduhang henerasyon sa kinsa kadtong mibiya sa Ehipto ug kinsa miingon nga ang disyerto “*maoy* walay lugar sa binhi, o mga igos, o sa mga parras, o sa mga prutang granada” (bersikulo 5*b*). Kahibaw ka ba unsa ilang gipangandoy? Ehipto! Ug sila miingon, isip mga magtotoo kinsa giluwag gikan sa pagkaulipon sa Ehipto, “Oh, nga naa unta mi balik sa Ehipto.” Sila wala gahunahuna sa mga kadena. Sila wala gahunahuna sa latigo sa mga tigpabuhat. Sila gahunahuna lamang sa mga nindot nga mga butang. Ako nakadungog sa mga magtotoo nga miingon, “Ang akong mga dimagtotoo nga mga amigo maoy

mas buotan ngadto kanako kay sa mga Kristohanon. Kadtong mga tawhana maoy kanunay nga maloloy-on. Ang tanang butang murag mas nindot pa.” Sila gahunahuna lamang sa mga igos ug sa mga parras ug sa mga prutang granada.

Sa matag panahon nga ikaw nailalum sa kapit-os, gusto ba nimo nga mobalik sa unsa nga aduna ka sauna? Kini usa ka pinakamakuyaw nga butang para sa usa ka Kristohanon kinsa naa sa ilalum sa kapit-os sa pagbalik ngadto sa iyang waypagtoo nga kinabuhi, balik ngadto sa gitawag nga mga kalingawan sa kalibutan diin siya gikan giluwes. Daghan kaayong mga magtotoo kinsa dili lamang mobalik og tan-aw, apan sila kinabubut-on nga mobalik para sa usa ka butang nga ilang gipangandoy. Sila sa kinabubut-on dili na gusto mailhan kuyog sa mga magtotoo. Apan sila gayud dili na makausab sa ilang pag-ila uban ni Kristo.⁵

Dinhi adunay henerasyon kinsa, imbis nga mosalig sa Ginoo, nahulog sa susamang sundanan pariho sa ilang mga amahan. Sila nangandoy sa pagbalik sa Ehipto. Kini maoy usa ka katubuyan sa salabutan. Ilang gusto nga pulihan ang Ehipto para sa lugar sa pagsulay. Kini usa ka tawhanong kinaiyahan sa kagustohang makaikyas gikan sa usa ka dimakahimuut nga sitwasyon. Kining mga Israelita karon naghunahuna sa Ehipto isip usa ka makapahimuut, malipayon nga lugar. “Oh, sa pagbalik sa Ehipto. Oh, ang kalingawan nga atong maangkon sa Ehipto. Adunay daghang tubig didto. Ngano, adunay Suba sa Nile, puno kaayo sa tubig.” Sa katinuuran sila napakyas sa pagsulay tungud kay sila wala mihimo sa unang butang nga kitang tanan dapat mohimo sa atong walay tubig nga sitwasyon.

Sa matag butang hatagi og pasalamat: kay kini mao ang kabubut-on sa Dios diha ni Kristo-Jesus mahatungud kanimo. (1 Mga Taga-Tesalonica 5:18)

5. Thieme, *The Divine Outline of History: Dispensations and the Church* (1999), 85-93.

Tugoti ako sa pagpangutana kanimo og usa ka waylipodlipod nga pangutana. Ikaw ba nakapasalamat sa Ginoo para sa walay tubig nga problema nga ikaw aduna sa imong kinabuhi? Ikaw ba nagpasalamat Kaniya sa matag adlaw para niini? Ikaw ba mimata ug miingon, “Amahan, kini mao ang Imong adlaw. Ako nagginhawa pa ug ako buhi pa tungud sa Imong grasya. Unsay Imong ihatag para kanako karon? Ug salamat, Amahan, para sa kalisud sa akong kinabuhi.” Unya, ikaw ba nasayod nga “ang tanang butang nagtimbangayong para sa kaayohan sa tanan nga nahigugma sa Dios” (Mga Taga-Roma 8:28)? Ikaw ba nakaila nga ikaw dili makatubo ngadto sa espirituhanong kahamtong nga magtotoo diin ang Dios gusto nga ikaw mahimo, ug nga ikaw dili maihap para Kaniya hangtod nga ang imong pagtoo pagasulayan?

Kon ikaw motan-aw og dula sa putbol, ikaw ba naghunahuna nga ang mga magdudula modangan sa patag tungud kay sila nahigayon nga mas dako pa kay sa uban? Ako dili mosulti niini. Ang ilang kadak-on walay kahulugan. Sila midula kay sila gusto nga mosangka; sila andam sa pakigsangka. Adunay daghang mga oras sa mga pus-ap, itik nga mga kindangkindang, pagdagan, paghunong, pagsugod, pagkahulog, paghapak, paghasmag, ug tanang may kalambigitan niini. Kini mao ang pagbansay ug pagsulay nga panahon. Sila nagsugod sa kainit sa Agosto ug sila hapit mangamatay sa pipila ka unang mga adlaw. Sila nagtakiang ngadto sa kilid sa dulaanan kasukaon ug naluya, apan unya sila mibalik ngadto sa praktisanan nga patag. Sila nagbaguud nga nagdagan uban sa bug-at nga igpangutson ug bug-at nga mga uniporme. Kini usa ka panghingutas nga pagbansay. Sa pipila ka unang mga adlaw sa pagpraktis sa putbol adunay talagsa nga tawo nga dili mangutana, “Angay ba kini?” Apan kon ikaw makalungtad sa pipila ka unang mga adlaw, ang imong panghunahuna sa hinayhinay mausab. Ang pagbansay nabayran gayud. Ikaw makadebelop og koordinasyon ug maskuladong abilidad nga makapahimo nimo sa pag-adto sa patag ug pagdula uban ang

kadasig, tumong, kusog, ug kahanas.

Sa sekreto nga lugar sa praktis, kon asa wala bisan usa ang makakita niini, ikaw sa kanunay gisulayan. Ikaw nagpuyo sa henerasyon diin ang Dios moputol sa nobentay-otso porsento sa pundok tungud kay sila dili makalungtad sa walay tubig nga pagsulay. Kini maoy usa ka mahuyang nga henerasyon sa mga magtotoo tungud kay gamay ra nga doktrina ang nahibaw-an, ug busa pipila sa mga saad diha sa Pulong ang giangkon. Sila wala nakabuntog sa babag sa pagtoo. Sila wala masulud ngadto sa kinabuhi diin ang Dios mihatag para kanila. Sila migugol sa panahon sa ‘pagtan-aw pabalik sa Ehipto,’ o pagtan-aw sa pamunoan, pagsaway, pagreklamo, ug pagbasol sa ubang tawo.

Numeros 20:6. Karon tan-awa ang kalainan sa mga panghunahuna ni Moses ug ni Aaron. “Ug si Moses ug si Aaron milakaw gikan sa presensiya sa kapundokan ngadto sa pultahan sa tabernakulo sa kongregasyon, ug sila mihapla diha sa ilang mga nawong.” Sila miadto sa pultahan sa Tabernakulo, sulud sa gawas nga nataran. Didto niining krisis sila mipangita sa Ginoo, “ug ang himaya sa GINOO mipakita ngadto kanila.”

Numeros 20:7-8. “Ug and GINOO misulti ngadto ni Moses, nag-ingon, Kuhaa ang sungkod.” Kini maoy usa ka laing sungkod nga diin iyang gihapak ang suba sa Ehipto ug ang bato kwarantana ka katuigan ang milabay, tungud kay adunay bag-o nga katandian dinhi. Kini tuud mao ang sungkod ni Aaron nga nanalingsing. “Kuhaa ang sungkod, ug tapokon nimo ang kapundokan, ikaw ug si Aaron imong igsoon, ug sultii ang bato (*selá*).” Kini maoy lain nga Hebreohanong pulong para sa bato gikan niadtong makitan sa Exodo 17:6. Kining pulong nagpasabut og pinataas nga bato, ug kini maoy usa ka hulagway ni Kristo sa pagkabanhaw. Ug imong makita, si Moses *mohawid* sa sungkod ug *mosulti* sa bato. Susama ni Kristo nga gihapak kas-a para sa sala, karon

kita misulti ngadto sa nabanhaw nga Kristo. Kini maoy usa ka gipadako nga panghulagway ni Kristo sa Unang Pag-abut ni Kristo.

Busa, ang GINOO miingon, “Sultii ang bato sa atubangan sa ilang mga mata; ug kini mopagawas sa iyang tubig, ug ikaw magdala kanila sa tubig nga gikan sa bato: busa ikaw mohatag sa kongregasyon ug sa ilang mga mananap og ilimnon.” Dayag lamang, ang katandian mao ang pagtoo-pahulay nga kinabuhi, kay karon niining panahona ang tubig mao ang panalangin ug kusog. Karon tan-awa unsay misunud, kay kini mao ang kapakyasan diin mipugong ni Moses sa pagpangulo sa katawhan sa paglabang sa Jordan ug sa pagsulud sa Canaan. Kini mao ang rason nganong si Joshua ang gipili sa pagpuli ni Moses.

Numeros 20:9-10. “Ug si Moses mikuha sa sungkod gikan sa atubangan sa GINOO, sama sa iyang pagmando kaniya.” Hangtod dinhi, masundanon pa si Moses. “Ug si Moses ug si Aaron mitapok sa kongregasyon sa atubangan sa bato, ug siya misulti ngadto kanila, Paminaw karon, kamong mga rebelde; kinahanglan ba kami mokuha sa tubig gawas niining bato?” Kini *dili* labot sa mga tugon gikan sa Ginoo.

Ang Dios sa Iyang grasya wala makakita sa pagbadlong sa Israel pinaagi sa mga pulong, apan pinaagi sa pagbuhat. Apan si Moses wala makalikay sa tentasyon sa pagbadlong kanila sa pulong. Si Moses natagbaw na. Siya napul-an na. Siya gikapoyan na sa *meribahing*. Siya mohimo sa pagsulti diin kini saktu unta, kon ang Dios mitugot niini. Dihay mga panahon diin ang Dios mitugot ni Moses sa pagtawag sa mga Israelita og gahig ulo nga mga rebelde, apan dili dinhi. Niining panahona ang Dios adunay laing paagi sa pagtudlo kanila bahin sa grasya. Siya maloloy-on ngadto ni Moses.

Numeros 20:11. “Ug si Moses miisa sa iyang kamut,

ug pinaagi sa iyang sungkod iyang gihapak ang bato sa makaduha,” sukwahi sa tugon sa Dios. Sa atubangan sa usa ka pagkamasupilon kini maoy natural nga panghunahuna, “Ang Dios dili gayud mohatag sa tubig.” Si Moses ug si Aaron dili makahuha og tubig gikan sa bato. Apan ang Dios maloloy-on, ug bisan pa sa pagkamasupilon ni Moses, migawas ang tubig, ug ang hulagway sa grasya napreserbar. Si Kristo gihapak kas-a para kanato para sa tubig sa kaluwasan. Karon kita misulti diha sa pag-ampo ngadto sa nabanhaw nga Bato para sa tubig sa panalangin. Ug, tan-awa ang adberbiyo: “Ang tubig migawas nga *abunda*, ug ang kongregasyon miinum, ug ang ilang mga mananap usab.”

Numeros 20:12. Unya ang Ginoo midala kang Moses sa daplin ug mikastigo kaniya. Apan Siya mibuhat niini sa pribado. Tan-awa, si Moses naa sa lugar sa pagpangulo, ug kini siya sa GINOO manubag, dili sa kongregasyon. “Ug ang GINOO misulti ngadto ni Moses ug ni Aaron, Tungud kay kamo wala mitoo kanako.” Bisan pa nga si Moses ug si Aaron naluwas, sila napakyas sa pagsulud ngadto sa pagtoo-pahulay niining panahona. Sila napakyas sa pagbuntog sa babag sa pagtoo.

“Tungud kay kamo wala mitoo kanako, sa pagbalaan kanako [ilain ako] diha sa mga mata sa mga anak sa Israel, busa kamo dili makadala niini nga kongregasyon ngadto sa yuta diin Ako mihatag kanila.”

Numeros 20:13. “Kini *mao* ang tubig sa Meribah.” Hinumdumi ang *Meribah!* Hinumdumi ang pahimangno sa waypagtoo, sa kapakyasan sa pagbuntog sa babag sa pagtoo!

ANG BAG-ONG KASULATAN NGA APLIKASYON SA *MERIBAH*

Mga Hebreohanon 3:7-15

Ang Mga Hebreohanon 3:7-11 mao ang kinutlo sa Mga Salmo 95:8-11. “Ayaw pagahia imong kasingkasing, sama diha sa paghagit” (Mga Salmo 95:8). “Paghagit” maoy usa ka karaang pulong sa Iningles nga pariho og kahulugan sa “bagulbul” (Exodo 17:2), o “mibagulbul” (Numeros 20:3), gihubad gikan sa Hebreohanon nga pulong *meribah*. Ang Hebreohanon miingon sa tinitik, “Ayaw pagahia imong kasingkasing sama diha sa *meribah*, sama diha sa adlaw sa pagsulay didto sa kamingawan.”

Tan-awa ang Hebreohanon 3:7: “Busa sama sa gisulti sa Espiritu Santo [Balaang Espiritu], Karong panahona [usa ka nagpadayon nga karong panahona, sama ka tukma karon ingon sa kaniadto] kon ikaw maminaw sa iyang tingog.” Unsa man ang Iyang tingog karong panahona? Ang mga saad sa Pulong sa Dios! Ikaw ba makadungog sa Iyang tingog kon Siya mosulti?

Ayaw kahadlok; kay Ako *mao* ang uban kanimo: ayaw kalisang; kay Ako *mao* ang imong Dios: Ako magpalig-on kanimo; oo, Ako motabang kanimo; oo, Ako motuboy kanimo sa toong kamut sa akong pagkamatarong. (Isaias 41:10)

Ikaw ba makadungog sa Iyang tingog kon Siya mosulti?

Itugyan ang tanan nimong kabalaka kaniya; kay siya nagbantay kanimo. (1 Pedro 5:7)

Ikaw ba makadungog sa Iyang tingog kon Siya mosulti?

Itugyan ang imong alantuson ngadto sa GINOO, ug siya mosugakod para kanimo: siya dili mopaantos sa matarong nga masamok. (Mga Salmo 55:22)

Ikaw ba makadungog sa Iyang tingog kon Siya mosulti?

Salig sa GINOO sa imong tibuuk nga kasingkasing; ug pagsandig sa imong kaugalingong pagsabut. Sa tanan nimong mga paagi ilha siya, ug siya mopatultul kanimo sa imong mga agianan. (Mga Proberbio 3:5-6)

Ikaw ba makadungog sa Iyang tingog kon Siya mosulti?

Paglipay sa imong kaugalingon usab ngadto sa GINOO; ug siya mohatag kanimo sa mga tinguha sa imong kasingkasing. Itugyan ang imong paagi ngadto sa GINOO; salig usab ngadto kaniya; ug siya mopalabay *niini*. (Mga Salmo 37:4-5)

Kanus-a man kita makakat-on sa pagbuntog sa babag sa pagtoo, pagsibog ngadto niining lugar sa takna-sa-takna nga igpapahulay; ngadto niining lugar sa pagtoo-pahulay?

Mga Hebreohanon 3:7b-9. “Kon kamo makadungog sa iyang tingog [ang mga saad sa Pulong sa Dios], Ayaw pagahia [pinaagi sa naandang waypagtoo ug pagdumili sa pagsalig] inyong mga kasingkasing [mao ang, inyong hunahuna; ang kabubut-on nga bahin sa atubangang lignin nga kabahin nga nagpalihok sa pagtoo o waypagtoo], sama diha sa paghagit [*meribah*], diha sa adlaw sa pagsulay didto sa kamingawan.” Unsa may gisulti sa ikatulong kapitulo sa Mga Hebreohanon para kanato karong panahona? Sa milabay ang Dios adunay takna-sa-takna nga igpapahulay para sa Iyang katawhan. Pananglitan,

Siya [Abraham] wala nagduhaduha sa saad sa Dios pinaagi sa waypagtoo; apan, lig-on sa pagtoo, naghatag og himaya sa Dios; Ug sa bug-os nadani nga, unsa iya [Dios] nga gisaad, siya may katakus usab sa pagbuhat. (Mga Taga-Roma 4:20-21)

Ang Dios mihatag sa Iyang katawhan og mga saad. Siya mipakita sa Iyang pagkamatinumanon, ug unya Siya mibutang kanila sa lugar sa pagsulay, ug miingon, “Kamo ba mosalig Kanako, o dili?” Ug sila wala misalig! Karon, ang Dios misulti kanimo karon, “Ikaw ba mahulog ngadto sa sundanan sa kapakyasan, o ikaw ba mosalig Kanako? Ikaw misalig Kanako para sa dakong butang, kaluwasan; ikaw ba mosalig Kanako para sa mga kinahanglanon sa imong kinabuhi—kanang walay tubig nga sitwasyon nga imong giatubang karon? Ikaw ba mosalig Kanako para niana?” Ikaw ba maminaw sa Iyang pahimangno, “Ayaw pagahia inyong mga kasingkasing sama sa adlaw sa *meribah*, diha sa adlaw sa pagsulay didto sa kamingawan, kanus-a diin ang inyong mga amahan misulay kanako, mipamatuud kanako, ug nakakita sa akong mga buhat sa kwarenta ka katuigan” (bersikulo 9)? Siya matinumanon ngadto kanila sa kwarenta ka katuigan.

Mga Hebreohanon 3:10. “Tungud niana Ako naguul niadto nga henerasyon, ug miingon, Sila sa kanunay mitipas [nahisalaag] sa *ilang* kasingkasing; ug sila wala makahibalo sa akong mga paagi.” Tan-awa, kaburong sa Iyang mga paagi. Dili lamang nga sila napakyas sa pagsalig Kaniya, sa pagsagol sa mga saad sa Dios uban sa pagtoo, apan ang Balaang Espiritu miingon, “Sila wala gayud *nakahibalo* sa Akong takna-sa-takna nga igpapahulay, bisan pa nga kini anaa para kanila.” Aniyay usa ka butang nga naila na, ug wala nila kini angkona. Aniyay usa ka butang nga imoha na karon, isip usa ka magtotoo. Imo

na ba kining giangkon?

Mga Hebreohanon 3:11. “Busa Akong gipanumpa [ang solemne, divine nga panumpa] diha sa akong kapungot [usa ka pagpahayag sa divine nga disiplina], Sila dili makasulud ngadto sa akong pahulay.” Ug, sama sa gisaad sa Dios, kasagaran niadtong henerasyon wala makasulud sa Iyang pahulay, ang mga eksepsiyon lamang mao silang Caleb ug Joshua.

Mga Hebreohanon 3:12. “Paminaw, kaigsoonan [mga magtotoo karon], basin unyag sa bisan kinsa kaninyo nga adunay daotang kasingkasing sa waypagtoo [kini maoy usa ka daotan sa pagdumili sa pagtoo sa mga saad sa Dios], sa pagbiya gikan sa buhing Dios [sa tinitik, kanunay sa pagpahilayo gikan sa buhing Dios].” Kini posible para sa katawhan sa pag-angkon og waykatapusang kaluwasan, apan sa pagpahilayo gikan sa Dios sa panahon. Kon ikaw nag-atubang sa walay tubig nga sitwasyon karon, kon ikaw nahitumpawak, kon ikaw nahiubus, kon ikaw nasamok, unsay kabilinggan? Ikaw napahilayo gikan sa Dios kinsa naghuwat sa pagpanalangin kanimo. Apan Siya dili mopanalangin kanimo hangtod nga ikaw nakabuntog sa babag sa pagtoo. “Pabilin sa pagbarog, ug bantayi ang pagtubus sa Ginoo” (Exodo 14:13, gikorehian nga paghubad). “Sila nga naghuwat diha sa GINOO makabag-o sa ilang kusog” (Isaias 40:31). “Sa “paghuwat” nagpasabut og kanunay sa pagsalig, pagsalig takna sa takna.

Apan sila nga naghuwat diha sa GINOO makabag-o sa *ilang* kusog [pagbaylo sa ilang kusog para sa Iya]; sila motaod sa ilang mga pako sama sa mga agila; sila modagan, ug dili sila kapoyon; *ug* sila maglakaw, ug dili makuyapan. (Isaias 40:31)

Unsa man ang kusog sa Kristohanong kinabuhi? Kini mao ang

pagpabilin sa pagbarog. Kini anaa sa maloloy-ong probisyon sa Dios sa takna-sa-takna nga igpapahulay, nga karon gitawag og “pahulay” (bersikulo 11). Ang pulong “pahulay” gigamit sa sama og kahulugan sa igpapahulay, para sa Hebreohanong pulong (*shabbat*), “Igpapahulay,” nagpasabut og pahulay. Matag bahin sa Kristohanong kasinatian nagdepende sa rebound (1 Juan 1:9) ug sa pagsabut ug paggamit sa pagtoo-pahulay nga paagi.

Mga Hebreohanon 3:13-15. “Apan awhaga [dasiga] ang usag usa matag adlaw, samtang kini gitawag og Karong panahona; basin unyag bisan kinsa kaninyo mapagahi pinaagi sa pagkamalimbungon sa sala [pagdumili sa pagtoo sa Pulong]. Kay kita gihimo nga mga umalambit ni [mga kaambit uban ni] Kristo, kon kita mohawid sa sinugdanan sa atong pagsalig sa pagkamakanunayon hangtod sa katapusan [sa laing pagkasulti, kon kita nagpadayon sa pagsalig Kaniya, kon atong isagol ang mga saad sa Dios uban ang pagtoo hangtod sa katapusan sa atong mga kasamok o sa atong walay tubig nga sitwasyon]; Samtang kini giingon, Karong panahona, kon kamo makadungog sa iyang tingog, ayaw pagahia ang inyong mga kasingkasing, sama diha sa *meribah*.”

Kon kita nag-atubang sa walay tubig nga sitwasyon—usa ka waypaglaum nga sitwasyon usa ka klase o lain pa, kini murag maoy pinakalisud nga butang sa kalibutan. Kinsa kaninyo nga adunay mabug-at nga kasingkasing tingali maghunahuna, “Ako wala makahibalo kon akong makaya pa ba kini; ako wala makahibalo kon akong maagwanta pa kini.” Apan kon ang Dios magbutang kanimo sa hudno sa kalayo, ang hudno sa pag-antos, Siya gusto nga ikaw mobuhat sa usa lamang ka butang—salig Kaniya! Too sa Iyang Pulong! Isagol ang mga saad sa Dios uban ang pagtoo! Balhin ngadto niini nga lugar sa perpektong kalinaw, perpektong pahulay, ug perpektong pagsalig. Kana mao ang gipasabut ni Pedro sa dihang siya miingon,

Nga ang kasulayan [pagsulay] sa imong pagtoo, mas labi pang bililhon kay sa bulawan nga mahanaw, bisan pa nga kini pagasulayan sa kalayo [dakong kapit-os], mahimong makit-an sa pagdayeg ug kadungganan ug himaya sa pagpakita ni Jesu-Kristo. (1 Pedro 1:7)

“Pagasulayan sa kalayo,” kini sama og kahulugan sa walay tubig nga sitwasyon. Isip usa ka magtotoo ni Jesu-Kristo, ikaw adunay dakong oportunidad karon. Mas ngitngit ang panglantaw, mas malisud ang kakulian, mas dako ang problema, mas labi pa nga Siya nahimaya kon kita nagpadayon sa pagsalig Kaniya ug pagbuntog sa babag sa pagtoo.

Apan kon walay pagtoo *kini* imposible sa pagpahimuut *kaniya*. (Mga Hebreohanon 11:6a)

Hinumdumi ang *Meribah!*

ANG KAHUBITAN SA PAGTOO-PAHULAY NGA KINABUHI

Mga Hebreohanon 4:1

Mahimong atong ulohan ang Mga Hebreohanon 4 og, “Unsaon nga magmalipayon bisan pag Kristohanon.” Tingali ikaw nagtoo nga kini usa ka tiaw-tiaw, apan kini dili. Ikaw ba nakaamgo nga ang pinakalisud nga kahimtang para sa usa ka Kristohanon mao ang pag-angkon og kalipay? Ikaw ba nasayod nga ang mga kapit-os batok sa magtotoo diha ni Jesu-Kristo mas labaw pa sa usa ka libo ka pilo kay sa dimagtotoo? Kini wala magtunog sa eksaktong susama sa usa ka makadaning paghulagway para sa Kristyanismo, ug kini

halos dili maoy lugar sa paghatag og imbitasyon sa pagdawat ni Kristo isip Manluluwas. Apan sa akong hunahuna isip mga magtotoo nga kita kinahanglan moatubang sa mga kamatuuran. Niining kalibutan mas lisud para mahimong malipayon isip usa ka Kristohanon kay sa mahimong malipayon isip usa ka dimagtotoo. Mas sayon pa para sa dimagtotoo nga mahimong malipayon, sa makadiyut, lagi, sa yano tungud kay siya libre gikan sa pinakadako, gamhanan, malimbungong mga kapit-os nga gihatag sa pag-agwanta diha sa magtotoo ni Jesu-Kristo. Sa makadaghan ang mas dako nga kapasidad sa pagserbisyo ug sa mas dako nga paggamit sa magtotoo, mas dako ang mga kapit-os batok kaniya gikan sa tanang mga partido—ang kalibutan, ang unud, ug ang yawa.

Sa diha nga nabuntog sa Kasundalohan sa Kahanginan ang babag sa tingog niadtong 1947, ilang nalabngan ang usa ka ali apan nakahimo og lain pa. Bisan asa taliwala sa ikaduha ug ikatulo ka beses sa kakusog sa tingog adunay pinakadako nga problema sa kainit. Busa, sila nangita og paagi sa pagputus sa piloto gikan sa kainit sa pinakadako nga mga kakusog. Apan ang mga kalisud sa pagbuntog sa babag sa tingog wala lamang itandi sa pagbuntog sa babag sa pagtoo-pahulay, nga mao, ang babag sa takna-sa-takna nga igpapahulay.

Katuigan na ang milabay Ako dihay makapaikag nga diskusyon uban sa usa ka piloto sa Panakayang Iggugubat. Siya misaysay sa usa ka pinaka kahibulungang kasinatian. Samtang mipalupad sa ayroplanong dyet, siya mipanaog sa *iyang kaugalingon* paubus. Mihimo og mabaw nga pagsawom, siya mipabuto sa iyang pistola pinaagi sa ayroplanong dyet nga pig-it, unya mipatungas sa iyang pagsawom aron nga ang iyang kakusog mosaka labaw pa sa katulin sa mga bala nga iyang gipabuto. Siya wala lamang makaapas kanila, apan sa siya misugod sa pagdahik gikan sa pagsawom, siya midahik ngadto sa iyang mga bala, nga miigo sa iyang ayroplano og mihapak kaniya gawas sa langit. Kini naghulagway sa pinakatataw og unsay atong nahimo sa gikusgon. Kita makapabuto og mga

bala, makalabay kanila, makaapas kanila, ug maigo pinaagi kanila!

Apan kini wala lamang kun itandi sa unsay atong mahimo sa atong mga kaugalingon kon kita mapakyas sa pagbuntog sa babag sa pagtoo! Atong malabyan ang katingalahan ug maanindot nga walog sa panalangin nga anaa lamang ibabaw sa tagaytay nga gitawag og pagtoo. Ang kasamok mao, ang tagaytay dili makita nga aduna diay berde nga mga sibsibanan sa pikas nga bahin. Isip resulta, kita kinsa nga mitoo diha ni Jesu-Kristo nagsugod sa pagsimang ngadto sa tanang hanay sa mga idiya ug mga kalihukan, nasipyat sa perpekto nga pahulayanang lugar nga ang Dios anaa para sa matag usa kanato.

Ang Dios maloloy-ong mihatag sa kaluwasan para kanato para sa tibuuk eternidad. Kita *nakahibalo* nga kita adunay pagkamatarong sa Dios nga giimpyut kanato ug nga kita naghuput sa kinabuhing waykatapusan. Kita *nakahibalo* nga ang atong tanang mga sala napasaylo. Kita Iyang mga anak ug ang mga hingtungdan sa Iyang waykinutuban, katingalahan, waykatumbas nga gugma. Kita *nakahibalo* nga ang Dios adunay katuyoan para kanato pinaagi sa pagtipig kanato dinhi. Ang pinakatinuud nga kita buhi ug nagginhawa karon nagpasabut nga ang Dios adunay usa ka misyon para kanato karon, ugma, ug sa sunud nga adlaw. Sama lamang nga kita nag-ila sa katinuuran sa atong kaluwasan ug sa atong lumalabay nga kinabuhi, kita kinahanglan mag-ila nga ang Dios wala makalimot sa atong espesyal nga kinahanglanon sa kalipay, kalinaw, kalig-on, ug kusog. Ang Dios wala lamang naghunahuna kanato sa dihang si Jesu-Kristo mipuli sa atong lugar ug miadto sa krus ug nagpakamatay para sa atong mga sala, apan ang Dios naghunahuna kanato sa dihang Siya mihatag niining kahibulungang takna-sa-takna nga igpapahulay. Ang tanan nga gipangayo sa Dios nga buhaton nato mao ang paglakaw ngadto sa sunud nga tagaytay pinaagi sa ang-ang sa pagtoo.

Kita miabut sa tagaytay nga gitawag og Kalbaryo, ug didto kita midawat ni Jesu-Kristo isip Ginoo ug Manluluwas. Kita miduul niadtong krus pinaagi sa pagtoo. Kita midawat ni Jesu-Kristo, kita misalig diha Kaniya, kita midawat sa kondisyon nga, “Bisan kinsa nga mitoo diha kaniya dili gayud malaglag, apan adunay kinabuhing waykatapusan” (Juan 3:16*b*). Karon ang Dios misugo kanato sa pagbalhin ngadto sa sunud nga tagaytay. Kon ikaw dili, ang kalibutan, ang unud, ug ang yawa uban sa ilang gahum, mga kapit-os, ug taktika ang mopakalma sa imong kalipay. Kita kinahanglan nga makaamgo isip mga magtotoo nga kita masakitan, kita mahimong maguul ug masulub-on, kita mapukan pinaagi sa mga kahilukan sa atong kinaiyang makasasala gawas kon kita mobalhin ngadto niining sunud nga tagaytay. Busa diha sa bersikulo 1 sa Mga Hebreohanon 4 kita adunay pahimangno o pasidaan sa pagpakyas sa pag-abut sa katuyoan sa pagtoo-pahulay nga kinabuhi.

Mga Hebreohanon 4:1. “Kita [mga magtotoo] tungud niini [tungud sa mga kasinatian sa mga Hudiyo diha sa kapitulo 3] mahadlok.” Sa kinatibuk-ang pagkasulti, ang mga magtotoo gisugo nga dili mahadlok diha sa Kristohanong paagi sa kinabuhi (2 Timoteo 1:7). Kini mao ang kalainan. Kita dapat mahadlok sa *wala* pagsulud ngadto sa pagtoo-pahulay nga kinabuhi. Kon wala ang pagtoo-pahulay nga paagi dili kita makaangkon sa perpekto nga kalipay ug panalangin nga apil sa matag magtotoo sa panahon. “Kita tungud niini mahadlok, basin hinoon, ang saad nga gibilin para *kanato* sa pagsulud ngadto sa pahulay, bisan kinsa kaninyo nga mahimong makabsan niini” (Mga Hebreohanon 4:1). Ang mga saad—kadtong naa diha sa Pulong sa Dios nga may kalabutan sa takna imbis nga sa eternidad—maoy naa sa peligro nga magpabiling wala angkona. Ang mga saad nahibilin diha sa pagsulat, ug sa walay hunong naghuwat para sa mga magtotoo sa pag-angkon kanila. Sa pag-angkon sa mga saad sa Dios kita misulud ngadto sa lumalabay nga pahulay. Kini mao ang pasabut sa pagtoo-pahulay nga kinabuhi.

Kita mibuntog sa babag sa pagtoo. Kita mobalhin ngadto sa sunud nga tagaytay.

ANG PANGLIHOK SA PAGTOO-PAHULAY NGA PAAGI

Mga Hebreohanon 4:2-3

Mga Hebreohanon 4:2. “Kay ngari kanato ang ebanghelyo giwali, maingon man usab ngadto kanila: apan ang pulong nga wali wala nagganansiya kanila, wala sagoli uban sa pagtoo diha niadtong nakadungog *niini*.” Usa ka kaindigan ang gilaraw tali sa henerasyon sa Exodo nga mga magtotoo ug sa mga magtotoo karon. Ang katandian klaro. Sila dihay mga saad; kita adunay mga saad. Sila napakyas sa pag-angkon sa mga saad; kita kinahanglan nga *dili* mosunud sa ilang ehemplo. Ang mga saad sa Pulong maganansiyahon lamang kon sila gisagol uban sa pagtoo. Kini naglambigit og duha ka mga prinsipyo: *paghibalo* sa mga saad ug *pagtoo* kanila. Ang mga saad makat-onan pinaagi sa pagtoon ug pagsag-ulo, apan sila maangkon lamang pinaagi sa pagtoo. Pito ka libo ka mga sako sa semento sulud sa bodega ang walay kapuslanan hangtod nga sila mahimong kongkreto. Sa paghimo og kongkreto sila kinahanglan sagolan og tubig ug balas sa husto nga mga katimbangan. Usa pa ang mga saad sa Dios para sa takna mahimong kongkreto, sila kinahanglan sagolan uban sa pagtoo. Wala gayuy puli para sa pag-angkon sa mga saad sa Dios.

Mga Hebreohanon 4:3. “Kay kita kinsa nga mitoo nakasulud ngadto sa pahulay, sama sa iyang giingon, Sama ra nga Ako mipanumpa diha sa akong kapungot, kon sila mosulud diha sa akong pahulay: bisan nga ang mga buhat nahuman na gikan sa pagkatukod sa kalibutan.”

Ang Dios nagsulti kanato karon, “Kon ikaw misalig ni Kristo, kon ikaw midawat Niya isip imong Ginoo ug Manluluwas, Ako adunay daghang kahibulungang mga butang para kanimo, apan ikaw kinahanglan mopahulay sa pagdawat kanila.” Kon kita, isip mga magtotoo, magpahulay lamang bisan sa usa ka gutlo, Siya makahatag kanato og panalangin, Siya makahatag og kalinaw. Apan kita dili gayud makapahulay. Kita sa kanunay kinahanglan nga maglihok ug magsulay sa pagkab-ot niining lugar sa pahulay pinaagi sa atong kaugalingong mga paglimbasog. Kita nagpangita niining idlas nga butang nga gitawag og kalipay. Kita nagsulay sa pagpangita sa usa ka butang nga maghatag og usa ka pagdasig, katagbawan, kalinaw o panalangin ngadto sa kaugalingon. Ug sa mas molihok pa kita ilalum sa atong kaugalingong gahum, mas isalikway pa nato unsa ang gihatag sa Dios para kanato. Siya miingon, “Pahulay para ikaw Akong panalanginan.” Kon kita una mopahulay sa pagdawat sa unsa ang gihatag sa Dios, nianang panahona kita makalihok pinaagi sa grasya, ug sa saktong direksyon ug sa saktong takna. Dinhi kini gitawag og pahulay—maloloy-on, waysama, waykatapusang probisyon sa Dios para sa mga magtotoo sa takna. Ang pulong “pahulay” pariho sa igpapahulay, ug kini mao ang takna-sa-takna nga igpapahulay. Adunay usa lamang ka paagi sa pag-adto niining lugara, ug kana mao ang pinaagi sa *pagtoo* nga gisagol sa mga saad sa Dios.

“Kita kinsa nga mitoo.” “Kita” nagpunting sa matag magtotoo kinsa “mitoo” sa mga saad human sa kaluwasan. Tan-awa, kini wala mag-ingon, “kita kinsa naghimo og emosyonal nga reaksiyon o emosyonal nga kasinatian, o kita nga nagpangagpas, o naghunahuna sa atong paagi sa hilabihan, o kita nga nagbuhat sa atong paagi sa hilabihan.” “Kita kinsa nga *mitoo* makasulud ngadto sa iyang pahulay.” Kining tanan mobalik ngadto sa pag-angkon sa grasya sa bugtong nga posibleng paagi—pinaagi sa pagtoo!

Lain pang dagway niining walog sa pahulay mao nga kini nahimutang sa bisan asang dapit. Kini nahimutang sa

Simbahan sa Berachah. Kini nahimutang sa bisan asang parte sa Houston, sa bisan asang parte sa Texas o sa bisan asang parte sa kalibutan. Adunay takna-sa-takna nga igpapahulay nga gihatag sa Dios para kanato, apan kita kinahanglan nga molakaw tabok sa tagaytay sa pagtoo sa pagbalhin paingon niining pahulay—bisan asa man kita.

Hinumdumi nga aron sa pagsulud paingon niini nga pahulay kita kinahanglan nga moangkon sa mga saad sa Pulong pinaagi sa pagtoo. Ug kita, isip mga magtotoo, makasulud niini nga pahulay sa bisan unsang panahon nga kita mitoo sa Pulong. Apan tan-awa, ang Dios misulti balik diha sa Mga Hebreohanon 3:19, “Busa kita nakakita nga sila wala makasulud tungud sa waypagtoo.” Kini nagpunting niadtong grupo sa mga magtotoo sa Karaang Kasulatan kinsa midumili sa pagsalig sa Dios didto sa kamingawan. Ako nakabasa ug mibalik sa pagbasa sa kasaysayan niadto nga mga magtotoo. Sa kwarenta ka katuigan ang Dios mihatag sa tanang butang. Siya mihatag sa hulagway sa ilang kaluwasan—ilang pagkaluwas gikan sa Ehipto. Siya mihatag sa agianan pinaagi sa Pula nga Dagat. Siya mihatag sa dugo sa panghimayad nga kordero. Siya mihatag og pag-agak para kanila sa adlaw. Siya mihatag og panglawig nga tabang sa gabii diha sa haligi nga kalayo. Siya mihatag og perpekto nga libro para kanila mahitungud sa tawo ug buhat ni Jesu-Kristo pinaagi sa Tabernakulo, ang balaan nga mga adlaw, ug ang Libitiko nga mga paghalad. Siya wala lamang mihatag niining mga dakong espirituhanong mga kaayohan, apan sa maong panahon Siya mihatag og ikapitong adlaw sa pahulay para kanila. Sila walay pagahimoon. Sila pagaatimanon uban ang Ginoo. Kini maoy pagpahinumdum kanila sa unsa iyang gihatag para kanila sa matag takna. Siya mihatag og mga sapatos para sa ilang mga tiil. Siya mihatag og sinina, kahibalo sa panahon sa gubat, ug pagluwas gikan sa ilang mga kaaway, mga problema, ug mga kalisud. Sa kwarenta ka katuigan ang Dios matinumanon sa matag adlaw.

Apan diay usa ka makapahibulong nga kamatuuran. Sa

matag adlaw sila mitalikod batok sa Ginoo. Sila mireklamo. Sila masawayon. Sila mihandum para sa mga sibuyas-dahonan ug ahos ug mga bombay ug mga granada—tanang nindot nga mga butang nga ilang nahinumduman gikan sa Ehipto. Sila nakalimot sa Iyang pagkamatinumanon, sila nakalimot sa Iyang probisyon. Isip resulta, kita nakakita og kwarenta ka katuigan sa kaalaot. Sila mga magtotoo, apan kadtong mga tawhana sa kanunay miserable tungud kay sila dili mosulud ngadto sa takna-sa-takna nga igpapahulay. Sila wala mosalig Kaniya. Sila wala mosandig Kaniya.

Tanan nga butang diha sa Kristohanong kinabuhi, tanan nga butang diha sa kasinatian sa magtotoo pinaagi sa kusog, abilidad, ug kalig-on miabut pinaagi sa pahulay—ang maloloy-ong mga probisyon sa Dios. Kon walay pahulay kita sa bug-os wala gayud diha sa espirituhanong kinabuhi. Kon wala kining takna-sa-takna nga igpapahulay, kon walay pagsalig Kaniya, kita walay gahum sa pag-angkon sa Iyang maloloy-ong probisyon!

Ako wala makahibalo unsang klase sa semana nga anaa ka, apan kon kini usa ka naandan nga semana, ikaw diha nay mga hilabihang kaguul, mga problema, mga kalisud, ug mga pagsulay. Tingali ikaw nagmasulub-on, natugaw, nasamok. Sa daghan na nga mga panahon nga kita mitan-aw pagbalik sa milabay nga semana, kita nakakita og daghan nga makapasakit sa atong mga kasingkasing; unya kita mihunong ug mihunahuna sa unsa ka kahibulungan gayud ang Ginoo. Unsa ka maloloy-on Siya.

Sa tanan niining mga kapit-os, mga kalisud, mga sakit sa kasingkasing, ug mga problema adunay duha lamang ka kapilian sumala natong mga magtotoo. Karon kita nagbarog sa ganghaan ug nagpili sa usa o sa lain. Kita makapili sa pagtoo sa Pulong, o kita makapili dili sa pagtoo ug sa kinatibukan malibog, masamok ug mahadlok hangtod sa adlaw nga kita mohawa gikan niining kalibutan. Kita makatoo sa Pulong ug makasulud ngadto sa pagtoo-pahulay nga kinabuhi, o kita

makapislit sa tuplokanan sa kataranta ug magmiserable!

Ang mga dimagtotoo mahimong adunay nag-agad ug lumalabay nga kalipay gikan sa pagdepende sa usa ka tawo, butang, hitabo, posisyon sa kinabuhi, o usa ka sukud sa kalampusan. Apan para sa usa kinsa mitoo diha ni Jesu-Kristo, ang Dios mihatag og perpekto, permanente nga kalipay pinaagi sa lugar nga pahulay, lugar nga wala nagdepende sa bisan unsa nga tawhanong hinungdan sa kinabuhi. Kini nga lugar maoy usa ka kompletong pagdepende diha sa Usa kinsa maoy gigikanan sa kalipay ug kalig-on, ang Ginoong Jesu-Kristo. Sa pagdepende diha Kaniya, kita makahimo sa pagtabang sa ubang mga magtotoo ingon man usab sa mga dimagtotoo. Ang sekreto niining tibuuk nga bersikulo mao ang usa ka gamay nga pulong diha sa Mga Hebreohanon 4:3, “pahulay.”

Imposible para kanato nga makaamgo sa bug-os unsa ka katingalahan ang Dios ngari kanato. Ang Dios mihimo sa mga kahibulungang mga butang para kanato nga may kasinatian sa pagsulay sa pagdala kanato ngadto niini nga pahulay. Sama nga ikaw nagsulay sa pagtugway sa kabakahan ngadto sa usa ka espesyal nga lugar aron sa pagpakaon kanila, ang Dios usab nagsulay sa pagtugway kanato ngadto niining espesyal nga lugar. Siya nagtugot sa pag-antos; Siya nagtugot sa pagsulay; Siya nagtugot kanato sa paglibot og dagan ug sa pagpakog sa atong mga ulo nganha sa bongbong. Siya nagtugot kanato sa pagpislit sa tuplokanan sa kataranta. Siya nagtugot kanato nga mawad-an og kadasig ug masamok. Siya nagtugot kanato sa pag-agi niining tanan nga mga butang aron nga kita mahimata ug makaamgo nga walay pahulay o kalinaw o katagbawan hangtod nga kita mosibog ngadto niining igpapahulay nga Iyang gihatag para kanato, kini nga takna-sa-takna nga pahulay.

Human sa pagbasa niini nga bersikulo sa daghan nga beses, tingali mas makadaghan pa diha sa orihinal nga Griyegong pinulongan kay sa diha sa Iningles, ako nakaamgo usa ka adlaw nga ang yawe sa pagsabut niini makita balik diha sa bersikulo 7 sa Mga Hebreohanon 3, “Karong adlaw kon kamo

makadungog sa iyang tingog.” Ako nasipyat sa tibuuk punto sa bersikulo. Ako wala naminaw. Karon, pila na ka beses nga kita nakadungog niini nga bersikulo ug wala nakadungog og usa ka butang? Kita dili makadungog niining partikular nga pulong “pahulay.” Kini naa dinhi, apan kita wala *makadungog* niini! Apan ang Dios mihatag niini ngari kanato. Too lamang sa Pulong. Angkona ang mga saad pinaagi sa pagtoo. Sibog ngadto niining takna-sa-takna nga igpapahulay.

Diha sa sentro, o mata, sa dakong bagyo adunay usa ka dapit nga linaw ug hilum. Ang kasamok diha kanato mao nga kita anaa libot niining sentro nga dapit. Kita anaa diha sa dakong bagyo nga gihuyup dinhi ug didto, nalintuwad, ang mga tiil ibabaw sa ulo ug ang ulo ibabaw sa mga tiil. Kita walay kalig-on, apan ang Dios miingon, “Tan-awa! Diha sa mata sa dakong bagyo kini malinawon.” Sa taliwala sa tanan sa atong mga kasamok ug mga kalisud ang Dios miingon, “Sibog ngadto sa sentro!” Sulud sa mata kini hilum. Isip sangputanan, usa sa pinaka maloloy-on nga mga butang nga ang Dios mihimo para kanato mao ang paghatag kanato og mga kalisud ug mga kalisdanan aron nga kita makamata ug makaamgo nga adunay kamalinawon taliwala sa kasamok. Busa, kita kinahanglan nga anaa sa pinaka sentro sa iyang plano para kanato. Siya misulti na unsaon. Pagsagol sa mga saad sa Dios uban ang pagtoo!

Busa, diha sa bersikulo 3 ang Ginoo miingon, “Sa matag takna nga adunay bisan unsang problema o bisan unsang kalisud o bisan unsang sukwahi nga sitwasyon, ikaw miatubang og kapit-os. Ikaw kinahanglan nga mohimo og desisyon! Ikaw makahimo niini sa Akong paagi o sa imong paagi. Ikaw makasulay sa imong solusyon, ikaw makaagi sa tanang mga lihok ug mga kalihukan nga sikolohiyang katubuyan ug balos.” Apan ikaw ba nakahibaw ngano nga ikaw anaa pa dinhi? Sa paghimaya Kaniya, sa paghimaya ni Kristo! “Gusto nako nga ikaw, magtotoo, mosandig diri Kanako, mosalig Kanako. Ug sa paghimo niini nga sayon Ako naghatag kanimo sa mga kapanguhaan.” Ang Dios miingon, sa tinuud, “Ako mihatag

kanimo sa Pulong, ang mga saad gikan sa Bibliya. Una, gusto ko nga ikaw makahibalo kanila, ug unya gusto ko nga ikaw moangkon kanila.” Ang Dios gusto kanimo nga mahimong lig-on kaayo nga ikaw makahimo sa bisan unsang butang nga gihatag sa kinabuhi, apil na ang duha sa pinakalisud nga mga butang—kauswagan ug ang pag-uyon sa tawo. Pinaagi sa usa ka lig-on nga kinabuhi, Siya gusto nga kita usa ka panalangin ug usa ka tabang ngadto sa uban, ug sa paghimo sa katingalahan, bililhon nga mga kalag nga makaabut sa paghibalo ni Kristo isip ilang personal nga Ginoo ug Manluluwas. Siya gusto nga kita mahimong buhi nga pruweba nga si Kristo mao ang tubag. Apan ang atong tibuuk kinabuhi mahagbong gawas kon kita mosibog ngadto niining usa ka dapit nga gitawag og “pahulay.”

“Sama sa iyang giingon, Sama sa Akong gipanumpa diha sa akong kapungot” (Mga Hebreohanon 4:3). “Kapungot” maoy usa ka antropopatismo, usa ka garay sa panulti nga nagpatumbok sa Dios sa tawhanong mga hunahuna ug mga linihokan aron sa pagbutyag ug pagpatin-aw sa divine nga palisiya ug mga desisyon ngadto sa katawhan. Diha sa Iyang kapungot Siya dili mobubu ug bisan unsang panalangin, gawas kon kita mohuwat Kaniya. Gawas kon kita mopahulay ug motugot Kaniya sa pagbubu niini. Ang pulong nga “kon” diha sa bersikulo 3 makapalipat, tungud kay ang porma sa Griyego niini nga han-ay sa mga pulong naghatag og kusog sa usa ka pinabundak nga negatibong pahayag o panumpa. Ang Dios miingon sa tinitik, “Sama ra nga Ako mipanumpa diha sa akong kapungot, sila dili *makasulud* diha sa akong pahulay.” Ngano man nga sila wala makasulud diha sa Iyang pahulay? Tungud sa usa ka rason lamang, ug kini makit-an diha sa nahaunang bersikulo—sila wala nagsagol sa mga saad sa Dios uban sa pagtoo. Sila midumili sa pagtoo sa Pulong. Kay ang Dios misulti ngadto niadto nga henerasyon, ug Siya misulti kanato karon, “Motoo ka ba sa Pulong? Mosandig ka ba diha Kanako? Mohunong ka ba sa pagsalig diha sa imong kaugalingon?”

Usa sa mga dawsumpaki diha sa Kristohanong kinabuhi

mao nga ang Dios nagtugot kanato nga mahimong miserable sa bug-os aron nga kita mahimong malipayon sa bug-os. Siya sa makadaghan kinahanglan nga mokuha sa matag tawo ug materyal nga sungkod nga atong gisandigan usa pa siya makapanalangin kanato. Kita naghunahuna, “Ang akong tubag sa kalipay mao kining tawhana,” ug kita mosandig niadtong tawhana. Sa ingon niana ang Dios nagsipa niadtong tukud gawas gikan sa ubus kanato. Kita nagsulay niini ug kita nagsulay adto. Apan ang Dios nagsulti kanato, “Adunay usa lamang ka butang ang kinahanglan, ug mao ang pagsalig Kanako ug pagsandig Kanako! Akong gugma para kanako dili gayud mokunhod, bisan sa daghan nga tawhanong mga tukud diin imong gisaligan!”

Kita dili kinahanglan motoo sa usa lamang ka segundo o sa usa lamang ka adlaw, apan mosalig Kaniya bisan pa unsa ka lisud ang dangatan sa mga butang, bisan unsa pa kadugayon kini. Huwat diha sa Ginoo! Too Kaniya! Sa matag takna nga kita naggamit sa atong positibong kabubut-on ug nag-ingon, “Ako mitoo,” human niana ang Dios nahimaya, ang Anak nahimuut kanato, ug ang atong mga kinabuhi nausab. Kon dili man, kita isip mga Kristohanon mao ang pinakaalaot nga katawhan dinhi sa kalibutan.

Ang Dios wala nagtinguha para kanato nga mahimong makaloolooy nga katawhan. Siya mihimo og probisyon para kanato sa paglig-on ug pagsibog tabok sa sunud nga tagaytay. Siya wala miingon nga kita kinahanglan adunay materyalistik nga mga butang, o nga kita kinahanglan makaangkon og relasyon, o tawo, o hitabo, o ang pag-uyon sa katawhan. Ang Dios miingon, “Ikaw kinahanglan adunay kalambigitan uban Kanako!” Diha Kanako, “ikaw nahimong kompleto” (Mga Taga-Colosas 2:10, NASB). Panagsa kinahanglan para sa Dios sa pagkuha sa tanang butang aron nga kita makasabut niini nga prinsipyo. Siya mahimong maghimo kanato nga pinaka miserable hangtod nga kita mokamang diha sa abog. Ang Dios dili gusto nga mohimo niana, apan Siya kinahanglan nga

maghimo, aron nga kita makakat-on sa pagsalig Kaniya, sa pagsandig diha Kaniya, sa paglipay diha Kaniya.

Lipaya ang imong kaugalingon usab diha sa GINOO; ug siya mohatag kanimo sa mga tinguha sa imong kasingkasing. Itugyan ang imong paagi diha sa GINOO; salig usab diha Kaniya; ug siya mopalabay *niini*. (Mga Salmo 37:4-5)

“Salig” sa tinuud nagpasabut, “kanunay sa pagsalig diha kaniya.” Apan ikaw ba nakahibaw unsaon nga kita mosalig Kaniya? “Oh Amahan, Ako anaa sa usa ka makalilisang nga sitwasyon. Ako nahimong miserable na gayud. Ako nakahibalo sa 1 Pedro 5:7, ug busa Ginoo, Ako nagtugyan sa akong mga problema kanimo. Ako nagsalig kanimo. Ang bugno mao ang sa Ginoo. Kini imong problema, Amahan; Kuhaa kini ug solbara kini. Oh! hulat sa, Ako nakahunahuna og usa ka butang. Ihatag balik ang problema kanako, Ginoo, Ako unang magsulay niini.” Busa ikaw nagsulay og usa ka butang, ug kini nahagsa. Unya nahimong miserable na usab, imo na pod ibalik kini ngadto sa Ginoo, ug sa pipila ka minutos ikaw adunay kalinaw. Apan sa kalit lamang, usa ka hunahuna—ug ikaw miingon, “Ako nakahunahuna sa usa ka tubag! Ihatag balik kanako!” Ug busa ikaw naggugol sa daghan nimong panahon sa pagpasa sa imong mga problema balik-balik samtang nag-usap sa imong mga koko ug nagkuraw sa sulud.

Kini sa eksakto ang rason ngano nga kita adunay pulong nga “hulat” diha sa Bibliya. Hulat sa kanunay nagpasabut og pagtoo, apan kini dili pagsalig sa para usa ka segundo, o para sa lima ka minutos. Hulat nagpasabut og *kanunay* nga pagsalig, diin ato nang natiman-an diha ni Abraham, kinsa

wala miduhaduha sa saad sa Dios pinaagi sa waypagtoo; apan lig-on diha sa pagtoo, naghatag og himaya sa Dios. (Mga Taga-Roma 4:20b)

Unsay pasabut sa “lig-on diha sa pagtoo”? Siya kanunay nagsalig; siya wala gayud mihunong sa pagsalig, bisan pa ang tanan nga paglaum nga mangamahan sa kaanakan patay na (Genesis 18:10-11). Aniyay myembro sa tawhanong kaliwatan kinsa gibalik-balikan sa pagsulay. Apan, ang tanan nga gihimo ni Abraham mao ang pag-ingon, “Salamat, Ginoo, sa Imong kamaloloy-on kanako.” Siya sa kanunay misalig ug gituman sa Dios ang saad sa kaliwatan kaniya. Abraham, pinaagi sa pagtoo, nahimong usa sa pinaka bantugang mga magtotoo nga nabuhi.

Dihay miabut nga laing tawo. Iyang ngalan mao si Elijah. Gihatagan sa Dios si Elijah og usa ka buluhaton. Sa dihang nahuman ni Elijah ang buhat siya miingon, “Okey, Ginoo, Taodi kog medalya.” Apan ang Ginoo, gusto tudloan si Elijah mahitungud sa grasya, miingon, “Oh dili, gusto nako moadto ka sa sapa ug tan-awa kini nga mauga” (1 Mga Hari 17:5-7). Si Elijah mibagulbul, “Dili kini makatarunganon, Ginoo.” Busa gipadala sa Ginoo si Elijah ngadto sa layong nasud didto sa balay sa usa ka pobreng hentil nga biyuda. Ang Ginoo misulti kang Elijah nga kini nga pobreng biyuda moalima kaniya. Midala ang Dios sa usa ka babaye kinsa waykapuslanan, walay pagkaon ug naa sa desperado nga sitwasyon, kinsa hapit na maghikog, ug migamit kaniya aron mahimo si Elijah nga usa ka bantugang magtotoo (1 Mga Hari 17:9-24). Si Elijah nakakat-on sa pagsalig sa Ginoo pinaagi sa hentil nga babaye! Wala gidala sa Dios si Elijah ngadto sa bantugang mga korte sa naglibot nga mga nasud. Siya wala mibiya kaniya diha sa yuta sa Israel. Siya wala midala niya didto sa templo sa Jerusalem. Siya midala niya ngadto sa waykapuslanang tawo kinsa mitudlo ni Elijah sa leksiyon sa pagkawaykapuslanan ug ang gahum sa paghuwat ug pagsalig! Human sa duha ka katuigan, ang Dios miingon, “Okey, Elijah, ikaw andam na sa pagbalik.” Unya mibalik si Elijah ngadto sa Yuta ug nangulo sa dakong kabag-ohan.

Si David nakat-on sa sekreto sa paghuwat samtang nag-alima sa panon sa karnero. Ang Dios mipili kaniya sa bata pa siya nga mahimong hari sa Israel, apan siya kinahanglan makakat-on sa pagtoo-pahulay. Si David nakasud-ong niadtong nakapalibot kaniya nga miabante; siya nakakita kanila nga gipausbaw ug gipaulanan og mga pabor, apan siya mibarog ug mihuwat hangtod nga ang Dios miingon, “Lihok.” Unya ang Dios mipausbaw kaniya. Apan diha dayon si David miagi sa pinaka grabeng mga pagsulay sa iyang kinabuhi. Siya nakat-on sa paghuwat ug paghuwat pa, nakat-on sa pagsalig sa Ginoo sa bug-os. Unya siya misibog paingon niadtong dominyo sa perpektong kalinaw, gahum, ug kalig-on. Apan ang Dios mibansay kaniya pinaagi sa pagsulay ug kalisud.

Karon tan-awa ang katapusan nga pamulong diha sa Mga Hebreohanon 4:3: “Bisan nga ang mga buhat nahuman na gikan sa pagkatukod sa kalibutan.” Sa dihang gibuhat ni Ginoong Jesu-Kristo ang kalibutan (Mga Taga-Colosas 1:16), Siya usab mibuhat sa tanang butang nga makahimo sa Kristohanon nga malipayon. Ang Dios mihimo og espesyal nga probisyon para sa matag tawo kinsa mosalig gayud ni Jesu-Kristo. Siya mibuhat og walog, usa ka tinuud nga “tuburan sa pagkabatan-on,” kadtong wala makit-i ni Ponce de Leon. Kini dili makit-an sa Florida o sa bisan asa nga hiyograpikal nga lokasyon. Ang Dios mihimo og usa ka butang diha sa sulud sa matag magtotoo ug mihatag og usa ka butang sa gawas, ang pagsumpay sa usag usa ang naghimo sa perpektong kalinaw ug perpektong kalipay. Kini nga mga saad nga gikan sa Pulong diha sa kalag ang naghimo sa pagtoo-pahulay nga kinabuhi! Kini nga bersikulo nagsulti kanato nga Siya naghatag para kanato gikan sa “pagkatukod sa kalibutan.” Ug, kon Siya mihatag niini sauna, kini nahitabo pa gayud karon, sama sa pagpakita niini nga bersikulo.

Ako nahibulong unsay persentahe sa mga Kristohanon nga nagkinabuhi ug miuli ngadto sa Ginoo og wala gayud nakakita kun unsa bahin kining Kristohanong kinabuhi—wala gayud kadiskubre sa takna-sa-takna nga igpapahulay, ang lugar sa

pahulay, kalinaw, ug kasadya nga nagresulta sa kalig-on ug kusog. Karon ako gusto nga ikaw makasabut nga bisan pa sa unang hinungdan sa imong mga problema, mga kalisud, o mga pagsulay, ang Dios nagsulti kanimo pinaagi sa Pulong ug pinaagi sa kasinatian sa imong mga problema. Bisn og imong kasingkasing nagun-ub, imong mga problema malisud, ang sitwasyon waypaglaum, Siya nagdapit kanimo sa pagsuway sa usa ka butang lamang nga naglihok: ang makanunayon, walay undang nga pagsalig! Paghulat sa Ginoo!

ANG KASAYSAYAN SA PAGTOO-PAHULAY NGA KINABUHI

Mga Hebreohanon 4:4-9

Mga Hebreohanon 4:4. “Kay siya misulti diha sa usa ka lugar [Genesis 2:2-3] sa ikapitong *adlaw* diha niining kaalam.” Ang ikapitong *adlaw*, nga mao ang Sabado, ang igpapahulay sa Hudiyo, maoy usa ka ilustrasyon sa takna-sa-takna nga pahulay. Ang Dios nag-ingon mahitungud sa ikapitong *adlaw*, “Ug ang Dios mipahulay sa ikapitong *adlaw* gikan sa tanang niyang mga buhat.” Dihadiha kita mangutana sa pangutana, “Ngano man nga Siya mipahulay? Gikapoy ba ang Dios?” Hunahunaa ang dako kaayong kantidad sa buhat nga gihimo ngadto sa pagbuhat ug restorasyon!⁶ Sa Genesis 1:1 ang Dios mibuhat sa uniberso diha dayon. Unya, sa Genesis 1:2-31 Siya mitukod pag-usab sa uniberso sa unum ka mga *adlaw*. Sa unang buhat sa restorasyon ang Dios mibuhat sa kahayag ug mibuwag niini gikan sa kangitngit. Sunud, Siya mibuhat sa kahanginan sa kalibutan. Pagkahuman og buwag sa yuta gikan sa kadagatan, Siya mibuhat sa tanang tanum. Unya, ang Dios mipabalik sa

6. Thieme, *Creation, Chaos, and Restoration* (1995).

kahayag ngadto sa tanang langitnong kapundukan diha sa tanang mga magilakong talay nga bilyones ka mga light years ang kalay-on. Sunud, Siya mibuhat sa matag binuhat sa ilalum sa dagat ug matag langgam sa hangin. Unya, ang Dios mibuhat sa matag mananap sa kalibutan ug sa katapusan, Siya mibuhat sa tawo. Ug ikaw moingon, “Tan-awa, dili ikahibulong nga Siya mipahulay sa ikapitong adlaw. Ako pod kapuyan usab.” Apan kana dili maoy rason sa Iyang pahulay. Ang omnipotent nga Dios kinahanglan mopahulay; Siya wala gihagoan ni gikapoy gikan sa Iyang mga buhat (Isaias 40:28). Siya mipahulay sa ikapitong adlaw tungud kay Iyang buhat nakompleto na!

Paghunong gikan sa buhat naghulagway og grasya—diangayan nga panalangin og libheng gihatag nga gawasnon gikan sa bisan unsang bili nga bahin sa tawo. Ang Dios mihatag sa tanang butang nga gikinahanglan sa pagpadayon sa katawhan. Ang tawo dili gayud makadugang sa pagkaperpekto sa pagbuhat sa Dios. Ang Igpapahulay maoy usa ka panghandum sa waymeritong mga kaayohan sa grasya ngadto sa katawhan. Kadto mao ngano nga ang mga Hudiyo giingnan sa paglingkod sa Sabado ug dili magbuhat og bisan unsa, kay kini maoy usa ka handumanan nga ang Dios mihatag sa tanang butang. Sila giingnan sa paghunong sa pagpugas, pagtanum, ug pag-ani matag ikapitong tuig ug maghimo sa Dios sa paghatag og pagkaon gikan sa langit. Ngano man? Sa paghinumdum kanila nga ang tanang butang gihatag na.

Kon ako mosulti kanimo, “Ang panihapon gidalit na,” ug bisan pa nga ikaw gigutum kaayo, ikaw mitalikod ug miingon, “Dili lang salamat, Ako dili interesado sa pagkaon,” ikaw buang gayud. Karon ang Dios misulti kanimo, “Ang panihapon andam na ug naana sa lamesa. Ako nag-andam para kanimo diha sa presensiya sa imong mga kaaway sa usa ka lamesa” (Mga Salmo 23:5, literal nga paghubad). Ang imong mga kaaway mao ang kalibutan, ang unud, ug and demonyo. Ug Siya nag-andam og napulo-ka-sud-an nga panihapon para kanimo, gigutum nga magtotoo, diha sa presensiya sa imong mga

kaaway. Ang lamesa sa pagkaon naghuwat para kan-on—pinaagi sa pagtoo. Ayaw pagpakabuang! Too sa Pulong! Too sa mga saad! Angkona ang Pulong, gamita ang Pulong pinaagi sa pagtoo, ug unya ikaw makasulud ngadto sa unsa ang anaa ang Dios para kanimo.

Mobalik kita didto sa Hardin sa Eden. Pananglit si Adan, nagtan-aw sa iyang prutasan, nga ang Dios mihatag, og nakakita pipila ka mga pulgada sa iyang ulo sa usa ka dako, lami, dugaon nga pulang mansanas. Siya nag-ingon, “Oh, Ako naghandum nga ako adunay mansanas; Ako gigutum kaayo para sa usa ka mansanas, Ako makatilaw na niini. Oh, gusto ko gayud kadto nga mansanas.” Kini nga mansanas anaa atubangan sa iyang ilong. Unsa may buhaton ni Adan? Wala! Ang Dios mihatag niini. Si Adan wala magtrabaho para niini. Ni siya adunay katakus niini. Ang iya lamang himoon mao ang pagkuha niini. Sama sa mansanas, ang pagtoo-pahulay nga kinabuhi anaa atubangan kanimo! Ikaw nagkinahanglan sa pagkuha niini, sa pagbuntog sa babag sa pagtoo, ug pagbalhin paingon niadtong lugar sa kalinaw.

Sama nga ang Dios mihatag sa tanang butang nga lawasnon ug materyal para sa tawo, Siya usab mihatag sa tanang butang nga espirituwal. Ang espirituhanong kinabuhi nagsugod didto sa krus diin si Jesu-Kristo namatay isip puli sa atong mga sala. Kita kinahanglan moadto sa krus ug moangkon sa iyang kaluwasan pinaagi sa pagtoo ni Jesu-Kristo. Apan daghan kaayo ang manghunong sa kaluwasan ug dili moabante ug moangkon sa mga saad nga Siya anaa para kanato. Kita misalig na sa bug-os para sa kaluwasan: nganon man, nga kita dili mosalig Kaniya sa bug-os para sa tanang laing butang?

Adunay nindot nga tulay nga nagbitay paingon sa ubus sa suba gikan sa Niagara Falls. Ang istorya og giunsa kini gigama naghulagway kon unsaon paggama sa pagtoo-pahulay. Usa ka adlaw usa ka inhenyero ang mipalupad og tabanog tabok sa busay. Sa dihang kini miabut sa pikas nga bahin, iya kining gipundohan para nga adunay usa ka nipis nga pisi nga miinat

gikan sa usa ka bahin sa busay ngadto sa pikas. Karon kinsa man ang magadamgo nga ang gamay nga pisi mamahimong usa ka dakong tulay nga nagbitay? Ang inhenyero mibangan og usa ka mas bug-at nga pisi ngadto sa gamay nga pisi ug mibira niini palatas, unya usa ka mas bug-at nga pisi ug lain pa ug lain pa, hangtod nga diha nay usa ka puthaw nga kable palatas sa suba. Niini gidugangan og lain pang mga kable hangtod nga sa katapusan diha nay usa ka dakong tulay diin ang katawhan makatabok ug makatan-aw ngadto sa busay. Apan, kon ang inhenyero mihunong sa nipis nga pisi, wala gayuy tulay. Sa ingon usab, kon ang Kristohanon mohunong sa usa ka gamay nga pisi sa pagtoo, walay pag-abante sa espirituhanong kinabuhi.

Kitang tanang nagsugod sa espirituhanong kinabuhi sa usa ka nipis nga pisi sa pagtoo, nga mao ang kaluwasan. Apan kita kinahanglan nga mobira sa mas bug-at pa nga mga pisi palatas, mga saad ug mas daghang mga saad, nagdugang sa kalig-on matag adlaw sa atong Kristohanong kinabuhi. Kini mao ang pagtoo-pahulay nga kinabuhi, ang wayhunong nga takna-sa-takna nga pagsalig diha Kaniya. Kon kita mosalig ni Jesu-Kristo para sa atong kaluwasan, kon kita mosalig Kaniya para sa labing dakong butang nga Siya makahatag para kanato, kon kita mosalig Kaniya para sa waykatapusang kinabuhi ug ang kapasayloan sa tanang mga sala, kon kita mosalig Kaniya para sa pinaka dakong butang, makasalig ba kita Kaniya para sa gamay nga mga butang—ang mga problema? Makasandig ba kita Kaniya ug Kaniya *lamang*? Makahuwat ba kita nga mainantuson para Kaniya? Makaangkon ba kita sa Iyang Pulong? Mao kana ang isyu!

Mga Hebreohanon 4:5b-6. “Kon sila makasulud ngadto sa akong pahulay [nagsulti sa mga Hudiyos didto sa kamingawan]. Sa pagtan-aw tungud niana nagpabilin ang pipila nga kinahanglan mosulud nianang dapita, ug ngadto kanila nga kini

unang gisangyaw og wala makasulud tungud sa waypagtoo.” “Niana nagpabilin” nagpasabut sa pagbiya, sa pagpabilin. Kining pagtoo-pahulay nga kinabuhi nagpabilin nga abli niadtong motoo sa mga saad sa Dios. Duha lamang sa Exodo nga henerasyon ang misulud ngadto sa pahulay, Caleb ug Joshua. Ang kadaghanan sa kamingawan nga henerasyon napakyas sa pagtoo sa temporaryong mga saad sa Dios, ug busa wala makasulud ngadto sa iyang pahulay.

Mga Hebreohanon 4:7. Kay ang Exodo nga henerasyon napakyas man, unsa may epekto niini ngadto sa umaabut nga mga henerasyon?

Pag-usab, siya naglimita [o, sa literal, siya mimarka] sa usa ka adlaw, nagsulti diha kang David, Karong adlaw, human sa dugay nga panahon; sumala sa giingon, Karong adlaw kon kamo makadungog sa iyang tingog, ayaw pagahia ang inyong mga kasingkasing [kinutlo gikan sa Mga Salmo 95:7-8]. (Mga Hebreohanon 4:7)

Sa laing pagkasulti, bisan pa nga sila napakyas sa adlaw sa Exodo, ang pagtoo-pahulay nga kinabuhi abli gihapon sa panahon ni David. “Karong adlaw kon kamo makadungog sa iyang tingog, ayaw pagahia ang inyong mga kasingkasing.” Sama sa naunang henerasyon, ang imbitasyon nagpabilin sa gihapon nga abli sa panahon ni David. Kon sila motoo lamang sa mga saad ug sa mga doktrina sa Pulong sa Dios, sila mosulud gayud niining susamang pahulay.

Mga Hebreohanon 4:8. “Kay kon si Jesus [sa literal, Joshua] mihatag kanila [ang henerasyon nga anaa human sa Exodo] og pahulay, unya siya [Dios] dili ba pagkahuman mosulti og laing adlaw.” “Kon” nagpaila og usa ka ikaduhang klase nga

kondisyon sa Griyego nga nagpasabut, “kon siya aduna, apan siya wala.” Kay ang henerasyon ni Joshua wala misulud sa saad sa pahulay, ang Ginoo misulti og laing henerasyon. Ang henerasyon ni Joshua napakyas sa kompletong pagbuntog sa Yuta, ug sila napakyas sa pagsulud ngadto sa pahulay pinaagi sa pag-angkon sa mga saad ug mga doktrina nga gihatag ngadto kanila. Busa, kadto nga henerasyon mibarog isip usa ka pildirong henerasyon usab.

Mga Hebreohanon 4:9. “Didto nagpabilin busa usa ka pahulay sa katawhan sa Dios.” Bisan pa sa mga kapakyasan sa nagkalainlaing miaging mga henerasyon kinsa wala migamit sa pagtoo-pahulay nga paagi, kini nagpadayon sa gihapon. Ang katawhan sa Dios mao kadtong midawat ni Jesu-Kristo isip ilang Ginoo ug Manluluwas. Ang katawhan sa Dios mao kadtong mitoo Kaniya, sumala sa gisulti sa Kasulatan,

Kinsa kadtong mitoo kaniya dili malaglag, apan adunay kinabuhing waykatapusan. (Juan 3:16b)

Kay kamong tanan mga anak sa Dios pinaagi sa pagtoo diha ni Kristo Jesus. (Mga Taga-Galacia 3:26, NASB)

Ang katawhan sa Dios adunay usa ka relasyon uban sa Dios sa panahon. Parte niining relasyon mao ang pagtoo-pahulay nga kinabuhi—pag-angkon sa mga saad sa Iyang Pulong, pagsagol sa mga saad sa Dios uban ang pagtoo, ug pagbaton adtong kalinaw sa Dios nga nagbalhin sa tanang pagsabut. “Adunay nagpabilin” anaa sa Griyegong present tense ug busa ang pahulay misugod sa milabay nga panahon ug nagpadayon ngadto niining panahona para sa katawhan sa Dios. Busa, ang pagtoo-pahulay nga kinabuhi gipalungtad hangtod niining panahona ug mopadayon samtang ang tawhanong kasaysayan nagpadayon. Sa kanunay adunay usa ka probisyon nga

nagpasabut og kalinaw ug pahulay, kabulahan, kalipay, ug panalangin, sa yano pinaagi sa pag-angkon sa mga saad ug mga doktrina sa Pulong sa Dios.

Kay kita kinsa mitoo makasulud ngadto sa pahulay.
(Mga Hebreohanon 4:3a)

ANG MGA KARAKTERISTIK SA PAGTOO-PAHULAY NGA KINABUHI

Mga Hebreohanon 4:10-16

Ang hamubo nga kasaysayan diha sa mga bersikulo 4 hangtod sa 9 nagpakita nga ang pagtoo-pahulay nga paagi nagsugod sa dihang gibuhat ang tawo. Ang Dios mihatag para ni Adan sa usa ka pahulay, ug samtang kini napakgang sa sala, ang pahulay nagpadayon nga gipalungtad. Ang atong pagtoo nagsugod didto sa krus diin kita nakaangkon sa waykatapusang pahulay; unya kita kinahanglan moangkon sa mga saad sa Pulong sa Dios para sa mga panalangin sa temporaryong pahulay, ang laing abut ug ang monopoliya sa Kristohanong paagi sa kinabuhi.

Unsa man ang mga karakteristik sa pagtoo-pahulay nga paagi? Giunsa man kini paghulagway? Unsa man ang pipila sa mga pagsulay nga atong kinahanglan pagaatubangon nga may koneksiyon sa paagi? Ang mga bersikulo 10 hangtod sa 16 naghulagway niining mga karakteristik.

ANG KARAKTERISTIK SA PAGTOO

Ang pagtoo maoy usa ka pamaagi sa paghunahuna nga sa kasagaran gitawag og *pasensiya* diha sa Bibliya (Mga Taga-Roma 12:12). Ang pasensiya nagpasabut sa makanunayong

pagtoo, mapinadayunong pagsalig sa pagpadayon sa pagtoo sa mga saad sa Dios.

Kay ang away *mao* ang sa GINOO. (1 Samuel 17:47b)

Itugyan ang tanan nimong kabalaka diha kaniya; kay siya nagbantay kanimo. (1 Pedro 5:7)

Ang Dios *mao* ang atong dalangpanan ug kusog, usa ka tinuud nga anaa nga tabang diha sa kasamok. (Mga Salmo 46:1)

Apan ang akong Dios magahatag sa tanan ninyong kinahanglanon sumala sa mga bahandi sa himaya pinaagi ni Kristo Jesus. (Mga Taga-Filipos 4:19)

Kon ikaw nagpadayon sa pag-angkon sa mga saad ug pagsagol nila uban sa imong pagtoo, busa ikaw mosulud ngadto niining pahulay.

Kon ikaw wala pa makaamgo niini, kini *mao* ang mga panahon sa kagubot sa Estados Unidos sa Amerika. Ang sitwasyon dili kaayo malaumon. Apan adunay lugar diin ikaw makaangkon og absoluto ug perpekto nga kalinaw, usa ka kalinaw nga makahimo kanimong andam para sa krisis kon kini moabut.

Diha sa krisis kita nagkinahanglan og mga magtotoo kinsa daling makalig-on, mga magtoo nga dili malusno ug motuplok sa tuplokan sa kataranta. Kita nagkinahanglan og mga magtotoo kinsa dili kinahanglan modagan ug mokonsulta sa usa ka sikayatra o sikolohista, o mangita og pipila ka laing porma sa katubuyan. Kita nagkinahanglan og mga magtotoo kinsa makabarog diha sa krisis ug makasagol sa mga saad sa Dios uban ang pagtoo. Kita nagkinahanglan og mga magtotoo kinsa nakahibalo “nga ang tanang mga butang nagtimbayayong para

sa kaayohan para kanila nga nahigugma sa Dios, para kanila kinsa gitawag sumala sa *iyang* katuyoan” (Mga Taga-Roma 8:28). Kini mao ang mga magtotoo kinsa mogamit sa pagtoo-pahulay nga paagi.

Kinsa ang mga magtotoo sa milabay nga panahon nga nakakita sa mga isyu ug mibarog? Sila kadtong nakahibalo ug mitoo sa Pulong sa Dios. Kini dili gayud mausab. Kinsa kadtong makabarog diha sa oras sa krisis, kinsang dugokan maoy tul-id tungud kay kini gihimo diha sa doktrina sa Pulong sa Dios, kansang panghunahuna gibase diha sa Kasulatan ug divine nga panglantaw, dili matonto pinaagi sa dimasabut nga sinultihan sa katawhan sa publikong kinabuhi ug pinaagi sa mga kapihig sa pamantalaan. Ang kalibutan, gidugtong pinaagi sa modernong mga sistema sa komunikasyon, maoy paspas ang pagkabuang. Ang panagang lamang mao ang divine nga panglantaw. Kinsa man ang makabarog diha sa krisis ug makadeklara sa divine nga panglantaw? Kadtong kinsa nagpuyo sa pagtoo-pahulay nga kinabuhi. Kadtong kinsa nagpadayon sa pag-angkon sa mga saad sa Dios. Kadtong kinsa nag-angkon sa doktrina ug naggamit niini.

Mga Hebreohanon 4:10. “Kay siya nga maoy nakasulud ngadto sa *iyang* pahulay, siya usab mihunong gikan sa *iyang* mga buhat, sama nga ang Dios *mihunong* gikan sa iyaha.” Kini mao ang unang karakteristik sa pagtoo-pahulay nga paagi—pagtoo, dili mga buhat. Kon ikaw mosulud paingon niining pahulay, imong gitugotan ang Dios sa pagkuha sa imong away. Ang gubat—ang mga problema, mga pagsulay, ug mga kalisud nga imong giatubang—gibalik ngadto sa Ginoo. “Kay siya nga gipasulud.” Kinsa “ang gipasulud”? Ang usa kinsa “mihunong gikan sa *iyang* mga buhat.” Hangtod nga ikaw mogamit sa pagtoo-pahulay nga paagi, ikaw naglihok diha sa kabaskog sa unud. Sa magtotoo kinsa wala makasulud ngadto sa pagtoo-pahulay nga kinabuhi, ang espirituwalidad mao ang nagkabuang nga sistema nga nagsulay sa pagpahimuut sa Dios pinaagi sa

pagkapuliki diha sa lokal nga simbahan, pagtambong sa mga programa sa simbahan, paghatag og ikanapulo, pagpuasa, paghatag og usa ka butang, ‘pagtawag sa kaigsoonan,’ ug daghan pang laing taphaw, nagpakaaron-ingnon nga mga kalihukan.

Unya usa ka adlaw ikaw nakakat-on nga ikaw makarelaks espirituhanon. Ikaw nagsulud sa pagtoo-pahulay, diin imong kinabuhi dili na gayud usa ka butang sa kabaskog sa unud, usa ka mini nga dagway sa pagpakaaron-ingnon o pagkarelihiyoso. Ikaw mahimong relaks ug malig-on nga tawo. Bisan pa og ang mga butang palibot nimo nangabungkag, ikaw adunay Pulong sa Dios, ikaw nag-angkon sa Pulong sa Dios, ug gikan sa Pulong sa Dios ikaw adunay kalig-on. Sa ikaw nagtoon, ang Balaang Espiritu nagtudlo kanimo sa Pulong (Juan 14:26), uban ang resulta nga ikaw nag-angkon niining mga saad ug nagsulud ngadto niadtong lugar sa perpektong kalinaw.

“Siya mihunong gikan sa iyang kaugalingong [matang sa] mga buhat.” “Iyang kaugalingon” nagpasabut sa imong lahi ug tagsatagsa nga matang sa mga buhat, bisan unsa pa sila. Apan hinumdumi, ang pagtoo-pahulay maoy kulang sa bisan unsang mga buhat. Ang katahum sa pagtoo-pahulay nga kinabuhi mao ang abilidad sa pagkuha og kusog gikan sa kalinaw nga naggagikan pinaagi sa yanong pagsalig.

ANG KARAKTERISTIK SA KAKUGI

Mga Hebreohanon 4:11. “Atong buhaton busa sa pagsulud ngadto nianang pahulay, basin unyag bisan kinsang tawo matagak pagkahuman sa susamang ehemplo sa waypagtoo.” Ang Griyegong pulong (*speudo*), gihubadog “buhat,” kinahanglan sa sakto nga pagahubaron og “kugihan” o “matinguhaon.” Ang tagsulat nag-imbatar sa tanang mga Kristohanon sa pagkuyog kaniya dili diha sa mga buhat, apan diha sa kakugi ug dakong tinguha sa pagsulud sa pagtoo-pahulay nga kinabuhi. Kini

sama lamang kon miingon ang tagsulat og, “Ako misulud niining pagtoo-pahulay nga kinabuhi; ako nakakita niini nga kahibulungan labaw sa paghulagway. Sulud diri, maanindot ang tubig.”

Ang pulong nga kakugi nagpasabut usab sa usa ka panghunahuna.⁷ Kita kinahanglan og panghunahuna sa dakong tinguha sa pagsulud ngadto niining pahulay. Kini kinahanglan mao ang kina importantehang butang sa kalibutan para kanato. Bisan og dimalampuson, si Ponce de Leon mihimo sa pinaka matinguhaon ug kugihan nga pagpangita para sa biliranong Tuburan sa Pagkabatan-on. Unsaon man nga kita makaangkon niining parihong kakugi sa pagpangita sa unsa nga gihatag sa Dios—ang pagtoo-pahulay nga kinabuhi?

Pananglitan ako misulti kaninyo nga usa ka gatos ka pye sa likud sa Simbahan sa Berachah, medyo ilalum sa ibabaw sa kalibutan mao ang milagrosong tubud, ang tubig diin kon imnon makagarantiya nga ikaw mobalik sa edad nga imong gipangandoy. Adunay daghang mga tawo mogawas og magkubkub kon sila sa hingpit nakasiguro nga unsa akong gisulti tinuud. Unya pananglitan ako midugang nga aron sa pagkubkub, ikaw kinahanglan nga adunay saktong panghunahuna—kana sa kakugi. “Tugoti kita nga magkugi ug moadto sa pagpangita niining tuburan nga naghatag kanato og edad nga atong gipangandoy.”

Ako walay duda nga ang tanan mogawas ug magsugod og kubkub. Tungud sa saktong panghunahuna ikaw dili magtagad sa pagkubkub; ikaw dili magtagad nga mahugawan imong mga sanina. Ikaw dili gusto mokubkub ubus sa ordinaryong mga kahimtang, apan karon ikaw matinguhaon sa pagkubkub tungud kay ikaw adunay dakong tumong sa hunahuna.

Kini mao ang pasabut sa pulong “kakugi.” Kini nagpasabut nga adunay mahinungdanong tumong, ang pagtoo-pahulay

7. Thieme, *Mental Attitude Dynamics* (2000).

nga kinabuhi. Kini nga tumong kahibulungan kaayo nga kon kini makab-ot nimo ikaw dili na gayud gusto nga mobiya niini samtang ikaw buhi pa. Kini mao ang pahulay nga kita kinahanglan nga kugihan sa pagsulud tungud kay kini mao ang lugar sa perpektong kalipay, kaigoan, kalinaw, ug panalangin. Ang bersikulo nagpadayon, “basin unyag bisan kinsang tawo matagak pagkahuman sa susamang ehemplo sa waypagtoo.” Kadtong diha sa milabay nga panahon napakyas sa yanong pagsulud tungud sa waypagtoo. Kita kinahanglan nga dili mosunud sa ilang ehemplo.

ANG KARAKTERISTIK SA PAGHIBALO SA PULONG SA DIOS

Ang paghibalo sa Pulong sa Dios mao ang usa sa kina importantehang mga karakteristik sa pagtoo-pahulay nga kinabuhi. Kini mao ang pagpuyo diha sa Pulong sa Dios. Walay pagtoo-pahulay nga kinabuhi gawas sa *paghibalo* sa Pulong sa Dios. Ang pagtoo-pahulay dili mao ang usa ka pagbati nga imong makuha, apan pagbaton sa Pulong isip hingtungdan sa imong pagtoo diha sa espirituhanong kinabuhi. Ang bersikulo 12 nagdala ngadto sa kinataliwad-an kini nga pinaka hinungdanon kaayo nga kapasikaran diha pagtoo-pahulay nga paagi.

Mga Hebreohanon 4:12. Kita nakakita na nga aron sa pagsulud diha sa pagtoo-pahulay nga kinabuhi kini kinahanglan pinaagi sa pagtoo ug dili sa mga buhat, sama nga ang kaluwasan mao ang pinaagi sa pagtoo ug dili sa mga buhat. Sama sa kanunay ang kaso, “pagtoo,” o “adunay pagtoo,” mao ang usa ka transitive verb; kini kinahanglan adunay usa ka suheto ug usa ka hingtungdan. Diha sa kaluwasan, ang suheto sa transitive verb “pagtoo” mao ang bisan kinsa nga myembro sa katawhan, samtang ang hingtungdan sa berbo mao si Ginoong Jesu-Kristo, kinsa mao ang Manluluwas. Pananglitan, diha sa Mga Buhat 16:31, “Too diha ni Ginoong Jesu-Kristo, ug ikaw

maluwas.” Ikaw nagtoo ni Kristo sa usa ka takna sa panahon uban ang resulta nga ikaw luwas sa kahangturan.

Apan kon kini bahin sa pagtoo-pahulay nga paagi, kini nagkinahanglan og nagapadayon nga pagtoo, usa ka mapadayunon nga pagtoo diha sa Pulong sa Dios. Ang suheto mao ang *magtotoo* diha ni Ginoong Jesu-Kristo; ang hingtungdan sa berbo nga “pagtoo” mao ang Pulong sa Dios. Ang *magtotoo* kinahanglan makanunayong magtoo sa Pulong.

Apan ikaw dili makanunayong makatoo sa Pulong hangtod nga ikaw makahibalo sa Pulong ug makasabut niini sa iyang lainlaing mga bahin. Pananglitan, ikaw kinahanglan makasabut sa Pulong diha sa iyang masaysayong kinatibuk-ang kahulugan, ang mga dispensasyon;⁸ ikaw kinahanglan makakita niini gikan sa panglantaw sa doktrina ug sa mga saad. Kining tanang mga butang nga makit-an sa Pulong sa Dios kinahanglan nga mahimong mga hingtungdan sa imong pagtoo.

Kay ang pulong sa Dios *maoy* maabtik, ug makagagahum, ug mas hait pa kay sa bisan unsang duhay-sulab nga espada, naglagbas bisan pa ngadto sa nagpahimulag sa kalag ug sa espiritu, ug sa mga lutahan ug sa kinauyokan, ug *maoy usa* ka tigpasabut sa mga panghunahuna ug mga tinguha sa kasingkasing. (Mga Hebreohanon 4:12)

Adunay lima ka mga karakteristik sa Pulong sa Dios niini nga bersikulo.

Una, ang Pulong sa Dios *maoy* “maabtik” o “buhi.” Ang Griyegong pulong (*zon*), *maoy* usa ka present participle, nga nagpasabut kini *maoy* “kanunay buhi, o pagkabuhi.” Kini dapat pagahubaron og, “ang Pulong sa Dios *maoy* kanunay buhi o

8. Thieme, *The Divine Outline of History*, 1-21.

kanunay pagkabuhi.” Kon ikaw gusto makahibalo unsa ang kinabuhi, ikaw kinahanglan moadto sa Pulong sa Dios. Kon ikaw gusto makasabut unsa ang tinuud nga pagkabuhi, kon ikaw gusto makakuha sa labing dako sa kinabuhi, ug kon ikaw gusto mabuhi sumala sa kamatuuran, busa kinahanglan nga naa nimo ang Kasulatan isip imong giya. Ang Pulong sa Dios maoy pagkabuhi; kini mao ang sekreto sa kinabuhi sa panahon, ug sa eternidad.

Ang ikaduhang mahulagwayon nga pamulong para sa Bibliya mao ang pulong “makagagahum.” Ang Pulong sa Dios mao ang sa kanunay pagkabuhi ug gamhanan. Ang adhetibo nga gigamit para sa gamhanan mao ang Griyegong pulong (*energes*), nagpasabut “maabtik” o naglihok nga gamhanan; ang masangputong gahum sa pagpuyo sa espirituhanong kinabuhi. Sama nga ang sekreto sa kinabuhi makit-an diha sa Pulong sa Dios, mao usab ang sekreto sa espirituhanong dynamics o operasyonal nga gahum nga makit-an usab diha sa Pulong sa Dios. Busa, kita kinahanglan nga motoo sa Pulong sa Dios, mogamit sa mga Kasulatan, mga saad, ug mga doktrina aron nga makaangkon og divine nga operasyonal nga gahum sa atong mga kinabuhi.

Ang ikatulong karakteristik sa Pulong sa Dios mao nga kini “mas hait pa kay sa bisan unsang duhay-sulab nga espada.” Kini nga pulong hulagway maoy pinaka makapaikag. Ang Griyegong pulong nga gigamit para sa “espada” mao ang (*machaira*). Bisan og pinakamubo nga espada, ang *machaira* maoy usa sa labing dakong mga imbensiyon sa karaang kalibutan. Sa pagpasulabi sa talagsaong mga bahin niining hinagiban, ako kinahanglan unang mohulagway sa laing mga espada nga anaa na sa karaang kalibutan.

Usa sa mga espada nga maoy pinaka ambungan gitawag og (*romphaia*). Usa ka lapad nga espada, kasagaran lima ngadto sa unum ka pye kataas nga adunay usa ka mahait nga sulab ug usa ka dakong doble nga gunitanan, kini unang gigamit sa mga Thracian. Kini wala gisul-ob sa usa ka sakub, apan gidala

ibabaw sa abaga, or panagsa pinaagi sa duha ka mga lalaki. Sa dihang ang mga barbaro migamit niini nga espada, sila kinahanglan nga moalsa pabalik, maingon nga sama niadto, unya mobalik lahos uban sa usa ka makusog nga tabyog sa too o wala. Kini sa kanunay maghimo sa tigpangiskrima nga mawad-an og panimbang ug masamdang sa kontraataki.

Sa dihang ang mga Romanhon unang miabante sa mga barbaro, nagdala lamang og hamubo nga mga *machaira*, ang mga barbaro uban sa ilang dakong mga *romphaia* mitan-aw ubus sa bungtod sa nag-abante nga mga Romanhon ug dihay dakong kusog nga katawa. Apan ang mga Romanhon maoy adunay katapusang katawa.

Ang laing espada sa karaang kalibutan mao ang (*xiphos*), nga mipatugbaw lamang sa usa ka mahait nga tumoyng talinis. Ang mga sulab dili magamit sa pakig-away. Ang paagi lamang nga ang kaaway mapildi sa *xiphos* mao ang usa ka, lahus nga handos. Kon ang kaaway miligid, miugpot-ugpot, milabyog, miyuko o mimaneho sa paggawas sa agianan sa handos, ang *xiphos* nga tigpangiskrima mabilin usab nga masamdang sa kontraataki.

Ang (*akinakes*), giimbento sa Persia, maoy dili usa ka panggubat nga espada. Kini dihay usa ka habol nga tumoyng talinis, habol nga mga sulab, ug mas igpangdayan kay sa pagagamiton. Ang iyang gunitanan kasagaran giborlasan og hamiling mga bato, ug diha niana napahimutang ang iyang bili. Sa katapusan, diha ang (*dolon*), usa ka espada nga gitagoan o gitabonan diha sa usa ka butang, sama sa usa ka sungkod o usa ka baston, ug usab kini diha lamang usa ka mahait nga tumoyng talinis.

Kon itandi niining mga espada ang *machaira* hamubo, nagpasabut nga bisan kinsa ang makadala niini. Ang usa dili kinahanglan mahimong usa ka pisikal nga higante, kay kini gaan ug mamaniobra. Ikaduha, ang *machaira* dili gayud mohimo sa usa nga gumagamit nga mawad-an og panimbang o masamdang. Siya makahandos, makasagang, o makatigbas

sa wala o too nga dili kinahanglan mobawi sa iyang panimbang. Ang sekreto sa *machaira* mao nga kini dili lamang dihay usa ka pinaka hait nga tumoyng talinis, apan ang duha ka mga sulab maoy hait usab, usa ka hiyas nga wala ang ubang mga espada. Ang pipila dihay usa ka mahait nga sulab o usa ka mahait nga tumoyng talinis, apan ang *machaira* anaa niining tanan. Isip resulta ang Romanhong mga sundalo dali ra kaayo mipildi sa mga barbaro pinaagi sa *machaira*. Kini maoy usa sa pinaka maaklasong mga hinagiban sa karaang kalibutan.

Ngano man nga ang *machaira* maoy gigamit sa paghulagway sa Pulong sa Dios? Ang *romphaia* adunay usa ka mahait nga sulab. Ang Bibliya dili inapilan sa usa ka punto dinhi ug usa ka punto didto, apan ang matag tipik sa Kasulatan maoy mapuslanon. Sa ingon usab, ang *ziphos* uban sa iyang gamay nga mahait nga tumoyng talinis sa tumoy sa sulab maoy dili usa ka tukmang hulagway sa Pulong sa Dios. Ang dinayandayanan nga *akinakes* wala gigamit, kay ang Bibliya dili yanong maanindot nga literatura. Wala usab gigamit ang *dolon*, kay ang Bibliya dili tinago diha sa iyang gipasabut. Apan ang Bibliya gitawag dinhi og ang *machaira* tungud kay ang matag parte niining espada adunay usa ka katuyoan.

Matag pudyot ug tuldok sa Pulong sa Dios maoy mapuslanon ug importante. Matag pudyot ug tuldok sa Pulong sa Dios maoy magamit para kanato isip mga Kristohanon. Ang Kristohanon kinsa naggamit sa Pulong sa Dios dili gayud mawad-an og panimbang. Ang Kristohanon kinsa naggamit sa Pulong sa Dios maoy malig-on, nga maoy usa sa mga karakteristik sa pagtoo-pahulay nga kinabuhi.

Usa ka doktrina sa Pulong sa Dios nga makasulbad sa matag problema kon gigamit sa usa ka sitwasyon mao ang doktrina sa divine nga esensiya.

Jesu-Kristo mao ra gahapon, ug karon, ug sa kahangturan. (Mga Hebreohanon 13:8)

Kini nga bersikulo nagbutyag og usa ka bahin sa esensiya sa Dios, Iyang pagkawaykausaban. Kon kita nagpunting diha niining hiyas sa kinaiya sa Dios, kita makasabut nga ang Dios kanunay kasaligan; Siya dili gayud mausab; Siya dili gayud mopakyas kanato. Kon kini nga divine nga hiyas maoy gamiton sa usa ka problema, kita makaamgo nga Siya sa kanunay kasaligan sa Iyang mga saad. Kini nagdala ngadto sa usa ka malig-on nga konklusyon nga Siya dili gayud mopakyas kanato, usa ka pangatarungan para sa panghunahunang kalig-on ug kalinaw.

Ang ikaupat nga karakteristik sa Pulong diha sa bersikulo 12 mao nga ang Bibliya maoy “naglagbas,” (*diikneomai*). Kini nagdulot; kini maoy usa ka espada nga nagsamad og halawum. Sa dili madugay ang Bibliya maghimo sa pagsamad kanimo sa madali. Akong ibutang niining paagiha, ang Pulong sa Dios nag-igo kanatong tanan sa makusog! “Naglagbas,” diha sa Griyegong present tense nagpahayag nga kini nagpadayon og naglagbas. Tungud kay ang naglagbas anaa usab diha sa middle voice, kita makasabut nga kon ang Pulong sa Dios naglagbas o nagdulot, kini naghatag og kaayohan kanato. Kini mao lamang ang takna nga ikaw matigbasan pinaagi sa usa ka espada ug makapahimulus gikan niini.

Ang Pulong nagdulot ngadto sa espirituhanong bahin sa tawo, o ang sulud nga kinaiya, ug nagpuyo didto, sama nga gipahayag diha sa sunud nga pamulong: “naglagbas bisan pa ngadto sa nagpahimulag sa kalag ug sa espiritu.” Ang Bibliya mao lamang ang libro nga nag-ila nga ang espirituhanong bahin sa natawo pag-usab nga tawo adunay duha ka mga bahin, usa ka kalag ug usa ka tawhanong espiritu. Ang Bibliya sa kanunay nagdulot ngadto sa espirituhanong bahin sa tawo.

Ikaw makadunggab sa usa ka tawo gamit ang usa ka kutsilyo o espada ug modulot sa materyal nga bahin sa tawo, iyang lawas. Apan pananglitan ako maghatag kanimo ang usa ka espada ug mag-ingon, “Gawas ug dunggaba ang usa ka kalag.” Ikaw dili makahimo niini. Asa man kini? Asa man ka

magsugod? Ikaw ba modunggab sa utok? o tutunlan? Asa man ang kalag—diha sa usa ka bahin sa lindog? Kita wala makahibalo kon asa kini, apan kini anaa diha! Kini imposible para sa bisan unsang espada, o bala, or bisan unsa pa sa pagdulot sa espirituhanong bahin sa tawo. Bisan pa kon ikaw motusoktusok sa lawas sa mga bala sa masinggan, ikaw dili gayud makahikam sa kalag. Kana mao ang unsay ipasabut niini nga pulong. Wala pay bisan unsang butang pa dinhi sa kalibutan ang makahimo niini, ang Pulong sa Dios lamang ang makalagbas sa kalag ug sa espiritu.

Ikaw ba nakahunahuna sa paggamit sa Pulong sa Dios? Aduna bay mga tawo kinsa sa pipila ka paagi nagdisturbo kanimo, mga tawo kinsa nagsamok kanimo, o usa ka tawo kinsa anaa niini para kanimo? Kon ikaw maggamit sa Pulong sa Dios, kini makausab sa imong panghunahuna. Kini nagdulot sa imong kalag, nag-usab sa imong kinabuhi, ug naghatag og kalinaw ug kakalma.

Ang sunud nga pamulong nagpasabut og usa ka sa panambal nga kaamgid, “naglagbas bisan pa ngadto sa nagpahimulag sa kalag ug sa espiritu, [bisan pa sa] mga lutahan ug sa kinauyokan.” Ang usa ka siruhano, uban sa pagsabut sa kinaadman sa lawas, makakuha og kutsilyo o usa ka pang-operasyon nga kahimanan ug mohimo og usa ka malampusong hiwa aron sa pag-ayo sa pasyente. Sama nga ang pagdisdis maoy kinahanglan sa paghimo sa usa ka malampusong operasyon, ang Bibliya pod naghimo og usa ka hiwa aron sa pag-ayo sa kalag ug sa espiritu. Ang katapusang karakteristik sa Pulong nagpadayon sa pagdebelop unsaon kini himoon.

Ang Bibliya mao ang usa ka “tigpasabut sa mga panghunahuna ug mga tinguha sa kasingkasing.” Ang usa ka tigpasabut mao ang usa ka maghuhukum, usa ka tawo kinsa naghukum sa usa ka kaso taliwala sa duha ka tawo. Siya mao ang usa ka kritiko, usa ka matukion nga maghuhukum, ug kana mao ang himoon sa Bibliya para kanato. Ang Bibliya sa kanunay

nagsusi kanato ug kita dapat mapasalamaton para sa iyang paghukum. Kini nagpakita sa sayup sa atong mga pamaagi aron nga kita makabawi pinaagi sa rebound, makabalik sa fellowship, ug makagamit sa mga kahinguhaan nga gihatag sa Dios.

Matikdi giunsa sa Bibliya sa paghukum. Ang Bibliya mao ang maghuhukum sa atong mga panghunahuna. Ang katawhan dili makahukum sa atong mga panghunahuna. Bisan pa og sila panagsa makatagna kun unsa ang atong gihunahuna, walay bisan usa ang makanunayong makasulti kun unsa ang gihunahuna sa uban. Apan ang Bibliya mao sa kanunay ang maghuhukum sa eksakto nga atong gihunahuna.

Ang Bibliya mao ang usa ka maghuhukum o kritiko sa “mga panghunahuna ug mga tinguha.” Ang pulong “mga tinguha” nagpasabut og motibasyon. Busa ang Bibliya naghukum sa mga panghunahuna ug mga motibasyon sa kasingkasing, o ang sulud nga kinabuhi, o ang hunahuna. Kon ikaw masinahon sa usa ka tawo, kon ikaw nagsilos, kon ikaw arogante, kon ikaw mapasigarbohon, kon imong mga motibo dili tinuud, ang Bibliya naghukum niining mga motibo. Kon kita nag-ila niining makasasalang mga panghunahuna ug mga motibo, ang operasyon gihimo, ang sala giputol (1 Juan 1:9), ug ang fellowship mabalik.

ANG KARAKTERISTIK SA DIVINE NGA INSPEKSIYON

Kay bisan og ang Bibliya naghukum sa akong mga panghunahuna ug mga motibo, ang Dios Mismo mao ang Usa kinsa nagbasa sa atong mga panghunahuna. Gusto ba nimo nga ang tanang butang nga imong gihunahuna karon adlaw nga mapasidlakan og hulagway ibabaw sa imong ulo diha sa alkoba? Pananglitan ako adunay usa ka tuplokanan nga kon iduut, makahimo sa tanan nimong mga panghunahuna sa pagpakita ibabaw nimo. Salamat nga kini dili gayud mahitabo! Apan ang Dios nakahibalo unsa atong gihunahuna matag

segundo, ug kini nga paghunahuna mao ang hingtungdan sa divine nga inspeksiyon.

Mga Hebreohanon 4:13. “Walay ni bisan unsang binuhat nga dili maila sa iyang pagtan-aw [diha sa pagtan-aw sa Dios]: apan ang tanang butang *maoy* hubo ug abli ngadto sa mga mata niya kinsa kita kinahanglan mobuhat.” Ang pamulong “kinsa kita kinahanglan mobuhat” maoy sa literal nga gikan sa Griyego, “kinsa kita kinahanglan sa paghatag og usa ka asoy.” Ang Ginoong Jesu-Kristo maoy maghimo sa pagkuha og usa ka asoy gikan kanato, ug para niini nga rason kita ubus sa kanunay nga eksaminasyon. Siya nakahibalo sa unsa ang atong gihunahuna sa tanang panahon. Kini mao ang rason ngano nga ang Iyang Pulong maoy usa ka maghuhukum sa atong mga panghunahuna. Busa ang pagtoo-pahulay nag-apil og wayhunong nga paghukum sa atong sundanan sa panghunahuna pinaagi sa Pulong sa Dios. Nganong atong mga panghunahuna man? Nganong ang sulud nga bahin sa tawo man? Tungud kay ang pagtoo-pahulay nga paagi mao ang usa ka butang nga dili nato pagabuhaton diha sa gawas, kini mao ang usa ka butang nga atong pagahimoon diha sa atong hunahuna. Ang pagtoo-pahulay ang paagi maoy gidisenyo sa paghatag kanato og perpektong kalipay ug paglig-on sa atong paghunahuna sa matag kalabutan sa kinabuhi.

ANG KARAKTERISTIK SA PAGSAKSI

Ang pagtoo-pahulay nag-apil og pagsaksi para ni Jesu-Kristo.⁹ Pagsaksi mao ang responsibilidad sa matag Kristohanon, dili lamang sa mga pastor, katabang nga mga pastor, mga ebanghelista, mga magtutudlo sa Domingo nga Eskwelahan, ug mga diyakono. Kon ikaw usa ka Kristohanon,

9. Thieme, *Witnessing* (1992).

ikaw maoy usa ka saksi para ni Ginoong Jesu-Kristo. Kon ikaw nagpuyo sa pagtoo-pahulay nga kinabuhi, kini mamatikdan sa uban. Ikaw sa kanunay mahatagan og mga oportunidad sa pagsulti og usa ka pulong, o labaw sa usa ka pulong, para ni Ginoong Jesu-Kristo. Uban ang lig-ong panghunahuna ug kalinaw sa kalag, ikaw mahimong masaligon ug maluag diha sa imong presentasyon sa Ebanghelyo.

Mga Hebreohanon 4:14. “Busa nagtan-aw nga kita adunay [kita sa kanunay adunay] usa ka dakong labawng pari, nga gipasa ngadto sa mga langit [perfect tense, Siya gipasa ngadto sa langit diha sa milabay nga panahon, uban ang resulta nga Siya nagpabilin didto], Jesus ang Anak sa Dios, naghimo kanato nga nagkuput pag-ayo sa *atong* propesyon.” “Nagkuput pag-ayo” mao ang (*krateo*) nga nagpasabut og malig-ong pagtaput. Diha sa Griyego nga present tense kini sa literal nagpasabut og “naghimo kanato kanunay nga malig-ong nagtaput uban ang tanan natong kusog sa atong propesyon,” nga mao ang pagsaksi. Ang modo sa berbo mao ang subjunctive, pinaagi nga ang tagsulat nagdapit sa tanan niyang mga tigbasa sa paghimo og desisyon sa paghiusa kaniya diha sa pagsaksi para ni Jesu-Kristo.

ANG KARAKTERISTIK SA PAGSULAY

Ang pagtoo-pahulay naglakip og kanunay nga pagsulay. Labing daghan kaninyo nakahibalo nga ang mga muskulo nahimo pinaagi sa pag-alsa og bug-at, ug nagpabiling lig-on ug magamit pinaagi sa wayhunong nga pagbansay. Ang mga muskulo nagdala og kabug-at aron sa pagbansay kanila, aron sa paghimo kanila diha sa kanunay nga kahimtang sa gahum ug kalig-on. Kini mao ang parihong paagi diha sa pagtoo-pahulay nga kinabuhi: Kini kinahanglan nga pagasulayan aron mamahimong malig-on. Daghan sa mga problema,

mga pagsulay, ug mga kalisud nga moabut sa atong agianan ang walay tawhanong solusyon ug gidisenyo sa pagsulay sa atong kalig-on diha sa pagtoo-pahulay nga kinabuhi. Kita ba magpabilin diha sa pagtoo-pahulay nga kinabuhi o dili? Kita ba magpadayon sa pagsalig sa Ginoo? Kita ba magpadayon sa pagdepende diha Kaniya? Kita ba magpadayon sa pag-angkon sa mga saad sa Pulong sa Dios? Kita ba mopahulay diha Kaniya? Kita ba mosalilg sa Iyang Pulong? Kita ba moangkon sa Iyang mga saad? Mao nga ang Dios sa kanunay nagtugot sa pagsulay diha sa atong kinabuhi. Kita adunay mga butang nga labaw pa kanato, mga butang nga walay klaro nga solusyon. Kita kinahanglan moangkon sa Iyang mga saad, mopuyo diha sa Iyang Pulong, motoo ug mogamit sa mga butang nga Siya mihatag para kanato. Busa, ikaw makapaabut og matag karon ug unya nga pagsulay samtang ikaw buhi pa.

Sa dili madugay ang matag Kristohanon moatubang og pipila nga matang nga kapit-os. Ang atup mahagbong, ang banig pagabirahon gikan sa ubus nimo ug ang imong tibuuk kalibutan ingon og malumpag—usa ka kapit-os nga pagsulay aron tanawon kon ikaw ba magpuyong kalma, mag-angkon sa mga saad, ug magpadayon sa pagpuyo diha sa Pulong. Ang dakong isyu diha nianang kapit-os mao kini: Ako ba mitoo sa Pulong sa Dios? Ako ba moangkon sa Pulong sa Dios o mahugno? Ako ba masamok? Ako ba mahadlok? Ako ba mahimong dimakalihok diha sa pipila ka paagi? Ako ba magpuyo diha sa ‘kataranta nga palasyo’? O ako ba magpadayon sa pag-angkon niadtong mga saad nga tukma sa sitwasyon?

Ang tanang mga butang nagtimbangayong para sa kaayohan. (Mga Taga-Roma 8:28a)

Kay ang away *mao* ang sa GINOO. (1 Samuel 17:47b)

Pabilin sa pagbarog, ug tan-awa ang kaluwasan [bantayi ang pagtubus] sa GINOO. (Exodo 14:13b)

Ayaw kahadlok; kay Ako *maoy* uban kanimo. (Isaias 41:10a)

Kay uban sa Dios walay bisan unsa nga imposible. (Lucas 1:37)

Mga Hebreohanon 4:15. “Kay kita walay usa ka labawng pari nga dili mahikapan uban sa pagbati sa atong mga kahuyang; apan diha sa tanang mga bahin gisulayan susama nga *kita gisulayan*, apan nahimulag gikan sa sala.” Ang atong labawng pari, ang Ginoong Jesu-Kristo, nag-una sa agianan una kanato. Siya gisulayan diha sa matag paagi nga kita gisulayan, ug labaw pa. Apan bisan kausa Siya wala makasala, ni mawagtang ang iyang pagtoo-pahulay nga kinabuhi. Ang Ginoo nakasinati sa dalan sa pagsulay, siya nakasinati sa pagsulay nga mahitabo kanato, ug sama sa giingon kanato sa 1 Mga Taga-Corinto 10:13, “[Siya mihatag] sa usa ka agianan sa paglingkawas, nga kita mahimong makaagwanta niini [o makaagwanta ubus niini].”

ANG KARAKTERISTIK SA PAG-AMPO

Mga Hebreohanon 4:16. “Busa kita magpaduul [*proserchoma*] nga maisogon ngadto sa trono sa grasya, aron nga kita makakab-ot sa kalooy, ug makakita sa grasya sa pagtabang diha sa panahon sa panginahanglan.” Ang pamulong “kita” nagsulti kanato nga kita nakaabut sa katapusang matambagong subjunctive diha niini nga bersikulo. Ang matambagong subjunctive nagpasabut nga ang tagsulat sa epistola nagdapit sa iyang mga tigbasa, tanang mga magtotoo, sa paghiusa kaniya diha sa usa ka butang. Siya nagsulti, “Kita tanang magtapok diha sa trono sa grasya. Kuyogi ko diha sa pag-ampo.” Kita

dapat nga magmatngun nga kini nga berbo, *proserchomai*, maoy naa sa middle voice, nagpasabut nga ang hilisgutan maoy nakapahimulus. Busa, ang pag-ampo naghatag og kaayohan kanato. Kita, isip mga magtotoo diha ni Jesu-Kristo, maoy hilisgutan ug kita nakapahimulus pinaagi sa pag-anha sa Dios diha sa pag-ampo. Ang berbo maoy naa sa present tense. Kita magpadayon sa pag-anha kanunay sa trono sa grasya. Sa laing pagkasulti kini nga pamulong sa tinuud nagsulti, “Pag-ampo nga walay paghunong” (1 Mga Taga-Tesalonica 5:17). Kini nagpasabut sa pagsulud sa makanunayon ngadto sa presensiya sa Ginoo pinaagi sa pag-ampo.

Ang pulong “nga maisogon” nagpasabut sa literal, “adunay kaisog.” Kita isip mga magtotoo, naggamit sa pagtoo-pahulay nga paagi, makahimo sa pag-anha nga maisogon sa trono sa grasya. Unsaon man kini paglihok?

Ug ang tanang mga butang, bisan unsa nga imong pangayoon diha sa pag-ampo, nagtoo, ikaw makadawat. (Mateo 21:22)

Kita nga pamulong “adunay kaisog” nagpasabut sa pagduul nga adunay pagsalig. Kita makaduul uban ang labing dakong pagsalig sa trono sa grasya. Kita nagsagol sa mga saad sa Dios uban ang pagtoo.

Ikaw makamatikud nga ang pag-ampo mao ang trono sa grasya. Kita dili makakuha niini, kita dili angayan niini, kita walay katungud, tawhanong pagkasulti, sa pag-anha sa trono sa grasya. Apan tungud sa grasya sa Dios kini karon posible. Unya ang katuyoan para sa pag-ampo gipahayag niini nga bersikulo. Kini nagsugod sa pulong “aron nga,” nga nagpaila og usa ka katuyoan nga put-ong. “Aron nga kita makakab-ot,” ang berbo (*lambano*) naa sa aorist tense, nagpasabut nga “diha sa takna sa panahon kita mahimong makakab-ot og kalooy.” Ang subjunctive mood nagpasabut sa pagkab-ot niining kalooy

maoy potensiyal. Kini anaa para sa pagpangayo.

“Aron nga kita makakab-ot sa kalooy, ug makakita sa grasya sa pagtabang diha sa panahon sa panginahanglan.” Kalooy mao “ang grasya sa paglihok.” Kon ang Dios mobubu sa Iyang grasya diha kanato, kini mao ang divine nga kalooy. Sa walay duhaduha, kita nakaila na karon nga ang matag panahon diha sa kinabuhi mao ang panahon sa panginahanglan, ug kadtong mga panginahanglan makab-ot pinaagi sa pag-adto sa trono sa grasya. Niini nga punto ang pag-ampo ug ang pagtoo-pahulay nga paagi nagsibo sa pagporma og usa ka basehanan sa gahum para sa pagtuman sa pagtoo-pahulay nga kinabuhi.

Ang pagpuno sa Balaang Espiritu, o espirituwalidad, napadayon pinaagi sa rebound, maoy gigikanan sa gahum diha sa Kristohanong kinabuhi ug ang pagtoo-pahulay nga kinabuhi maoy resulta sa paggamit nianang gahum. Tingali karon ikaw adunay gikinahanglan o usa ka klase nga sitwasyon nga nagsamok kanimo. Busa adto sa Dios diha sa pag-ampo. Ang pagtoo-pahulay nga paagi gigamit uban sa pag-ampo. “Busa tugoti kita moduul nga maisogon ngadto sa trono sa grasya, aron nga kita makakab-ot sa kalooy, ug makakita sa grasya sa pagtabang diha sa panahon sa panginahanglan.” Sa dihang ikaw moadto sa Dios diha sa pag-ampo, ikaw nag-angkon sa 1 Pedro 5:7, “Itugyan ang tanan nimong kabalaka diha kaniya; kay siya nagbantay kanimo.” Kini mao ang pagtoo-pahulay nga kinabuhi.

ANG DYNAMICS SA PAGHULAT

Isaias 40

Ang dakong prinsipyo sa Isaias 40 makita diha sa bersikulo 29. “Siya naghatag og gahum sa nakuyapan; ug ngadto *kanila nga adunay* kahuyang siya nagpasaka sa kusog.” Si Isaias

miatubang sa usa ka pinaka nadiskurahi nga nasud. Ang mga Israelita padulong na mahimong mga magdadawat sa bug-at nga paghukum. Sila padulong na ngadto sa pagkaulipon. Ang hulagway awaaw. Ang mga magtoo sa panahon ni Isaias naglingkod sa tuplokan sa kataranta ug nagdapit sa uban sa paghiusa kanila, sama nga kini nahimo taliwala sa mga magtotoo karong panahona. Sila mikanta sa mga mamingawon, minghoy, ug waykadasig. Sa daling pagkasulti, sila nagkulang sa espirituhanong kusog ug nakuyapan, usa ka kasinatian nga nahitabo sa makadaghan taliwala sa mga magtotoo sa atong panahon. Ang mga magtotoo murag dili makahimo sa pagsalig sa kadugayon kon kini naghigot sa mga problema, mga kalisud, ug makapaminghoy nga mga kahimtang sa kinabuhi.

Ang katuyoan sa Pulong sa Dios niini nga bersikulo mao ang pagpakita kanimo nga ikaw dili kinahanglan nga mahimong waykadasig. Ikaw dili kinahanglan moagi sa kinabuhi nga nagkanta sa mga mamingawon. Ikaw dili kinahanglan magpuyo *dih*a sa imong mga emosyon ug *pinaagi* sa imong mga emosyon—motaas sa usa ka tipik sa panahon ug moubus sa sunud. Ni ikaw kinahanglan sa paglalin gikan sa usa ka dapit ngadto sa laing dapit naningkamot sa pagpangita og bisan unsang makapagana-espirituwal nga kasinatian sa pagtuyok sa imong kalibutan sa saktong bahin pataas. Ang Dios dili mohatag og makapagana-espirituwal nga mga kasinatian ni bisan kinsa.

Si Isaias miatubang sa duha ka mga kinadak-an! Sa laing bahin, siya miatubang sa labing dakong mga magtotoo kinsa naminghoy ug sa laing bahin, kadtong sa kanunay adunay pipila ka hilabihan ka relihiyoso nga paagi sa pagpaningkamot sa pagsulbad sa ilang mga problema—kadtong naningkamot sa pagsakit sa ilang mga kaugalingon ngadto sa paghimong mas ‘espirituwal’ kay sa bisan kinsa pa. Ug busa kita aduna niining kahibulungang bersikulo nga nagpaila sa dynamics sa paghulat. Kon ikaw usa ka magtotoo diha ni Jesu-Kristo, “paghulat diha sa Ginoo” maoy usa ka prinsipyo nga nahilakip *kanimo!*

Una sa tanan, kita nakakita nga kita adunay usa ka kasinatian nga angay sa usag usa—pagkakuyapan. Kita aduna niini karon sama nga sila diha niini sa panahon ni Isaias (Mga Hebreohanon 12:3). Pipila kaninyo karon ang nakuyapan? Kon ikaw nakuyapan, pabilin nga maunungon, tungud kay ikaw makadungog pa gihapon sa Pulong sa Dios! Ako nakahibalo nga daghan kaninyo nagdala og makalilisang ug mabug-at nga mga problema. Ako nakahibalo nga daghan kaninyo ang sa bug-os nangapakyas pinaagi sa tawhanong panglangtaw sa kinabuhi. Ako nakahibalo nga daghan kaninyo ang naminghoy ug daghan kaninyo ang nawad-an og kadasig ug hapit na mawad-an og paglaum. Ang uban kaninyo, nag-ila niining pagkawaykadasig, naningkamot sa paghimo og usa ka butang bahin niini pinaagi sa imong kaugalingong kusog. Ikaw dili kinahanglang maparot. Ikaw nangita o tingali nakakita na sa usa ka klase nga katubuyan. Ikaw nakakita og diyutay nga kalipay sa kinabuhi: Kini mahimong bisan unsa gikan sa usa ka botilya ngadto sa usa ka matang sa salabutanong pagdasig sa pag-ilis para sa kaminghoy ug pagkawaykadasig.

Atong labngon kining tanang kalibog—ang kasamok sa sulud kanimo, ang mga problema sa imong kinabuhi, kanang masulub-on nga panghunahuna nga dali ra kaayo makahasol sa imong paghunahuna. Dayag lamang, ako nag-ila nga human sa tanan niining katuigan sa paglingkod atubangan nako diha sa Bibliyanhong klase, daghan kaninyo ang nahimong maayo kaayo nga ‘mga magdudula nga adunay nawong nga waytimailhan sa pagbati.’ Ikaw makalingkod diha ug makatan-aw kanako nga may nawong nga waytimailhan sa pagbati, uban niadtong “kinsa ako?” nga dagway. O tingali ikaw makapadayag sa ‘nabalaan’ nga dagway, nga ‘kini walay kalabutan gayud kanako tungud kay ako mas labaw pa nianang tanan.” Karon atong atubangon kini. Adunay mga higayon nga kita makuyapan. Kini tinuud kanako. Kini tinuud kanimo. Adunay mga higayon nga kita molabay sa toalya, kon kita moundang na, kon kita maminghoy. Apan, kita naggunit sa labing dakong kamut sa

kalibutan, ang mga saad sa Dios, ang mga paagi sa Bibliya, ang mga doktrina sa Kasulatan—kita aduna niining tanan nga mga kahibulungang mga kabtangan. Busa kita nagbasa diha sa bersikulo 29 sa usa ka butang nga nalakip kanato pinaagi sa aplikasyon, bisan nga kini nahilakip sa nagtoong Israel diha sa panahon ni Isaias—“Siya naghatag og gahum sa nakuyapan.”

Kon ang Dios naghatag og gahum, kini mao ang divine nga gahum. Ang kaugalingong gahum sa Dios! Dili tawhanong gahum ni tawhanong abilidad nga maoy masayup! Sa dihang ang mga Hudiyos anaa ilang mga likod diha sa paril sa Pulang Dagat ug miatubang sa usa ka pagkapukan ni Paraon, Siya mihatag og gahum sa mahuyang. Si Moses miingon,

“Pabilin sa pagbarog, ug tan-awa ang kaluwasan
[bantayi ang pagtubus] sa GINOO.” (Exodo 14:13b)

Sadihangkita mahuyang, dili makaaway, dili makapanglimbasog, dili makasulbad sa atong mga problema, barog sa daplin ug tan-awa ang Ginoo nga mosulbad kanila. Kini mao ang prinsipyo nga akong kinahanglan ipalutaw kaninyo. Kini naggikan sa mga ngabil ni David samtang siya mibarog atubangan ni Goliath ug miingon,

Kay ang away *mao* ang sa GINOO. (1 Samuel
17:47b)

Kon ikaw misalig ni Jesu-Kristo isip imong Ginoo ug Manluluwas, kini dili na imong away—kini mao ang away sa Ginoo. Busa, kini maoy kataw-anan ug ang kahipusan sa kabugok para sa usa ka magtotoo sa pagpaningkamot sa pagpakakig-away sa gubat nga diin ang Ginoo maoy nakig-away na para kanimo! Ang Ginoo nagsulti para kanimo sa pagbarog sa daplin ug tan-awa Siya nga makig-away, o sa gisulti ni Isaias dinhi sa 40:31, “paghulat diha sa GINOO.” Himoa imong panghunahuna nga okupado diha Kaniya. Ang

pinakalisud nga butang diha sa Kristohanong kinabuhi mao ang paghimo og wala!

Pipila naman ka higayon nga ako nakigsulti kanimo sa personal? Ako naminaw sa mga kalisud nga miabut kanimo, ug ako miingon unsa ang tubag: Paghimo sa wala! Apan pinaagi sa paghimo og wala ako wala nagpasabut sa yanong paglingkod ug pagpamalandong sa pagkawaykinutuban. Ako wala nagpasabut sa paghimo sa imong hunahuna nga blangko. Ni ako wala nagpasabut sa paghunong gikan sa tanang naandan nga mga kalihukan ug mga aktibidad sa kinabuhi, sa paghimong usa ka propesyonal nga pildiro. Pinaagi sa paghimo og wala ako nagpasabut sa pagbuhi sa problema ug pagsalig niini ngadto sa Ginoo. “Paghulat diha Kaniya.” “Siya naghatag og gahum ngadto sa nakuyapan,” ngadto sa mahuyang. Ang Dios dili motabang sa kadtong motabang sa ilang mga kaugalingon. Ang Dios nagtabang sa mahuyang! “Ang away *mao* ang sa GINOO!” Busa, tungud kay ikaw isip usa ka magtotoo nahisakup Kaniya, tungud kay ikaw mahuyang, ug tungud kay ikaw misulay sa pagsulbad sa imong kaugalingong mga problema ug midagan ngadto sa usa ka batong paril, ikaw kinahanglan sa pagkat-on sa pagdepende ngadto Kaniya.

Ang Dios dili gayud makatabang kanimo hangtod nga ikaw makaila nga ikaw mahuyang. Ni dili Siya makatabang kanimo hangtod nga ikaw nag-ila nga ikaw dili makasulbad sa imong mga problema. Ikaw ba moliko libot sa mga reyalidad sa kinabuhi pinaagi sa pag-eskapo o katubuyan, o ikaw ba molingkod ug maguul hangtod nga ikaw mahimong pinaka miserable sa mga binuhat. Apan ang Dios naghatag og gahum ngadto sa nakuyapan, ug ngadto kanila kinsa *walay* kusog, Siya nagpasaka sa ilang kusog.

Kita nagpuyo diha sa pagmaneho-lag-imoha nga henerasyon. Apan ikaw dili makaluwas sa imong kaugalingon. Ikaw naluwas sa grasya pinaagi sa pagtoo. Bisan pa human sa kaluwasan, ikaw dili makatabang sa imong kaugalingon. Ang pagpuno sa Espiritu dili moabut pinaagi sa usa ka butang

nga imong himoon. Ikaw dili makalihok nga walay gahum sa Balaang Espiritu. Walay butang diha sa Kristohanong kinabuhi ang gihimo pinaagi sa imong kaugalingong paningkamot.

Ako adunay usa ka maayo kaayo nga awtomobil, nga ganahan kaayo ko. Ako nailhan isip usa ka natagbaw nga pumapalit. Apan bisan pa sa tanang kahibulungang mga himan, ug sa tanang mga kaayohan niini nga awtomobil, adunay usa ka pinaka tinong kabilingan. Kini kinahanglan adunay gasolina sa pagdagan. Busa matag karon og unya, ako kinahanglan sa pagpagasolina sa awtomobil. Tanang mga awtomobil, bisan kon sila dako o gamay, karaan o bag-o, nagdagan sa parihong prinsipyo. Silang tanan kinahanglan adunay gasolina.

Sa ingon usab diha sa espirituhanong ginsakpan kini dili makahimo og bisan unsang kalainan kon ikaw usa ka dako o gamay nga tawo, tiguwang o batan-on, sa panahon sa pagkatawo-pag-usab ang Dios mihatag kanimo og espirituhanong gasolina, ang Dios nga Balaang Espiritu! Kini ang kahibulungang balita! Kon ikaw miabut sa katapusan sa imong kaugalingon, kon ikaw miabut sa dapit diin ikaw nakaamgo nga ang sitwasyon waypaglaum ug ikaw mahuyang sa pagsugakod, busa ikaw anaa sa usa ka posisyon sa pag-ila nga ang Dios lamang ang makatabang kanimo. Kon ikaw magsugod sa pag-ila niini pinaagi sa mga kapit-os nga kasinatian, o pinaagi sa mas sayon nga paagi, pinaagi sa pagtoo sa Pulong sa Dios, ikaw anaa sa posisyon sa pag-angkon sa pinaka mismong gahum sa Dios diha sa imong kinabuhi. Siya naghatag og gahum sa mahuyang.

Diha sa bersikulo 30 kita nakakita og usa ka ilustrasyon gikan sa paugnat sa kusog. “Bisan ang kabatan-onan [mga magdudula] makuyapan ug mahimong kapoyon, ug ang batan-ong kalalakihan malusno gayud.” Bisan pa unsa kamaayo gibansay ang usa ka magdudula, bisan pa unsa ka kusgan siya, adunay mga higayon diin siya makuyapan ug malusno.

Apan sila nga naghuwat diha sa GINOO makabag-o

sa *ilang* kusog; sila motaod sa ilang mga pako sama sa mga agila; sila modagan, ug dili kapoyon; *ug* sila maglakaw, ug dili makuyapan. (Isaias 40:31)

Bisan pa og kita makuyapan, kapoyon ug malusno, adunay paglaum, adunay usa ka saad. Kini mao ang espirituhanong prinsipyo, nga kita kinahanglan makasabut. Unsaon nimo paghulat sa Ginoo? Atong tan-awon pag-ayo nga mabinantayon sa pulong “hulat,” nga mahimong hubaron og “pagsalig” o “pagtoo.”

Sa tinuud adunay lima o unum nga Hebreohanong mga pulong para sa pagtoo. Ang usa ka Hebreohanong pulong nga gihubad og “pagtoo,” makita diha sa Genesis 15:6, mao ang pulong (*aman*). Kini nagpasabut sa paggamit sa Dios isip usa ka panangga; paggamit sa Dios isip usa ka katukuran, sa pagsandig diha Kaniya. Ang Hebreohanon nga pulong (*batach*), gihubad og “pagtoo” o “pagsalig” diha sa Mga Salmo 37:3, maoy orihinal nga gigamit sa duha ka naglayog nga mga magdudumog sa dihang ang usa nagpunit sa lain pataas ug nagbundak kaniya ngadto sa salog. Sa kadugayan, kini nga pulong nahimong gisabut og “punita ang imong mga kasamok ug ibundak sila ngadto sa Ginoo,” o “pagsalig.” Ang laing pulong (*yachal*), makita diha sa Job 13:15, nagpasabut og “pagsalig” diha sa labing dakong kasakit. Bisan pa og ikaw sa bug-os ug sa tuman nga miserable, ikaw masaligon sa kaluwasan. Ang pulong (*chasah*), gigamit diha sa Mga Salmo 57:1, nagpasabut og “dagan isip usa ka koneho,” isip usa ka koneho nga modagan gikan sa usa ka dakong, daotang mananap. Ang koneho dili mohunong aron makig-away sa usa ka nagmulo, nagpahit nga manunukob nga naggukod kaniya. Siya nakahibalo kinsa ang modaog, mao nga siya midagan. Apan ang iyang kaaway dako ra para kaniya, ug siya hapit na makuyapan. Sa kalit, siya nakakita og usa ka bato nga adunay usa ka gawang niini. Busa ang gamay nga koneho milukso ngadto sa gawang, nagsibog papalayo, ug naluwas. Kini nga pulong, “pagdagan isip usa ka

koneho ngadto sa gawang sa bato,” mao ang pulong para sa pagtoo. Kini nagpasabut sa pagtago sulud sa gawang sa Bato, Kristo Jesus, diin walay bisan unsang butang ang makahilabot kanimo.

Apan ang Balaang Espiritu wala migamit bisan unsa niining mga pulong sa Isaias 40:31. Siya naggamit og (*kavah*), gihubad og “hulat”, bisan og kini nga paghubad wala nagdala sa tibuuk nga ideya. Ang pulong orihinal nga gigamit para sa paggama og pisi. Una adunay gamay lamang nga lubid, nga dali ra mabugto. Apan samtang kini nga gamay nga lubid gisalapid diha uban ang laing mga lubid kini nahimong usa ka pisi nga dili na mabugto. Busa, kini nga pulong mipasabut og mahimong usa ka lubid nga gisalapid ngadto sa usa ka dakong pisi ug busa nahimong lig-on. Kini nahimong nagpasabut og “pagsalig.” Bisin pa og sila maluya, kadtong kinsa “naghulat” o padayon nga nagsalig sa Ginoo mahimong pariho sa gamhanan nga pisi diin walay butang nga makabugto. Kini makapaikag nga iasoy diha sa Karaang Kasulatan sa matag higayon nga ikaw makakita sa pulong “pagtoo” o sa pulong “pagsalig,” kini mao ang usa niining lima ka Hebreohanon nga mga pulong, apan diha sa matag bersikulo adunay usa ka gamayng kalainan sa kahinungdanon. Diha sa bersikulo 31, “hulat” mao ang pagsalig sa Ginoo bisan pa sa tanang mga kalisud, bisan pa sa tanang mga waypaglaum nga sitwasyon. Kinsa kadtong naghulat nagpadayon sa paggamit sa pagtoo-pahulay nga paagi.

Karon unsa man ang mahitabo kanila? Ang pulong “pagbag-o” mao ang dimaayo nga paghubad. Kini dapat nga ihubad sa literal, “Sila kinsa nagpadayon sa pagsalig sa Ginoo ang *makapuli* sa ilang kusog.” Ang Dios wala maghisgot bahin sa tawhanong kusog. Kini bahin sa divine nga kusog. Ang ideya dili mao ang pagbag-o sa kusog isip imong pisikal nga kusog mao ang gibag-o, apan pagpuli sa tawhanong kusog para sa divine nga kusog. Ikaw magbalhin sa imong tawhanong kusog, nga sa labing maayo maoy pinakaluya, ug magkuha pabalik sa

divine nga kusog. Kon ikaw moingon, “Ginoo, ako dili makahimo niini,” ang Ginoo nagtubag, “Ako mosulbad sa problema; ako mohatag kanimo sa kusog; ako mohatag sa tanang butang nga gikinahanglan para kanimo sa pag-atubang niining malisud nga problema diha sa imong kinabuhi.” Apan, gusto nako nga imong mamatikdan, walay puli sa tawhanong kusog para sa divine nga kusog hangtod nga adunay usa ka wayhunong nga pagsalig sa Ginoo. Kini dili maoy usa ka bersikulo para sa mga dumadagan.

Ako buut mahibalo, pipila kaninyo ang mga dumadagan? Ikaw ba ang klase sa magtotoo kinsa, diha sa emosyonal nga kapritso, nagsaad nga ikaw mohimo og dagkong mga butang para sa Dios? Busa ikaw mohawa, nga adunay mabulakong dang, sa pagbuntog sa kalibutan! Unya ang emosyon molurang, nga kini mao sa kanunay, ug unsa man ang gibiyaan niini? Usa ka waysulud nga bagol. Ikaw napaukyab sa emosyon, apan sa dihang ang emosyon naluya, nga mao ang imong motibasyon, ang imong kusog nawala. Ikaw midepende sa emosyon imbis nga sa paghunahuna og doktrina. Palihog ayaw paghunahuna nga ako nagsaway sa mga emosyon. Apan ayaw pagdepende diha sa imong mga emosyon. Ikaw kinahanglan magdepende diha sa Balaang Espiritu ug diha sa Pulong. Pagdepende diha sa mga butang nga tinuud, kadtong mga butang nga magpadayon kanimo sa makanunayong pagsibog diha sa Kristohanong kinabuhi.

Unsa man ang dumadagan? Ang usa ka dumadagan mao ang usa kinsa nagdagan sa usa ka hamubo nga lumba, naggamit og dako nga kusog sa proseso. Pinaagi sa kaamgid siya nagtoo sa hamubong panahon samtang ang iyang mga emosyon napukaw, apan sa dihang iyang mga emosyon molurang, siya naghunong sa pagtoo, siya naghunong sa pagsibog. Apan kini nga bersikulo nag-ingon, “Ang gahum sa Dios dili moabut nga walay makanunayong kalihukan o pag-uswag; kini dili moabut nga nagkapuliki ug naghunong.” Ang gahum sa Dios mao

ang usa ka makanunayon, wayhunong nga kusog nga wala nagdepende diha sa emosyonalismo, rasyonalismo, o bisan unsa pang butang. Kini nagdepende diha sa pagtoo sa Pulong sa Dios ug sa kanunay nga paghulat sa Ginoo! Too sa Pulong sa Dios bisan unsa pa kalisud mahimo ang mga butang ug bisan unsa pa ka mauswagon ang mga butang. Gusto nako nga ikaw mangutana sa imong kaugalingon sa pipila ka mga pangutana. Ikaw ba motoo sa Pulong sa Dios sa dihang malisud ang mga butang? Ikaw ba nagpadayon sa pagtoo sa Pulong sa Dios, o ikaw ba kinahanglan nga mapukaw sa pamalatian? Ikaw kinahanglan ba mapalihok ug mapadasig? Ikaw ba naglihok nga walay makanunayong kalihukan o pag-uswag, o ikaw ba molihok sa wayhunong—makanunayon, dimatarog, makusog, nagbunga og divine nga kamaayo para sa Ginoo?

“Sila nga naghulat diha sa Ginoo makapuli sa ilang kusog.” Sila nagbalhin sa ilang karaang miserable, wayhinungdan, tawhanong kusog para sa katingalahan, kahibulungang divine nga kusog. Unsa man ang resulta? Sila naglupad—“sila motaod sa mga pako sama sa mga agila; sila modagan ug dili kapoyon.” Sila nagpadayon sa pagsibog; sila dili mahutdan og gasolina. Walay bisan unsang butang ang makahunong kanila! “Sila nagpadayon sa paglakaw,” ang Hebreohanon nagsulti, “ug dili makuyapan.” Kini maoy usa ka kahibulungang kinabuhi! Kini mao ang resulta sa paghulat diha sa Ginoo. Bisan unsa pa ka awaaw ang hulagway, bisan unsa pa ka ngitngit ang sitwasyon, o unsa pa ka dako ang kalisud, ikaw nagpadayon sa pagsalig Kaniya! Ang ikakap-atan nga kapitulo sa Isaiaas mao ang bersikulo nga nagsulti, sa ingon nga, “Kini mapuslanon sa paghulat sa Ginoo; kini mapuslanon sa pagpadayon sa pagsalig Kaniya. Siya mao lamang ang usa kinsa ikaw makapadayon sa pagsalig ug nakahibalo nga ang tanang butang mahimo.”

Karon, tan-awa pagbalik diha sa bersikulo 12, diin kita motan-aw unsa kini kamapuslanon sa paghulat Kaniya.

Kinsa ang nakasukud sa katubigan diha sa huy-ang sa iyang kamut, ug mibahinbahin sa langit uban sa gilay-on, ug mitugkad sa abog sa kalibutan diha sa usa ka sukud, ug mitimbang sa kabukiran diha sa mga timbangan, ug sa mga bungtod diha sa usa ka timbangan? (Isaias 40:12)

Kini mapuslanon sa paghulat diha sa Ginoo tungud kay Siya adunay *gahum* sa paghimo sa imposible. Kini nga bersikulo nagpaila sa usa ka butang sa Iyang omnipotence, para sa “pagsukud sa katubigan diha sa huy-ang sa iyang kamut” nagpasabut sa dakong gahum. Ang Dios, ang Ginoong Jesu-Kristo, makasukud sa tanang katubigan, tanang kadagatan sa kalibutan diha sa palad sa Iyang kamut. Apan, mas labaw pa niana, Siya mibahinbahin sa kalangitan dinha sa Iyang gamay nga tudlo. Ang pulong “gilay-on” nagpasabut og gamay nga tudlo.

Usa ka pundok sa kabitoonan nga gitawag og Andromeda Nebulae naghatag kanato og pipila ka ideya sa pagkadako kaayo sa atong uniberso. Ang tawo naghisgot bahin sa iyang dikatoohang mga kalampusan sa kawanangan; siya napatingala sa mga butang sama sa usa ka paglakaw sa bulan. Ang tawo naggamit sa prinsipyo sa kabutaran ug usa ka raket sa paglansad sa usa ka salakyanan ngadto sa kawanangan. Asa kalayo sa kawanangan man kini? Kini usa ka tulo lamang sa balde kon itandi sa pagkadako kaayo sa uniberso sa Dios! Gawas usa ka gabii ug tan-awa ang Andromeda Nebulae, ang dan-ag sa adlaw nga mibiya didto usa ka milyon, unum ka gatus ka libo ka katuigan ang milabay, nagbiyahe sa kakusog sa hayag, unum ka trilyon ka mga milya sa usa ka tuig. Ug labot pa ang Andromeda Nebulae maoy usa ka pinaka duul lamang nga grupo sa kabitoonan. Sa unahan sa Andromeda Nebulae mao ang mga milyon ug mga bilyon ug mga trilyon ka kabitoonan, ug sila anaa na didto sa dugay nga panahon. Labot pa uban sa

Iyang gamay nga tudlo, si Jesu-Kristo mibuhat sa tibuuk butang (Juan 1:3, 10; Mga Taga-Colosas 1:16; Mga Hebreohanon 1:2).

Kon ang Ginoo makasibog sa Iyang gamay nga tudlo ug mobutang ngadto sa pagkaanaa sa mga bilyon ug mga trilyon ka kabitoonan ug mga milyon ka mga magilakong talay nga mga bilyon ka light years ang gilay-on, ikaw ba naghunahuna nga Siya makahandol sa imong mga problema? Ikaw ba nag-isip nga Siya makatagbaw sa mga kinahanglanon sa imong kinabuhi? Unsa man ang punto sa bersikulo 12? Kini mapuslanon sa paghulat diha Kaniya. Siya makaatiman sa imong mga problema; Siya makahandol sa imong sitwasyon.

Isaias 40:13. “Kinsa ang migiya sa Espiritu sa GINOO [Dios nga Balaang Espiritu], o *nahimong* iyang magtatambag nga mitudlo kaniya?” Ang Ginoo mipadayag sa paagi sa paghulat diha Kaniya. Ang Dios nga Balaang Espiritu, ang Tigpadayag, mao ang tigmatuto-magtutudlo sa Pulong sa Dios (Juan 14:26). Ug dili lamang Siya adunay gahum sa pagsulbad sa atong mga problema ug pagtagbaw sa atong mga kinahanglanon, Siya nagtudlo kanato sa paagi diin kita makagamit niining gahum. Pinaagi sa pagtoo-pahulay nga paagi, ang takna-sa-takna nga igpapahulay, kita nag-angkon niining waykinutubang gahum para sa matag kinahanglanon sa atong kinabuhi.

Isaias 40:14. “Kang kinsa siya mikuha og tambag, ug *kinsa* ang mimatuto kaniya, ug mitudlo kaniya diha sa agianan sa paghukum, ug mitudlo kaniya og kahibalo, ug mipakita ngadto kaniya sa paagi sa pagsabut?” Walay bisan usa! Ngano? Tungud kay Siya omniscient! Busa, paghulat diha sa Ginoo mao ang paghulat diha sa Usa kinsa kanunay nakahibalo sa labing maayo. Kini mao ang rason nga ikaw *walay pagabuhaton!* Apan pinaagi sa walay pagabuhaton, ako wala magpasabut sa paghimo og usa ka eksperensiyal nga lunang hawang diha sa imong kinabuhi. Unsa akong ipasabut mao ang pag-angkon og

takna-sa-takna nga pagtoo. Ikaw nagtoo sa Iyang mga saad bisan unsa pay mahitabo. Ikaw nagtoo sama nga si Job mitoo,

Bisan og siya nagpatay kanako, apan ako nagsalig kaniya. (Job 13:15a)

Kini mao ang paghulat diha sa Ginoo. Kini mao ang takna-sa-takna nga igpapahulay, ug kini mao ang pagtoo-pahulay nga paagi nga gituman ngadto sa kinadak-an.

Kini sayon ra pagsalig sa Ginoo kon ang tanang butang naa sa saktong. Kini sayon ra pagsalig sa Ginoo kon ikaw naawhag sa emosyon. Apan, ikaw ba mosalig sa Ginoo kon ang hulagway awaaw? Kon ikaw moabut sa dapit diin ikaw nagsalig, busa pamati, kay ang Dios mosulay nianang posisyon! Ang Dios mosulti, “Ikaw ba sa tinuud misalig Kanako? Ikaw ba sa tinuud mitoo sa Akong Pulong?” Ug sa dihang ikaw misugod sa paghunahuna nga ikaw nagtoo, ug ang sitwasyon nagpaklaro nga ang Dios nagasulti, “Karon, ako gayud maghimo niining sitwasyon nga waypaglaum ug awaaw. Ikaw ba sa gihapon motoo Kanako?”

Kon ang sitwasyon palibot nimo sa bug-os ngitngit ug waypaglaum, ang parihong Ginoo ba anaa sa pikas nga bahin sa kangitngit? Makatan-aw ka ba lahus sa kangitngit ug makakita Kaniya? Makatan-aw ka ba lahus sa kangitngit ug sa pagkawaypaglaum sa imong sitwasyon ug makakita sa Iyang Pulong? Siya ba nausab sa pikas nga bahin sa imong mabatukong mga kahimtang? Wala!

Jesu-Kristo mao ra gahapon, ug karon, ug sa kahangturan. (Mga Hebreohanon 13:8)

Ang Ginoo dili gayud mausab. Busa, Siya parihong matinumanon karon sama sa milabay nga adlaw, sama nga Siya matinumanon diha sa panahon ni Isaias, sama nga Siya matinumanon diha

sa panahon ni Moses, ug Siya magpadayon sa kahangturan. Busa, Siya magpadayon sa pagpikpik sa Iyang tiil nga naghulat lamang sa pagpanalangin kanimo (Isaias 30:18). Siya naghulat kanato sa pagsalig Kaniya. Siya naghulat kanato sa paghulat diha Kaniya, aron nga Siya dili na kinahanglan mohuwat sa pagpanalangin kanato. Siya nagbutang sa waypaglaum nga hulagway para kanato diin ang tanang butang maoy awaaw ug wala nay kalauman, apan diha sa pikas nga bahin sa hulagway mao ang parihong matinumanong Ginoo. Siya nagsulti, “Saligi Ako niini! Saligi Ako sa taliwala niini! Too Kanako! Too sa Akong Pulong!” Samtang ikaw nagdumili sa pagtoo Kaniya, ang sitwasyon mopadayon nga mahimong maot. Walay kalinaw o kalig-on hangtod nga ikaw makakat-on sa pagsalig Kaniya. Ang paghulat diha sa Ginoo mao ang pinaka dakong ekonomiya sa panahon.

Isaias 40:15. “Tan-awa, ang kanasuran *maoy* sama sa usa ka tulo sa balde, ug giihap sama sa gamay nga abog sa timbang: tan-awa, siya nagdala sa kapuloan isip usa ka pinaka gamay nga butang.” Ikaw ba nakatan-aw na sa kanasuran sa kalibutan? Pagdumala kanila maoy usa gayud ka tahas para kanato. Apan ang pagdumala sa tanang kanasuran sa kalibutan dili usa ka palas-anon kay sa pagdala og usa ka tulo sa tubig diha sa usa ka balde para ni Ginoong Jesu-Kristo. Apan imbis sa paghulat diha sa Ginoo, ang atong kahilig mao ang pagsulay niini o kadto, o pagbalhin sa usa ka dapit sa pag-eskapo sa waypaglaum nga sitwasyon, o pagsukna sa usa ka solusyon karon dayon! Apan sa mas daghan atong *himoan*, mas labaw nga kita naggubut sa sitwasyon. Kini mapuslanon sa paghulat diha sa Usa kinsang mga desisyon maoy mas makinaadmanon kay sa atong mga desisyon. Sa mas gamay ra kita naningkamot ug sa mas dako nga kita nagsalig, mas dali ra sa Ginoo sa pagdala sa solusyon.

Isaias 40:16. “Ug ang Lebanon *maoy* dili igo nga masunog,

ni ang kahayupan gikan niana igo para sa usa ka pagsunog nga paghalad.” Sa dihang ang Israel misimba sa Ginoo, sila nanginahanglan og kahoy para sa pagsunog. Diha niadtong adlaw ang sakripisyo mao ang pagsunog nga paghalad. Apan sila makasunog sa tanang kahoy ug makasakripisyo sa tanang kahayupan para sa pagsunog nga paghalad, ug kini dili pa gayud igo sa pagpahayag sa himaya sa Ginoong Jesu-Kristo. Siya maoy makapahibulong kaayo nga walay bisan unsa diha sa tawhanong kinabuhi nga makapahayag niini, dili bisan gani ang pagsunog sa kalasangan, ni paghalad sa tanang kahayupan.

Isaias 40:17. Siya nagpadayon sa pagsulti, “Tanang kanasuran atubangan niya *maoy* sama sa wala; ug sila giihap kaniya nga mas gamay pa kay sa wala, ug kakawang.” Ngano? Siya misulti na diha sa bersikulo 15, “Tan-awa, ang kanasuran *maoy* sama sa usa ka tulo sa balde, ug giihap sama sa gamay nga abog sa timbang: tan-awa, siya nagdala sa kapuloan isip usa ka pinaka gamay nga butang.” Siya makapunit sa usa ka isla nga walay paglihok sa Iyang tudlo, ug Siya mihimo niana sa 1883 ngadto sa Krakatoa.

Isaias 40:18. “Ngadto kang kinsa unya kita magpahisama sa Dios? o unsa nga pagkapariho ikaw magtandi ngadto kaniya?” Kinsa ang makatandi batok sa Ginoo? Ang pangutana maoy retorikal, kay walay bisan usa ang makatandi Kaniya! Tungud kay wala may makatandi sa Ginoo, nganong mosalig man sa bisan kinsa kay sa Ginoo ug sa unsa Iyang nahatag para kanato—Iyang Pulong? Apan dinhi mao ang unsa kining katawhan ang gipanghimo. Sila mihimo og matahum nga mga estatwa nga gitaklapan og bulawan ug adunay kasilag sa pagtandi kanila ngadto sa Ginoo.

Isaias 40:19. “Ang mamomoo milanay og usa ka kinulit nga estatwa, ug ang mananalsal og bulawan milukup niini libot og

bulawan, ug mitunaw og platang mga kadena.” Siya naghimo og larawan sa dios-dios; siya nagtawag niini og dios. Kinsa ang mihimo niadtong larawan sa dios-dios? Ang tawo mihimo niini! Unsa iyang nahimo uban sa iyang mga kamut, siya nagtawag og dios. Kon ang tawo nagporma og usa ka butang uban sa iyang mga kamut ug nagtawag niini og dios, unsa man ang gisimba sa tawo? Siya nagsimba sa iyang kaugalingon. Diha sa katapusang tunga sa bersikulo adunay usa ka matahum nga tuis sa mahait nga sulti: “ug siya mitunaw og platang mga kadena.” Pagtimbang niining mga larawan sa dios-dios sa bulawan maoy usa ka dakong problema. Halos matag dakong larawan sa dios-dios diha sa karaang kalibutan adunay usa ka klase nga suporta nga sistema aron paghimo niini nga dili matumba. Unya, ang Israel mitawag niining larawan sa dios-dios og dios ug mibutang sa ilang pagsalig niini!

Unsa ang *imong* gihulat? Unsa ang *imong* gisaligan? Kamo adunay inyong mga larawan sa dios-dios karon: kwarta, usa ka tawo, usa ka butang, usa ka pangandoy? Unsa ang imong gisandigan? Ikaw mahimong mokatawa niining mga Israelita tungud kay sila mihimo og usa ka dios nga dili man gani makahimo sa pagbarog sa iyang kaugalingon. Apan pipila naman ka higayon nga ikaw misalig sa usa ka butang nga pariho ra nga binuang? Kon ikaw nagsalig diha sa imong kwarta, kon ikaw nagsalig diha sa usa ka tawo, kon ikaw nagsalig diha sa usa ka sitwasyon, ikaw pariho ra nga bugok sama sa mga tawo kinsa nagsulti, “Kini mao ang dios,” ug unya kinahanglan sa pagkadena niini sa paril aron dili kini mahapla.

Isaias 40:20. “Siya nga *maoy* kabus kaayo nga siya walay halad nagpili og usa ka kahoy *nga* dili madunot.” Human sa panahon ang katawhan nahutdan og bulawan ug nakakita og bag-ong larawan sa dios-dios. Sila nangita sa lasang para sa usa ka pirasong kahoy nga dili madunot. Unya sila nagbutang sa ilang pagsalig niadtong pirasong kahoy. Apan walay larawan

sa dios-dios, walay dios nga giporma sa ilang kaugalingong mga kamut, nga motabang sa ilang sitwasyon. Ingon usab, unsa ang imo ug akong, isip mga magtotoo, gisandigan dili makasulbad sa mga problema gayud kay sa usa ka larawan sa dios-dios sa kahoy o bulawan.

“Siya nangita ngadto kaniya og usa ka maigmat nga mamomoo sa pag-andam og usa ka kinulit nga estatwa, *nga dili masibog*” (bersikulo 20*b*). Ang literal nga paghubad mao, “usa ka kinulit nga estatwa nga dili matumba.” Kon sila mihimo og usa ka estatwa nga gihimo sa kahoy nga dili matumba, sila mohimo niini aron nga ang ilalum mas bug-at pa kay sa ibabaw. Kini nagkinahanglan og usa ka “maigmat nga mamomoo.” Busa, human nga siya sa hinanas migama sa larawan sa dios-dios, unsa may nahitabo? Ang matag usa miyukbo atubangan niini ug miingon, “Ako nagsalig kanimo, Oh larawan sa dios-dios . . . ‘Oh Zeus,’ ‘Oh Aphrodite,’ ‘Oh Athene.’ Karon, tabangi ko sa akong problema. Kon akong problema mao ang sa gugma, ako magporma og usa ka matahum nga babaye ug tawgon nako siya og Aphrodite. Kon akong problema mao ang kinaadman, ako magporma og laing estatwa ug tawgon kining usa og Athene. Kon akong problema mao ang panginahanglan sa gahum, ako magporma og usa ka tawo ug tawgon nako siya og Zeus. Ako mikuha og usa ka mahanas nga mamomoo sa paggama nilang tanan aron nga sila dili mahapla sa ilang mga nawong.” Karon, kini maoy maantigo! Kini pariha ra ka makatarunganon sa bisan kinsang magtotoo karong panahona kinsa nagsalig sa bisan unsa gawas sa Pulong sa Dios. Lain pang butang nga ikaw nagsalig para sa imong seguridad, panalangin, o lain pang butang diha sa kinabuhi maoy waykapuslanan. Ako natingala pipila ka mga tawo dinhi sa kalibutan karong panahona ang nagsimba niadtong ilang hinimo gamit ang ilang kaugalingong mga kamut?

Unsa may gisulti niining bersikuloha para kanimo ug kanako? Paghulat sa Ginoo! Padayon sa pagsalig sa Ginoo! Unsaon

nimo paghimo niana karon? Ikaw kinahanglan *makahibalo* sa mga saad sa Iyang Pulong, unya *toohi* sila. Usa ka matag-lihok nga paagi maoy gikinahanglan. Adunay tulo ka mga ang-ang diha sa pagtoo-pahulay nga nagporma og usa ka epektibong pagbansaybansay nga pagasundon sa dihang ikaw gilibutan kaayo sa mga kalisud nga ikaw dili makahunahuna sa klaro.

Ang-ang 1. *Angkon og usa ka saad sa paglig-on sa imong kalag.* Paghinumdom og usa ka saad gikan sa Pulong sa Dios.¹⁰ Hunahunaa og unsay ipasabut sa saad. Ilha nga gikan sa divine nga panglantaw ang imong sitwasyon maoy *dili* waypaglaum. Ang Dios sa gihapon mao ang nagkontrol ug, sa kanunay, ikaw anaa sa Iyang makakagahum, mahigugmaong mga kamut. Kini nga pag-ila nagpakalma sa imong mga kahadlok ug naghimo kanimo sa paggamit sa imong nahibaw-an nga doktrina sa Bibliya.

Ang-ang 2. *Gamita ang saad diha sa usa ka doktrinal nga pangatarungan.* Ang usa ka pangatarungan mao ang usa ka sukaranong rason, hustipikasyon, o katin-awan. Ang matag biblikal nga saad giabagan sa usa ka doktrina o han-ay nga mga doktrina. Ang paggamit og usa ka doktrinal nga pangatarungan maoy usa ka salabutanong proseso sa pagsibog ngadto sa usa ka biblikal nga konklusyon. Ang saad nga imong gigamit sa unang ang-ang sa pagtoo-pahulay nga pagbansaybansay mao ang kapsula nga kalangkuban sa daghang

10. Tan-awa ang Pakapin sa Basahon para sa usa ka listahan sa sukaranong mga saad sa Bibliya.

sosamang mga kamatuuran. Ang imong pagtoo-pahulay mahimong mas epektibo sa dihang kini nagtagik sa usag usa sa daghang mga pangatarungan sa doktrina sa Bibliya.¹¹

Ikaw mahimong mogamit sa *esensiya sa Dios nga pangatarungan*, nga nagpunting diha sa mga hiyas sa pinaka kinaiyahan sa Dios nga migarantiya sa Iyang mga saad.¹² O ikaw mahimong mogamit sa laing mga pangatarungan sama sa ang *Iohistikal nga grasya nga pangatarungan* nga nagpasulabi sa pagkamatinumanon sa Dios sa pagsangkap sa imong mga gikinahanglan. Ikaw mahimong mogamit usab sa ang *plano sa Dios nga pangatarungan*, nga nagpakita kanimo sa imong lugar diha sa waykatapusang katuyoan sa Dios ug nag-ihap sa kabtangan nga Iyang nahatag kanimo sa pagtuman sa imong espirituhanong dadangatan sa kalibutan.¹³ Sa tinuud, adunay daghang doktrinal nga mga pangatarungan ug matag saad gibase diha sa usa o daghan pa niining mga pangatarungan.

Ang-ang 3. *Abut sa doktrinal nga mga konklusyon.* Ang doktrinal nga mga pangatarungan nagdala ngadto sa doktrinal nga mga konklusyon. Usa sa labing dako nga mga konklusyon makita diha sa Mga Taga-Roma 8:31.

11. Thieme, *Christian Suffering* (2002).

12. Thieme, *The Integrity of God* (2005), Pakapin sa Basahon B.

13. Thieme, *Freedom through Military Victory* (2003), 69-83; *The Plan of God* (2003); *The Divine Outline of History*.

Unsa man ang atong masulti niining mga butanga? Kon ang Dios anaa kanato, kinsa man ang makigbatok kanato? (Mga Taga-Roma 8:31)

Sa dihang ikaw mosibog diha sa pagtoo-pahulay nga pagbansaybansay ikaw moabut sa punto diin ikaw sa tinuud motoo niining konklusyon, imbis nga sa pagbalik lamang niini pinaagi sa pagsabatsabat. Ikaw sa kanunay modawat sa doktrinal nga konklusyon isip tinuud, apan ang pagtoo-pahulay nga pagbansaybansay nagdala niini nga buhi aron nga ikaw makakita og kadasig, pahulay, ug kahamugaway diha sa iyang kamatuuran.

Human sa paggamit sa tulo ka mga hugna sa pagtoo-pahulay, ang imong hunahuna nalig-on; ikaw nakahibalo sa sukaranan nga imong gibarogan. Karon ikaw makakita unsaon sa imong gamay nga problema nga mosibo ngadto sa dakong hulagway sa pagkamatinumanon sa Dios. Karon ikaw sa tinuud makapahulay, makarelaks, ug makasalig diha Kaniya para sa mga solusyon ug ikaw moabante sa imong kinabuhi. Ang pagtoo-pahulay mokabat og treynta ka mga segundo o mas taas pa, depende sa daghang mga hinungdan. Ikaw kinahanglan sa pagbalik sa usa ka hugna o pagbalik sa sinugdanan samtang ang mga duhaduha mohinayhinay pagsulud ug modisturbo sa imong pagsalig ug pahulay. Sa kaulahian, ang pagtoo-pahulay mahimong usa ka makanunayong paagi sa kinabuhi nga nagbuhat sa doktrina sa Bibliya nga mahimong usa ka buhing katinuuran diha sa matag kasinatian.¹⁴

14. Thieme, *Christian, at Ease!* (1993).

Isaias 40:25-26. “Ngadto kang kinsa unya nimo ako ikatandi, o ako ipareho? miingon ang Bugtong Balaan. Ihangad imong mga mata sa taas, ug tan-awa kinsa ang mihimo niining *mga butang*.” Wala gayuy kapareho ngadto sa Bugtong Balaan, kinsa mao si Ginoong Jesu-Kristo. Hangad lamang ngadto sa langit; tan-awa ang dako kaayo nga wanang sa uniberso. Si Jesu-Kristo ang mihimo niining tanang mga butang! Siya mao ang “nagdala sa ilang kadaghanon.” Siya mibuhat sa tanan niining mga milyon ka mga magilakong talay ug Siya ang nakahibalo sa ilang kadaghan. Siya nagtawag kanilang tanan sa ilang ngalan. Kini mao ang Iyang omniscience. “Sa kadako sa iyang kusog, kay para ana *siya mao* ang kusgan sa gahum; walay bisan usa ang kawang,” o sa literal, “walay bisan usa niining kabitoonan ang nawala.” Kana mao ang kahibulungan! Mga bilyon ug mga kwadrilyon ug waykinutubang kadaghan sa light years ang gilay-on adunay kabitoonan nga gatosan ug liboan ka beses nga mas dako pa kay sa kalibutan, ug sila anaa pa hangtod karon. Siya wala pa nawad-an og usa.

Karon kon ang Ginoong Jesu-Kristo mihimo niining dako kaayo nga wanang sa uniberso, kon kining mga bilyon ug mga trilyon ka dakong kabitoonan ug mga magilakong talay naglihok palibot sa paspas nga katulin sa kakusog ug walay bisan usa ang nawala, kon ang Dios, ang Ginoong Jesus, makatimaan sa tanan niining dako kaayo nga uniberso, Siya usab makatimaan sa imong mga problema. Walay bisan usa ka goriyon ang natagak sa yuta nga wala Siya nakahibalo (Mateo 10:29, 31). Ang Dios, kinsa mihimo ug nagpalungtad niining dako nga uniberso, ang may kalabutan bahin kanimo ug kanako. Siya nagbarog nga andam sa pagsulbad sa imong mga problema ug akoa. Kon Siya dili mawad-an og usa ka bitoon, busa ikaw makasigurado nga Siya dili makalimot kanimo. Siya nagkinahanglan lamang og usa ka butang gikan kanimo isip Iyang anak—paghulat diha Kaniya! Padayon sa

pagtoo sa Pulong sa Dios, bisan unsa ang mahitabo, bisan unsa ang mga kalisud, bisan unsa ka mabatukon ang mga kahimtang.

Apan kon walay pagtoo *kini maoy* imposible sa pagpahimuut *kaniya*. (Mga Hebreohanon 11:6a)

Kay kita naglakaw pinaagi sa pagtoo, dili pinaagi sa makita. (2 Mga Taga-Corinto 5:7)

Pakapin sa Basahon

MGA SAAD SA BIBLIYA

“Ayaw kahadlok! Pabilin nga maunungon ug tan-awa ang kaluwasan sa GINOO nga Iyang pagabuhaton para kanimo karong adlaw.” (Exodo 14:13a, NASB)

“Pagmalig-on ug pagmaisogon, ayaw kahadlok o mokurog kanila, kay ang GINOO imong Dios mao ang usa kinsa nagkuyog uban kanimo. Siya dili mopakyas kanimo o mobiya kanimo.” (Deuteronomio 31:6, NASB)

“Ug ang GINOO kinsa mao ang mag-una kanimo; Siya anaa kanimo. Siya dili mopakyas kanimo o mobiya kanimo. Ayaw kahadlok, o malisang.” (Deuteronomio 31:8, NASB)

Diha sa kalinaw ako mohigda ug matug, Kay Ikaw lamang, O GINOO, naghimo kanako sa pagpuyo diha sa kasigurohan. (Mga Salmo 4:8, NASB)

Kay sa Dios, Iyang paagi maoy pagkadisad-an; Ang Pulong sa GINOO nasulayan; Siya mao ang taming sa tanan kinsa nagdangup diha Kaniya. (Mga Salmo 18:30, NASB)

Ang GINOO mao ang akong magbalantay, Ako dili na kulang.

(Mga Salmo 23:1, NASB)

Bulahan mao ang nasud kansang Dios ang GINOO, Ang katawhan nga Iyang gipili para sa Iyang kaugalingong panulundon. (Mga Salmo 33:12)

Paglipay sa imong kaugalingon diha sa GINOO; Ug Siya mohatag kanimo sa mga tinguha sa imong kasingkasing. Itugyan ang imong paagi ngadto sa GINOO, Salig usab diha Kaniya, ug Siya mohimo niini. (Mga Salmo 37:4-5, NASB)

Itugyan ang imong alantuson ngadto sa GINOO, ug siya mosugakod para kanimo: siya dili mopaantos sa matarong nga masamok. (Mga Salmo 55:22, NASB)

Kon ako nahadlok, ako magbutang sa akong pagsalig diha Kanimo. (Mga Salmo 56:3, NASB)

Diha sa Dios akong gibutang akong pagsalig, ako dili mahadlok. Unsa may mabuhat sa tawo ngari kanako? (Mga Salmo 56:11, NASB)

Kay ang GINOO maayo; Iyang mahigugmaongkalulot maoy waykatapusan. Ug Iyang pagkamatinumanon sa tanang mga henerasyon. (Mga Salmo 100:5, NASB)

Ang GINOO duul sa tanan kinsa motawag diha Kaniya, Sa tanan kinsa motawag Kaniya diha sa Kamatuuran. (Mga Salmo 145:18, NASB)

Unsa ka bulahan siya kansang tabang mao ang Dios ni Jacob, Kansang paglaum mao diha sa GINOO iyang Dios. (Mga Salmo 146:5)

Salig diha sa GINOO uban sa tanan nimong kasingkasing; Ug ayaw pagsandig diha sa imong kaugalingong pagsabut. Diha sa tanan nimong mga paagi ilha Siya, Ug Siya mohimo sa imong mga agianan nga tul-id. (Mga Proberbio 3:5-6, NASB)

Ikaw nagtipig *kaniya* diha sa perpektong kalinaw, *kansang* hunahuna *maoy* nagpabilin *diha kanimo*: tungud kay siya misalig diha kanimo. Salig diha sa GINOO sa kahangturan: kay diha sa GINOO JEHOVAH *maoy* waykatapusang kusog. (Isaias 26:3-4)

Siya naghatag og gahum sa nakuyapan; ug ngadto *kanila nga adunay* kahuyang siya nagpasaka sa kusog. (Isaias 40:29)

Apan sila nga naghuwat sa GINOO makakuha og bag-ong kusog; Sila motaod *uban* ang mga pako sama sa mga agila; Sila modagan ug dili kapoyon; Sila molakaw ug dili mautas. (Isaias 40:31, NASB)

“Ayaw kahadlok; kay Ako mao ang uban kanimo; Ayaw katanaw nga mabalak-on libot kanimo, kay Ako mao ang imong Dios. Ako magpalig-on kanimo, sa tinuud Ako motabang kanimo, Sa tinuud Ako motuboy kanimo sa Akong matarong nga toong kamut.” (Isaias 41:10, NASB)

“Kini usab mahitabo nga usa pa sila motawag, Ako motubag; ug samtang sila nagsulti pa, ako makadungog.” (Isaias 65:24, NASB)

“Tawag Kanako, ug Ako motubag kanimo, ug ako moingon kanimo og dagko ug gamhanang mga butang, nga ikaw wala nakahibalo.” (Jeremias 33:3, NASB)

Kini mao ang sa mga kalooy sa GINOO nga kita wala maugdaw, tungud kay ang iyang mga kapuangod dili mapakyas. Sila

bag-o kada buntag: dako *mao* ang iyang pagkaminumanon.
(Mga Pagbangutan 3:22-23)

“Ang matarong magpuyo diha sa iyang pagtoo.” (Habakkuk 2:4*b*, NASB)

“Kay Ako,” nag-ingon ang GINOO, “mahimong paril sa kalayo palibot kaniya.” (Zecharias 2:5, NASB)

“Duul ngari Kanako, ang tanan kinsa naluya ug nabug-atan, ug Ako maghatag kaninyo og pahulay.” (Mateo 11:28, NASB)

“Ang tanang mga butang nga imong pangayoon, nagtoo, ikaw makadawat.” (Mateo 21:22, NASB)

“Kay walay bisan unsa nga imposible diha sa Dios.” (Lucas 1:37, NASB)

“Kon kamo magpadayon diha sa Akong pulong, *busa* kamo Akong mga disipulo sa pagkatinuud; ug kamo makahibalo sa kamatuuran, ug ang kamatuuran maghimong gawasnon kaninyo.” (Juan 8:31*b*-32, NASB)

Ako naghatag ngadto kanila sa waykatapusang kinabuhi; ug sila dili gayud mamatay, ni bisan kinsang *tawo* ang makailog kanila gikan sa akong kamut. (Juan 10:28)

“Ang Balaang Espiritu . . . magtudlo kaninyo sa tanang mga butang, ug magdala diha sa inyong panumduman sa tanan nga Akong gisulti diha kaninyo.” (Juan 14:26*b*, NASB)

Kon ang Dios anaa kanato, kinsa *man* ang makigbatok kanato?
(Mga Taga-Roma 8:31*b*, NASB)

Ang imong pagtoo kinahanglan nga dili pinasikad diha sa

kinaadman sa katawhan, apan diha sa gahum sa Dios. (1 Mga Taga-Corinto 2:5b, NASB)

Walay tentasyon ang makaapas kanimo apan ingon sa maoy kasagaran sa tawo; ug ang Dios matinumanon, kinsa dili magtugot kanimo nga pagatintalon labaw pa sa imong makaya, apan diha sa tentasyon maghatag og agianan sa paglingkawas usab, nga ikaw mahimong makaagwanta niini.” (1 Mga Taga-Corinto 10:13, NASB)

Kay kita naglakaw pinaagi sa pagtoo, dili pinaagi sa makita. (2 Mga Taga-Corinto 5:7, NASB)

Kay tungud sa grasya ikaw naluwas pinaagi sa pagtoo; ug kana dili sa inyong mga kaugalingon, *kini mao* ang gasa sa Dios; dili isip usa ka resulta sa mga binuhatan, aron walay bisan usa nga makapasigarbo. (Mga Taga-Efeso 2:8-9, NASB)

Karon ngadto Kaniya kinsa makahimo sa hilabihang kamadagayaon nga labaw pa sa tanan natong mapangayo o mahunahuna. (Mga Taga-Efeso 3:20a, NASB)

Walay angay kabalak-an, apan diha sa tanang butang pinaagi sa pag-ampo ug pangamuyo uban ang pagpasalamat tugoti ang inyong mga hangyo nga mahibaloan sa Dios. Ug ang kalinaw sa Dios, nga naglabaw sa tanang pagsabut, makabantay sa inyong mga kasingkasing ug inyong mga hunahuna diha ni Kristo Jesus. (Mga Taga-Filipos 4:6-7, NASB)

Kay ako nakat-on nga makontento sa bisan unsang kahimtang nga anaana ako. Ako nakahibalo unsaon sa pagkinabuhi sa kakabus, ug ako usab nasayod unsaon pagkinabuhi diha sa kaharuhay; sa bisan unsa ug matag kahimtang ako nakakat-on sa sekreto sa kabusog ug sa kagutum, susama ang pagkaadunay kadagaya ug pag-antos nga pagkinahanglan. Ako makahimo

sa tanang mga butang pinaagi Kaniya nga naghatag og kusog ngari kanako. (Mga Taga-Filipos 4:11*b*-13, NASB)

Diha sa tanang butang hatagi og pasalamat; kay kini mao ang kabubut-on sa Dios diha ni Kristo-Jesus. (1 Mga Taga-Tesalonica 5:18, NASB)

Busa kita magpaduul uban ang pagsalig ngadto sa trono sa grasya, aron nga kita makadawat sa kalooy ug makakita sa grasya sa pagtabang diha sa panahon sa panginahanglan.” (Mga Hebreohanon 4:16, NASB)

Tugoti imong karakter nga gawasnon gikan sa paghigugma sa kwarta, nga natagbaw sa unsay anaa kanimo; kay Siya Mismo miingon, “AKO DILI GAYUD MOTALIKUD KANIMO, NI DILI GAYUD MOBIYA KANIMO.” (Mga Hebreohanon 13:5, NASB)

Jesu-Kristo *mao ra* gahapon ug karon, oo ug sa kahangturan. (Mga Hebreohanon 13:8, NASB)

Siya mihatag ngari kanato sa Iyang bililhon ug maanindot nga mga saad, aron nga pinaagi kanila ikaw mahimong mga umalambit sa divine nga kinaiya. (2 Pedro 1:4*b*, NASB)

Kay bisan unsa nga natawo sa Dios nagbuntog sa kalibutan; ug kini mao ang kadaogan nga nagbuntog sa kalibutan—atong pagtoo. (1 Juan 5:4, NASB)

“Ug ang Dios mopahid sa tanang mga luha gikan sa ilang mga mata; ug wala na gayud ang kamatayon, ni kasubo, ni paghilak, ni bisan unsang kasakit: kay ang nauna nga mga butang milabay na.” (Pinadayag 21:4)

Timan-anan sa Balaang Kasulatan

KARAANG KASULATAN

GENESIS		20:1-2	13
		20:2-3	16
1:1.....	43	20:3.....	23
1:2-31	43	20:4-5	17
2:2-3	43	20:6.....	20
2:23.....	2	20:7-8	20
15:6.....	73	20:9-10	21
18:10-11.....	41	20:11.....	21
		20:12.....	22
		20:13.....	22
EXODO		DEUTERONOMIO	
14:13.....	26,65,70,89	31:6.....	89
14:14.....	12	31:8.....	89
17.....	3	1 SAMUEL	
17:1.....	6		
17:2.....	9,23		
17:3.....	10		
17:4-5	11		
17:6.....	12,20	17:47	12,50,64,70
NUMEROS		1 MGA HARI	
20.....	3,13,16	17:5-7	41
20:1.....	13	17:7	7

17:9-24	41	30:18.....	80
		40.....	67
JOB		40:12.....	76,77
		40:13.....	78
13:15.....	73,79	40:14.....	78
		40:15.....	80
MGA SALMO		40:16.....	80
		40:17.....	81
4:8	89	40:18.....	81
18:30.....	89	40:19.....	81
23:1.....	90	40:20.....	82,83
23:5.....	44	40:25-26	87
33:12.....	90	40:28.....	44
37:3.....	73	40:29.....	67,70,91
37:4-5	24,40,90	40:30.....	72
46:1.....	50	40:31.....	26,70,73,74,91
55:22.....	24,90	41:10.....	23,65,91
56:3.....	90	65:24.....	91
56:11	90		
57:1.....	73	JEREMIAS	
95:7-8	47		
95:8.....	23	33:3.....	91
95:8-11.....	23		
100:5.....	90	MGA PAGBANGUTAN	
145:18.....	90		
146:5.....	90	3:22-23	92
MGA PROBERBIO		HABAKKUK	
3:5-6	24,91	2:4.....	92
ISAIAS		ZECHARIAS	
26:3-4	91	2:5	92

BAG-ONG KASULATAN

MATEO

10:29.....	87
10:31.....	87
11:28.....	92
21:22.....	66,92

LUCAS

1:37.....	65,92
-----------	-------

JUAN

1:3.....	78
1:10.....	78
1:12.....	8
3:16	31,48
8:31-32	92
10:28	92
14:2	15
14:26	52,78,92
16:33	6

MGA BUHAT

16:31.....	54
------------	----

MGA TAGA-ROMA

4:20.....	40
4:20-21	25
5:10.....	8
8:1.....	2
8:28.....	19,51,64
8:31.....	85,86,92
8:32	8
12:12.....	49

1 MGA TAGA-CORINTO

2:5.....	93
10:4.....	12
10:13.....	65,93

2 MGA TAGA-CORINTO	5:18.....	18,94
5:7.....		88,93
5:8.....		15
5:20.....		6
5:21.....		5
MGA TAGA-GALACIA		
3:26.....		48
MGA TAGA-EFESO		
1:7.....		5
2:8-9		93
3:20.....		93
5:29-30		2
MGA TAGA-FILIPOS		
3:20-21		15
4:6-7		93
4:7.....		3
4:11-13.....		94
4:19.....		50
MGA TAGA-COLOSAS		
1:16.....		42,78
2:10.....		39
2:14.....		5
1 MGA TAGA-TESALONICA		
5:17.....		66
2 TIMOTEO		
1:7.....		31
MGA HEBREOHANON		
1:2.....		78
3.....		3,36
3:7.....		23,36
3:7-9		24
3:7-11.....		23
3:7-15		23
3:10.....		25
3:11.....		26
3:12.....		26
3:13-15		27
3:19.....		34
4.....		3,28,31
4:1.....		28,31
4:2.....		32
4:2-3		32
4:3.....		32,36,38,42,49
4:4.....		43
4:4-9		43
4:5-6		46
4:7.....		47
4:8.....		47
4:9.....		48
4:10.....		51
4:10-16		49
4:11.....		52
4:12.....		54,55
4:13.....		62

4:14.....63
 4:15.....65
 4:16.....65,94
 11:6.....28,88
 12:3.....69
 13:5.....94
 13:8.....58,79,94

1 PEDRO

1:7.....28
 1:23.....14
 2:24.....5
 5:7.....23,40,50,67

2 PEDRO

1:4.....94

1 JUAN

1:9.....5,27,61
 5:4.....94

PINADAYAG

21:4.....15,94

**SUKARANAN NGA MGA LIBRO NI R. B. THIEME, JR.
GIREKOMENDAR NGA HAN-AY**

The Plan of God
The Trinity
Slave Market of Sin
The Barrier
Rebound & Keep Moving
Isolation of Sin
The Faith-Rest Life
God the Holy Spirit vs. The Sin Nature
Mental Attitude Dynamics
Heathenism
Divine Guidance
Prayer
Witnessing
The Prodigal Son

DOKTRINAL NGA MGA PAGTOON SA BIBLIYA

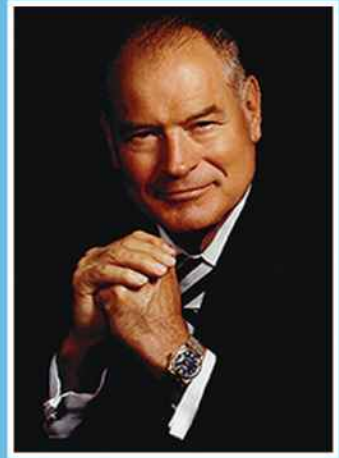
Doktrina sa Bibliya, ang unud sa pagtudlo nga gikuha gikan sa literal nga interpretasyon sa mga Kasulatan, maoy sukdanan sa espirituhanong kamatuuran. Ang pagtoon sa Bibliya naghatag og espirituhanong pampabaskog sa Kristohanon (Mateo 4:4).

Ang pagkamahinungdanon sa doktrina sa Bibliya pagahatagan gayud og importansiya (Mga Salmo 138:2). Ang Dios nagsugo sa Kristohanon aron sa pag-usab espirituhanon (Mga Taga-Roma 12:2). Kini nga pagkausab nanginahanglan og kada adlaw nga pagbag-o sa hunahuna pinaagi sa pagkat-on ug paggamit sa Pulong sa Dios (2 Mga Taga-Corinto 4:16; Mga Taga-Efeso 4:23).

Sa daghan nang katuigan ang doktrinal nga mga klase sa Bibliya nga gitudlo ni R.B. Thieme, Jr., nakahatag sa adlaw-adlaw nga espirituhanong pagkaon para sa iyang kongregasyon. Mga mantalaan, DVDs, ug MP3 CDs anaa nga walay bayad o obligasyon. Usa ka Catalogo sa Doktrinal nga mga Pagtoon sa Bibliya ipanghatag base sa inyong hangyo.

R.B. THIEME, JR., BIBLE MINISTRIES
P.O. BOX 460829
HOUSTON, TEXAS 77056-8829
www.rbthieme.org
713-621-3740

Si ROBERT B. THIEME, JR., (1918-2009), nagpabiling makahuluganong tingog sa Kristiyanismo sa tibuuk kalibutan. Ang iyang makugihon, mapatin-awong pagtudlo gibase sa orihinal nga mga lengguwahe sa Kasulatan inubanan sa paglandag sa makasaysayong konteksto sa panahon nga gisulat ang Bibliya. Ang iyang modernong sistema sa bokabularyo, mga ilustrasyon, ug mga kategoriya Biblikal sa tin-aw nagpahayag sa dimasayup nga mga kamatuuran sa Pulong sa Dios. Si Thieme nakarekord og labaw sa napulog-usa ka libro ka mga oras nga mga pagtudlo ug nakamantala og labaw sa usa ka gatos ka mga libro nga naglukup og dako sa bersikulo-matag-bersikulo sa Bibliya.

Hulagway ni Robert Becker

Si Thieme nakatapos didto sa University of Arizona (Phi Beta Kappa) ug Dallas Theological Seminary (summa cum laude). Ang iyang pagtungnga sa seminaryo nahunong tungud sa pagpangalagad militar sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan diin misaka siya sa ranggo nga tenyente koronel sa Kwerpo sa Kasundalohan sa Kahanginan sa Estados Unidos. Human natapos sa iyang padayon nga pagtungnga niadtong 1950, siya nahimong pastor-magtutudlo sa Simbahan sa Berachah sa Houston, Texas. Ang iyang malukpanong pagbansay sa Griyego, Hebreo, teyolohiya, kasaysayan, ug textual criticism naghatag og pundasyon sa iyang masuknaong propesyonal nga kinabuhi sa pagtoon ug pagtudlo sa Pulong sa Dios. Si Thieme miluwat sa pagkapastor-magtutudlo sa Simbahan sa Berachah human sa singkwentay tres ka mga tuig nga matinud-anong pagpangalagad.

ang
PAGTOO-PAHULAY mao ang kinabuhi sa kalinaw nga
nga KINABUHI gidisenyo para kanimo isip usa ka
magtoo diha ni Ginoong Jesu-Kristo. Kini nga kinabuhi maoy gihulagway pinaagi sa takna-sa-takna nga kalinaw, kalipay, ug kalig-on. Apan unsaon man nimo pag-angkon niining perpektong pahulay kon ikaw napalibotan sa presyur, kalisud, ug kalisdanan?

Ang Dios gusto kanimo sa paghimo og usa ka butang—salig Kaniya! Too sa Iyang Pulong! Isagol ang mga saad gikan sa Bibliya uban sa pagtoo! Kon misalig ka Kaniya para sa labing dakong mga butang nga Iya gayung mahatag—kaluwasan, busa, ikaw makasalig Kaniya para sa minus pa nga mga butang—mga solusyon para sa imong mga problema.

Kon ikaw mogamit sa pagtoo-pahulay nga paagi, ikaw nagbarog diha sa malig-on nga sukaranan sa Pulong sa Dios. Ang doktrina sa Bibliya nahimong usa ka buhi nga katinuuran diha sa matag kasinatian. Bisan unsa pa ang mahitabo diha kanimo, bisan unsa pa kalisud ang imong mga problema, ikaw adunay “kalinaw sa Dios nga nagbalhin sa tanang pagsabut.”